

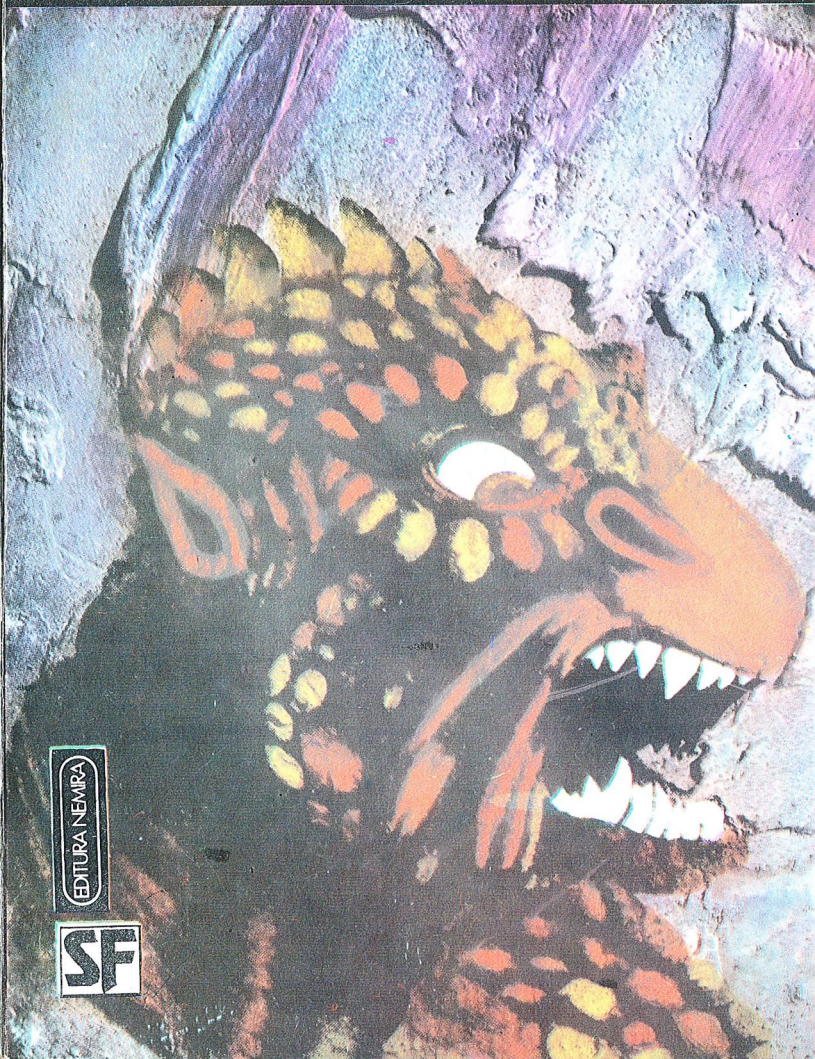
Fredric Brown

PARADOXUL PIERDUT

È LUMEA VOASTRĂ, DAR VĂZUTĂ DE NEBUNI

EDITURA NEMIRA

SF

Fredric Brown

PARADOXUL PIERDUT

E LUMEA VOASTRĂ, DAR VĂZUTĂ DE NEBUNI

„TRADUCERE DE RADU PONTBRIANT
INTRODUCERE DE ELIZABETH BROWN

Matei Paul Emil
27-10-1993

N
NEMIRA
'93

Lucrarea de față a apărut sub titlul original de

PARADOX LOST

© Elizabeth C. Brown, 1973

Published by agreement with Scott Meredith Literary Agency

Data apariției în Statele Unite a nuvelor cuprinse în această culegere :

- 1943, *Paradox Lost* — Paradoxul pierdut
- 1944, *Nothing Sirius* — Sirius Anormal
- 1950, *The Last Train* — Ultimul tren
- 1950, *Obedience* — Supunere
- 1962, *Puppet Show* — Marionetele
- 1962, *Aelurophobe* — Din lac în puț
- 1963, *It Didn't Happen* — Nu s-a întâmplat nimic
- 1963, *Double Standard* — Dincolo de ecran

Toate drepturile asupra acestei versiuni aparțin Editurii NEMIRA. Reproducerea integrală sau parțială a textului este interzisă și va fi pedepsită conform legii.

INTRODUCERE

Lui Fred nu-i plăcea să scrie ; în schimb îi plăcea la nebunie să fi scris. Nu se așeza înaintea mașinii de scris pînă nu epuiza toate stratagemele imaginabile pentru a întîrzia momentul acesta : ștergea biroul de praf, improviza nițel la flaut, citea cîteva pagini, lua din nou flautul. Atunci cînd ne aflam într-un loc unde corespondența nu era adusă acasă, se ducea la oficiul poștal, unde își găsea întotdeauna cîte un partener la șah ori la alt joc. Iar cînd se întorcea acasă era prea tîrziu pentru a începe lucrul. După cîteva zile de asemenea manej, începea să-l chinuie conștiința și în cele din urmă se așeza în fața mașinii de scris. Bătea cîteodată un rînd sau două, alteori cîteva pagini. Și, pînă la urmă, cărțile erau scrise.

Nu era un scriitor prolific. Producția sa medie zilnică era cam de trei pagini. Se întîmpla, atunci cînd cartea era pornită pe calea cea bună, să atingă chiar și șase-șapte pagini ; dar acestea erau excepții.

Atunci cînd își țesea intrigile, Fred se plimba prin încăpere ca un leu în cușcă. Cum amîndoi ne petreceam cea mai mare parte a timpului acasă, se puneau problema de a ști cînd îi puteam vorbi, fără a risca să-i întrerup șirul gîndurilor — lucru care îl supăra cumplit. După cîteva încercări infructuoase, i-am sugerat să-și pună pe cap șapca de pînză roșie atunci cînd dorea să nu fie

deranjat. Astfel am luat obiceiul să mă uit la scâfîrlia sa înainte de a deschide gura.

Atunci cînd isprăvea o carte ne ofeream o călătorie, a cărei durată depindea de împrejurări.

Se întîmpla uneori ca Fred să fie în pană de inspirație. Plimbările sale înapoi și încolo prin casă nu-l ajutau atunci cu nimic. Cînd lucrul acesta s-a întîmplat cu prilejul uneia dintre primele sale cărți, s-a gîndit că un drum de noapte cu autobuzul i-ar fi fost poate de folos. Nu obișnuia să se culce devreme, însă credea că în penumbra autocarului se va putea concentra mai bine. S-a înarmat cu un carnet și cu o lanternă de buzunar. A lipsit de acasă cîteva zile. Cînd a revenit, intriga era stabilită. Pleca de multe ori în acest scop, iar eu simțeam întotdeauna că se apropie momentul cînd îmi va anunța viitoarea sa drumeție. Nu avea de fiecare dată intriga definitivată atunci cînd se întorcea, în schimb se întîmpla să vină cu ideea unei noi cărți.

Momentul hotărîtor al carierei lui Fred a fost atunci cînd a abandonat munca de corector pentru a deveni scriitor, dedicîndu-și întreg timpul acestui scop. Evenimentul cel mai fericit a fost atribuirea premiului *Edgar Allan Poe*, decernat de către asociația *Mystery Writers of America*, pentru *Fabulous Clipjoint*. Dintre toate cărțile pe care le-a scris după aceea, nu e nici una față de care să fi simțit ceva asemănător. Aceasta a fost adevărata sa naștere ca romancier. Este foarte firesc să fi preferat anumite cărți în dauna altora, dar *The Fabulous Clipjoint* a fost primul său prunc, căruia i-a purtat pe vecie o afecțiune cu totul deosebită.

Pînă cînd a publicat mai multe cărți, între două volume scria nuvele, astfel încît să dispună mereu de un fond în timpul cînd lucra la o carte. Mai tîrziu nu a mai scris nuvele decît atunci cînd știa că trebuiau scrise.

Mulți ani la rînd a întreținut dorința de a scrie *The Office*. Pentru el era o experiență nouă, deoarece era vorba de un roman „literar“. Știa că romanele sale polițiste și de science-fiction se vindeau, dar nu putea bănuî cum va fi primită o incursiune a sa în domeniul literaturii obișnuite. Încă nu-și putea permite să suporte un eșec comercial. Dar a terminat de scris *The Office*. Iar cartea s-a vîndut.

La un moment dat a încercat să scrie scenarii pentru televiziune dar și-a dat seama că nu i se potrivește și a revenit la cărțile sale. A publicat cîteva sute de nuvele și douăzeci și opt de romane. Volumul de față este cea de a opta culegere.

Îmi place tot ce a scris Fred, însă cartea mea preferată rămîne *The Screaming Mimi*. Urmează apoi *Here Comes a Candle*, *The Lenient Beast*, *The Far Cry*, *His Name was Death* și *Night of the Jabberwock*.

Nu pot spune că mă simt foarte atrasă de science-fiction, căci romanele ce aparțin acestui gen îmi par întotdeauna puțin prea tehnice. Cu toate acestea, după părerea mea, cele ale lui Fred sînt foarte accesibile. Cel mai mult mi-au plăcut *The Lights in the Sky are Stars* și *The Mind Thing*; apoi *What Mad Universe*, care a devenit un roman clasic și este una dintre cărțile mele preferate.

După mine asemenea culegeri de nuvele sînt minunate. Cea de față cuprinde ultimele pagini pe care le-a scris. Într-un fel, un rămas bun adresat cititorilor săi care, ca și mine, vor simți aceasta.

Elizabeth BROWN

PARADOXUL PIERDUT

MUSCA cea mare și albastră izbutise să se strecoare prin sita de la fereastră și bîzîia acum în cercuri monotone, aproape de tavanul clasei. Profesorul Dolohan bîzîia și el, desfășurînd de la catedră cercurile monotone ale logicii. Din cel din urmă rînd, Shorty * McCabe privea alternativ aceste două spectacole, optînd în final pentru muscă, în mod evident mult mai dotată.

— Negativul absolut, spuse profesorul, nu este, la drept vorbind, absolut negativ. Avem aici de a face cu o contradicție, dar pur aparentă : inversarea ordinii factorilor conferă într-adevăr fiecăruia o valoare diferită. Prin urmare...

Shorty McCabe oftă fără zgomot și urmări din ochi zborul insectei, regretînd că nu poate zbura și el în cercuri și emite acest bîzîit ce putea încălzi o inimă amorțită. Dacă luăm în considerație raportul greutate/decibeli, randamentul sonor al unei muște îl depășește pe cel al unui avion.

Ținînd seama de mărime, musca produce un zgomot mai mare decît un ferăstrău circular. Circularul circulă în cerc ? Circa cîte circulare circulă-n cerc ? Nu. Circulă-n circ ?...

— Am putea concepe un absolut, ca mod de existență, spuse profesorul Dolohan.

* (engl.) Diminutiv de la *short*, scurt (N. T.).

„Da, gîndi Shorty McCabe, am putea concepe orice ca indiferent altceva și ne-am alege cu dureri de cap“. Oricum, muscoul albastru devenea din ce în ce mai interesant ; cercurile pe care le descria coborau către catedră. Poate va ateriza pe chelia profesorului Dolohan. Bîzîind.

Ei bine, nu. Se așezase undeva, invizibil în spatele biroului impunător. Lipsit de spectacolul liniștitor, Shorty își roti privirile prin clasă, în căutarea unui alt lucru de observat, care să-i dea un subiect de meditație. Doar cefele colegilor săi. Nu vedea decît cefe, fiind așezat în ultimul rînd. S-ar fi putut concentra de pildă asupra felului în care era plantat părul pe ceafă, însă subiectul părea lipsit de fascinația necesară.

Oare cîți dintre posesorii acestor cefe dormeau ? Probabil jumătate. Lui Shorty i-ar fi plăcut să îngroașe rîndurile somnoroșilor însă îi era cu neputință, deoarece în ajun se culcase neînchipuit de devreme ; de aceea sta aici trează ca un popîndău și nefericit cît se poate.

— Dar, spuse profesorul Dolohan, dacă neglijăm devierea probabilității implicate de afirmația precum că absolutul pozitiv rămîne dedesubtul unei absolutizări pozitive, ajungem la concluzia...

Ura ! Musca albastră reapăruse, tocmai ieșise din ascunzătoarea ei provizorie din spatele catedrei. Se înălță bîzîind pînă la tavan, unde rămase o vreme, cît să-și curețe aripile, apoi se lansă pe o traiectorie descendentă, de data aceasta către fundul clasei.

Dacă nu își schimba direcția, urma să treacă la trei centimetri de nasul lui Shorty, ceea ce se și întîmplă. O urmări cu ochii cruciș, întoarse capul pentru a nu o pierde din priviri. Musca trecu și...

Nu mai era nici urmă de muscă. Cînd ajunsese într-un punct situat la vreo treizeci de centimetri la stînga lui Shorty McCabe, musca încetase să zboare și încetase să bîzîie, adică încetase deodată să mai fie ; nu era moartă ; dispăruse pur și simplu.

...Dispărută. Dispărută în plin zbor ; la un metru și douăzeci de la podea, musca încetase să existe. Bîzîitul fusese întrerupt la fel de sec. În tăcerea care se lăsase, glasul profesorului căpăta putere, în lipsa concurenței.

— Procedînd la o creație pornind de la un postulat contrar faptelor, ajungem la crearea unui ansamblu pseudo-real de axiome care, pînă la un anumit punct, sînt inversul realului.

Cu ochii ațintiți asupra punctului în care musca se... evaporase, Shorty zise :

— Mamăăă !

— Pardon ?

— Scuzați-mă, domnule ! Nu am zis nimic, spuse Shorty. Doar mi-am... hm... dres vocea.

— ...prin inversarea realului... Ce spuneam ? Ah, da : creăm astfel o bază axiomatică pseudo-logică susceptibilă de a prezenta alte soluții ansamblului de probleme. Ceea ce vreau să spun, este...

Profesorul își întoarse ochii de la el iar Shorty își roti capul privind din nou spre punctul în care zborul muștei fusese întrerupt. Sau, poate, musca încetase a fi o muscă ? Ridicol, nu putea fi decît o iluzie optică. O muscă zboară repede. Dacă o pierdeai din ochi...

Asigurîndu-se cu coada ochiului că atenția profesorului Dolohan era în continuare reținută în altă parte, Shorty întinse mîna către acel punct, desigur aproximativ, în care văzuse dispărînd musca.

Nu ar fi fost în stare să spună ce se așteptase să atingă cu degetul, fapt e că degetele sale nu simțiră absolut nimic. Era logic, nu ? Dacă musca intrase în neant, iar el, Shorty, închisese mîna în neant, concluzia nu putea fi decît neant. Dar era puțin dezamăgit.. Oare ce nădăjduse ? Să atingă insecta care nu mai era, ori să lovească un obstacol masiv dar nevăzut ? Ce se putuse oare întîmpla ?

Shorty își puse mîinile pe bancă și cîtva timp încercă să uite musca, ascultîndu-l pe profesor. Dar era mai rău decît să-și pună întrebări în legătură cu musca.

Pentru a mia oară Shorty se întrebă ce fusese în mintea sa atunci cînd se înscrișese la cursul de logică. Cursul A2 de logică. Nu va reuși niciodată la examen. Oricum, el se pregătea pentru diploma de paleontolog. Paleontologia, da : un dinozaur era ceva viu ; un fel de a spune, desigur, dar logica pentru el era moartea. A2 ! La dracu A2 ! Mai bine să studiezi o fosilă, decît să asculți una de la catedră.

Privi nehotărît în jur, apoi se uită la mîinile sale așezate pe bancă.

— Mamăăă ! spuse el.

— Ați spus ceva, domnule McCabe ? întrebă profesorul.

Shorty nu răspunse. Nu putea. Își privea mîna stîngă. Nu mai avea degete. Închise ochii. Zîmbetul profesorului deveni pedagogic :

— Cred că tînarul nostru prieten din ultimul rînd a... ațipit. Vrea cineva să încerce...

Cu un gest brusc Shorty își retrase mîinile de pe bancă, punîndu-le pe genunchi.

— Nu am... totul e în regulă, domnule. Vă rog să mă iertați. Tocmai spuneati că... ?

— Dumneata spuneai ceva, nu ?

— Eu... Nu, n-am spus nimic, domnule.

— Vorbeam, spuse profesorul (adresîndu-se, slavă Domnului, întregii clase și nu în special lui Shorty), despre posibilitatea a ceea ce am putea numi imposibilul. Nu e vorba aici de o contradicție a termenilor, căci trebuie făcută deosebirea între *imposibil* și *non-posibil*. Acest din urmă termen...

Shorty își readuse pe furiș mîinile pe bancă și rămase adîncit în examinarea lor. Mîna dreaptă părea a fi normală. Pe cîtă vreme cea stîngă... Închise ochii, îi redeschise, dar văzu același lucru : îi lipseau toate degetele de la mîna stîngă. Totuși nu le *simțea* lipsa. Ca un experiment, porunci mușchilor să miște degetele și le simți mișcînd.

Dar degetele nu mai erau la locul lor, după cîte putea vedea. Încercă să le pipăie cu mîna dreaptă — nu găsi nimic de pipăit. Mîna sa dreaptă trecea prin spațiul pe care ar fi trebuit să-l ocupe degetele mîinii stîngi și nu întîlnea nimic. Cu toate acestea își putea mișca în continuare degetele de la mîna stîngă. Ceea ce și făcea.

Era tulburător.

Abia atunci își aminti : mîna stîngă era cea pe care o înureptase către punctul în care dispăruse musca albastră. Și, ca pentru a-i confirma brusca bănuială, simți o atingere ușoară pe unul din degetele care nu mai erau. O atingere foarte ușoară, urmată de înaintarea a ceva foarte ușor, în lungul degetului. Ceva care putea avea

aproximativ greutatea unei muște albastre. Apoi atinge-rea încetă, ca și cum acel ceva ușor își luase zborul.

Shorty își mușcă buzele pentru a nu spune iarăși „Măăă!” începuse să fie puțin neliniștit.

Oare era pe cale să înnebunească? Sau profesorul avea dreptate și ațipise cu adevărat? Cum s-o știe? Să se ciupească? Cu degetele de care mai dispunea, cele de la mîna dreaptă, se ciupi de pulpă, cît putu de tare. Îl duru. Dar dacă visa că se ciupește, cine-i putea spune că nu visează durerea?

Întoarse capul spre stînga, privind drept înainte. Nu era nimic de văzut în direcția aceea, în afară de banca goală, aflată de cealaltă parte a spațiului dintre rînduri, după care peretele, fereastra și cerul albastru ce se zărea prin geam.

Dar...

Întorcînd la loc capul, aruncă o privire către profesor și constată că atenția acestuia era absorbită în întregime de tabla neagră, pe care schițase ceva:

— Să notăm cu N infinitul cunoscut și cu a factorul probabilității.

Pentru a fi sigur, Shorty întinse din nou mîna dreaptă către spațiul central dintre rîndurile băncilor, privind cu mare atenție; prevăzător, o împinse puțin mai înainte. *Mîna dispăru.* Trase brusc înapoi brațul care se termina acum la încheietură și începu să transpire din abundență.

Se ținise. Cu siguranță că se ținise.

Mai încercă o dată să îndoaie degetele și simți cum se mișcă într-un mod cu totul mulțumitor, așa cum trebuie să se miște degetele. Își păstraseră sensibilitatea, cinetica și toate celelalte. Dar... Își apropiie ciotul de bancă și nu simți tăblia. Își așază încheietura astfel încît mîna, dacă ar mai fi fost la locul ei, să trebuiască să simtă contactul cu lemnul sau să treacă prin el, dar nu simți nimic.

Dacă mîna lui era pe undeva, în nici un caz nu se găsea la capătul încheieturii. Mîna rămăsese în spațiul dintre rînduri și nu putea interveni cu nimic mișcînd brațul. Dacă se va ridica și va ieși din clasă, mîna îi va rămîne în continuare undeva în spațiul dintre bănci, in-

vizibilă ? Chiar dacă se va duce la o mie de kilometri de-păr-tare ? Nu, așa ceva nu e posibil, e prea absurd.

Dar cu ce era aceasta mai absurd decît să-și vadă bra-țul pe bancă și degetele la cîțiva pași mai încolo ? Di-ferența de stupiditate între cîțiva pași și o mie de kilome-tri nu era decît strict cantitativă.

Dar oare mîna lui *era într-adevăr* acolo ?

Cu dreapta scoase din buzunar stiloul și îl apropie de punctul ap_roximativ în care bănuia că se găsește mîna sa stîngă și — așa cum se așteptase — rămase cu o ju-mătate de stilou între degete. Se stăpîni să-l împingă mai mult dar, ridicînd jumătatea rămasă, o trînti cu putere peste degetele lipsă ale mîinii stîngi. Se abțin_ cu greu să nu țipe de durere. Veriga se închisese ! Shorty fu atît de surprins încît scăpă rămășița stiloului, care dispăru. Nu căzuse pe jos. Nu mai era nicăieri, dispăruse. Bunătate-de stilou, de cinci dolari.

Mamăăă ! Cum se putea necăji de soarta unui stilou, cînd nu mai avea mîna stîngă ? Ce putea face în *ase-me-ne* caz ?

Închise ochii și își vorbi singur : „Shorty McCabe, tre-buie să gîndești logic și să găsești o cale de a-ți aduce înapoi mîna de *acolo*, orice ar însemna acest „*acolo*“. Și nu intra în panică. Probabil că dormi și visezi ; iar dacă nu dormi, înseamnă că ai încurcat-o rău de tot. Acum, încearcă să fii logic. Există un spațiu, pe undeva pe acolo, un plan sau altceva, care poate fi străbătut dar de unde nu se poate recupera ceea ce a intrat. „Orice ar fi de cealaltă parte, mîna ta stîngă e acolo. Iar mîna ta dreaptă nu știe ce face mîna ta stîngă, deoarece una e aici, iar cealaltă e dincolo și, cum spune Sfînta Scriptură... Hei, oprește-te, Shorty ! *N-are haz*“.

Totuși era ceva ce putea face : putea determina în linii mari dimensiunea și forma acelu... a ceea ce era acolo. Pe bancă avea o cutie cu agrafe. Luă cîteva în mîna dreaptă și aruncă una pe aleea dintre bănci. Agrafa stră-bătu cam cincisprezece ori douăzeci de centimetri și se făcu nevăzută. Nici un zgomot nu-i trădă căderea.

Era un început promițător. Aruncă altă agrafă, ceva mai jos, cu același rezultat. Aplecîndu-se și avînd grijă să nu se aventureze cu capul în spațiul dintre bănci,

lansă o agrafă paralel cu podeaua și foarte aproape de ea. Și aceasta dispăru după primii douăzeci de centimetri. Aruncă apoi una mult mai în față și alta mai în spate. Spațiul determinat ocupa cel puțin un metru în dreapta și în stînga, aproximativ paralel cu marginile aleii. Dar în înălțime? Aruncă o agrafă în sus, care urcă luminare pînă la peste un metru și optzeci, apoi dispăru. Lansă încă una, mai sus și mai la dreapta. Agrafta descrie o boltă și ateriză pe capul unei fete care ședea cu trei rînduri mai în față, pe cealaltă parte. Fata tresări și duse mîna la cap.

— Domnule McCabe, spuse cu glas sever profesorul Dolohan, pot să vă întreb dacă nu cumva cursul meu vă plictisește?

Shorty sări în sus:

— Da... vreau să zic nu, domnule! Nu făceam decît să...

— Erați ocupat, după cîte mi-am dat seama, cu studii balistice, determinînd natura unei parabole. O parabolă, domnule McCabe, este curba pe care o descrie un proiectil lansat în spațiu fără a interveni alte forțe decît cele aplicate inițial, plus forța gravitației. Îmi pot continua cursul, sau preferați să vă cerem să veniți la catedră pentru a-i instrui pe colegii dumneavoastră despre subtilitățile mișcărilor paraboloidice?

— Iertați-mă, domnule... Era... hm... vreau să zic... Iertați-mă.

— Mulțumesc, domnule McCabe. Iar acum, ...spuse profesorul întorcîndu-se către tablă, acum să notăm cu b gradul non-posibilității, în opoziție cu c , care...

Shorty își privi îmbufnat mîinile, sau mai bine zis mîna, pe care o ținea pe genunchi. Aruncă o privire asupra pendulei agățate deasupra ușii, dîndu-și seama că mai erau doar cinci minute pînă la sfîrșitul orei. Trebuia neapărat să facă ceva și încă repede.

Rveni cu privirile asupra spațiului dintre bănci. Nu era nimic de văzut, bineînțeles. În schimb avea destule la care să se gîndească: o jumătate de duzină de agrafe, cel mai bun stilou al său și mîna stîngă.

Era acolo ceva invizibil. Nu-l puteai pipăi, iar lucrurile, de pildă o agrafă, nu făceau nici un zgomot atunci cînd

se loveau de el. Acel ceva putea fi pătruns într-un sens, dar nu și înapoi. Ar fi putut să-și introducă în el mîna dreaptă, atingînd-o fără îndoială pe cea stîngă, dar nu și-ar mi fi putut recupera dreapta. Iar cursul se va încheia foarte curînd și...

Absurd. Nu era decît un singur lucru de făcut, în mod logic. De cealaltă parte a planului despărțitor nu era nimic care să producă durere mîinii stîngi, nu-i așa? Ei bine, de ce să nu treacă cu totul dincolo? Oriunde ar fi, se va găsi reîntregit.

Privind către profesor, așteptă ca acesta să întoarcă spatele pentru a mai scrie ceva pe tablă. Și, fără a-și mai lăsa timp de gîndire, fără a mai avea curajul să gîndească, Shorty se ridică și făcu un pas în spațiul dintre rînduri.

Lumina dispăruse. Sau poate că pătrunsese într-o beznă totală. Nu-l mai auzea pe profesor, în schimb fu întîmpinat de un bîzîit familiar, cel al unei muște albastre ce se rotea în cercuri largi prin aer, undeva foarte aproape, în noaptea neagră.

Își împreună mîinile : erau acolo, amîndouă ; dreapta o strîngea pe cea stîngă. Oriunde ar fi fost, era întreg. Dar de ce nu vedea nimic?

Cineva strănută.

Shorty tresări :

— Este... e cineva aici?

Glasul îi suna nesigur, însă acum nădăjduia din suflet că totul nu era decît un vis și că se va trezi peste puțin timp.

— Bineînțeles că este cineva ! spuse o voce. O voce lipsită de căldură și mai degrabă agresivă.

— Cum ? Cine ?

— Ce vrei să spui cu „cine“ ? Eu ! Nu vezi bine, ori... Nu, desigur, nu poți vedea nimic. Uitasem. Ce spuneți de tipul ăsta ! Și ei zic că noi sîntem cei țicniți !

Se auzi un rîs în beznă.

— Care tip ? întrebă Shorty. Și cine spune despre cine că-i țicnit ? Nu pricep de ce...

— Tipul ăla ! Profesorul. N-auzi, ori... Ah, uitasem, nici să auzi nu poți. Oricum n-ai ce căuta aici. Dar eu

îl ascult pe profesorul ăsta care a ajuns să vorbească despre saurieni.

— Despre ce ?

— Despre saurieni, blegule ! Dinozauri. E complet ținut, individul. Și ei zic că noi am fi...

Shorty McCabe simți deodată nevoia, o nevoie irezistibilă, să se așeze. Pipăi pe întuneric, găsi partea de sus a unei bănci, constată că era neocupată și luă loc. După ce se văzu așezat, se simți în stare să vorbească.

— Ceea ce îmi spui, bătrîne, n-are niri un înțeles pentru mine. Cine zice despre cine că-i ținut ?

— *Ei spun* despre noi. Prin urmare tu nu știi... E adevărat, voi nu știți. Și cine a lăsat musca asta să intre ?

— Să începem cu începutul, se rugă Shorty. Unde mă aflu ?

— Voi, *normalii*, îi răspunse un glas iritat, de îndată ce sînteți puși în fața unui lucru ce iese din obișnuit, vă porniți cu întrebările... Bine, bine, așteaptă puțin, te voi lămuri. Întii omoară-mi musca aia.

— N-o văd. Eu...

— Gura ! Vreau să aud ce zice : de asta am venit. Le spune... da, le spune că dinozaurii s-au stins din lipsă de hrană, pentru că deveniseră gigantici. Ce prostie ! Cu cît este un animal mai mare, cu atît mai multe șanse are să găsească ce mînca, nu ? Ce idee, ierbivore murind de foame în păduri ! Sau carnivore stingîndu-se prin inaniție în mijlocul atîtor ierbivore ! Și... Dar pentru ce să-ți spun toate astea ? Doar ești normal.

— Nu prea... nu prea înțeleg. Dacă eu sînt normal, cine ești dumneata ?

— Eu ? îi răspunse vocea rîzînd înfundat. Eu sînt nebun.

Shorty McCabe înghiți în sec. La asta nu era nimic de adăugat. Glasul părea să aibă deplină dreptate asupra acestui punct.

În primul rînd, dacă ar fi putut auzi ce se petrece afară, l-ar urmări desigur pe profesorul Dolohan desfășurîndu-și cursul despre absolutul pozitiv ; iar glasul acesta — împreună cu trupul din jurul său, în cazul că avea și un trup — venise să asiste la un curs despre saurieni. Treaba asta n-avea nici cap și nici picioare, pentru că

profu' nu era în stare să deosebească un amărit de pterodactil de un elipsoid turtit. În al doilea rînd...

— Auuu! spuse Shorty, pomenindu-se cu o lovitură seacă pe umăr.

— Scuză-mă, zise vocea, am încercat să pocnesc afurisita asta de muscă și te-am lovit pe dumneata. Mi-a scăpat. Așteaptă numai o clipă să rotesc butonul și să scot afară bestia asta. Vrei și dumneata să ieși?

Bîzîitul se curmă dintr-o dată.

— Știi, spuse Shorty, eu... eu sunt mult prea curios pentru a ieși înainte de a-mi face cît de cît o idee de unde anume să ies... vreau să zic din ce ies. Fără îndoială că sunt nebun de legat, dar...

— Ba nu, ești cît se poate de normal. Noi suntem nebuni. Cel puțin așa susțin ei. Bun, m-am săturat să aud vorbindu-se de dinozauri. De fapt, n-ai nici un drept să intri aici, nici dumneata și nici musca, ai priceput? Probabil s-a ivit o fisură la aparat. Îi voi spune lui Napoleon.

— Cui?

— Lui Napoleon. El e șeful în sectorul ăsta. Înțelegi, la noi sînt destui care se cred Napoleon, nu însă și eu. E o iluzie foarte răspîndită. Oricum, Napoleon de care vorbesc este cel din Donnybrook.

— Donnybrook? E un azil de alienați?

— Da, bineînțeles: unde ai vrea să fie unul care se crede Napoleon?

Shorty McCabe închise ochii constatînd că asta nu servea la nimic, căci nici cu ochii larg deschiși nu vedea nimic. Se gîndi: „Trebuie să continuu cu întrebările, pînă cînd voi obține un răspuns cu cap și coadă, în caz contrariu înseamnă că eu sunt cel care va înnebuni. Poate că și sunt; poate că tocmai asta e nebunia. Dar dacă am luat-o răzna, înseamnă oare că sunt și acum așezat în clasa în care profesorul Dolohan vorbește, sau... sau ce?”

Deschizînd ochii, întrebă din nou:

— Ascultă, ce-ar fi să privim problema sub un alt unghi. Unde ești dumneata?

— Eu? Oh, eu sînt la Donnybrook, ca toată lumea. De obicei, vreau să spun. Toți cei care se află în balamucul ăsta stau în el, cu excepția a doar cîțiva, care sunt afară,

mă înțelegi. Chiar în acest moment... (Shorty sesiză aici o oarecare șovăială și stinghereală în voce)... chiar în momentul acesta mă aflu într-o celulă capitonată.

— Și.. întrebă Shorty neliniștit, ne aflăm aici într-o astfel de celulă ? Vreau să spun, sînt și eu într-o celulă capitonată ?

— Da' de unde ! Doar nu ești țicnit. Nu am cum să-ți vorbesc de chestiile astea. Știi, o graniță foarte netă ; s-a întimplat doar pentru că s-a defectat ceva la aparat.

Shorty deschise gura pentru a întreba : „La care aparat ?“, dar se răzgîndi dîndu-și seama că dacă punea această întrebare, răspunsul nu va face altceva decît să deschidă calea pentru alte șapte-opt întrebări suplimentare. Dacă se mulțumea cu un singur fapt, trebuia să se cramponeze de el pînă va izbuti să-l înțeleagă și de aici poate va pricepe ceva și din rest.

— Să ne întoarcem la Napoleon, spuse el. Spuneai că printre voi există mai mulți Napoleoni ; cum e posibil așa ceva ? Nu se poate ca unul să creadă de două ori că..

— Ha ! Ha ! Asta vă seamănă ! Iată cea mai bună dovadă că ești normal ! O prea frumoasă mostră de judecată sănătoasă ; este în mod evident exact. Dar băieții ăștia care se cred Napoleon sînt nebuni ; prin urmare raționamentul dumitale nu e potrivit pentru ei. De ce n-ar fi și o sută de tipi încredințați că sînt Napoleon, dacă sînt prea țicniți să-și dea seama că aceasta nu e posibil ?

— De acord, spuse Shorty, dar chiar dacă Napoleon nu ar fi mort, e limpede că nouăzeci și nouă dintre ei nu pot fi.. E logic, nu ?

— Tocmai asta șchioapătă la logică, zise vocea. Îți repet că aici toți sîntem nebuni.

— „Noi“ ? Vreți să spuneți că și eu...

— Nu, nu și nu ! Prin „noi“ am vrut să spun eu și ceilalți. Nu dumneata. De altfel, tocmai de aceea nu ai ce căuta aici. Înțelegi ?

— Nu.

Ce era mai ciudat era că Shorty nu se mai teme acum nici un pic. Știa că, fără îndoială, doarme și visează toate acestea, și nu le credea adevărate. Și mai era sigur, atît de sigur cît poți fi de ceva, că nu era nebun. Vocea cu care discuta afirma că nu-i țicnit, iar vocea părea a fi o autoritate în materie. O sută de Napoleoni !

— E foarte amuzant, spuse Shorty. Aș dori să aflu cât mai multe înainte de a mă trezi. Cine ești dumneata ? Cum te numești ? Pe mine mă cheamă Shorty.

— Încântat pe jumătate să te cunosc, Shorty. Voi ăștia, normalii, sînteți foarte obositori de obicei ; dar dumneata îmi pari a fi ceva mai acceptabil decît cei mai mulți. Prefer totuși să nu-ți spun numele cu care m-au potcovit la Donnybrook. M-aș simți stînjenit atunci cînd mă vei vizita. Spune-mi Prostutul.

— Așa cum îl chema pe unul dintre Cei Șapte Pitici ? Crezi cumva că ești unul...

— Nu, nu, nici vorbă, eu sunt paranoic ; una din aberațiile mele, cum le numiți voi, nu se leagă de vreo personificare. E vorba pur și simplu de porecla sub care sînt cunoscut aici. La dumneata la fel, nu-i așa, Shorty nu este prenumele dumitale adevărat, cuvîntul înseamnă „scundac“. Nu-mi pasă de numele dumitale.

— Și care sînt... hm, aberațiile dumitale ?

— Sînt inventator, ceea ce se cheamă un inventator de curenți de aer. Mă închipui născocind mașini ale timpului. Asta de aici e una dintre mașinile mele.

— Vrei să spui că mă aflu într-o mașină a timpului ? Da, în cazul ăsta... aha ! asta ar explica de ce... da, asta ar putea explica unul sau două lucruri. Dar, în sfîrșit, dacă această este o mașină a timpului, care funcționează, de ce spui că îți închipui a fi descoperit-o ? Dacă este cu adevărat o... vreau să zic...

Vocea izbucni în rîs, apoi răspunse :

— Dar bine, o mașină a timpului e un lucru imposibil ! E un paradox. Profesorii voștri vă vor explica, o mașină a timpului nu poate să existe ! Asta ar însemna că două lucruri pot ocupa același spațiu în același timp. Și că un om s-ar putea întoarce în trecut, s-ar putea ucide atunci cînd era mai tînăr și... cunoști înșiruirea. Este absolut imposibil. Doar un nebun ar putea...

— Dar tocmai ai spus că asta e o asemenea mașină. Și, mă rog, unde este ? Vreau să zic, unde se află ea acum, în timp ?

— În momentul de față ? Sîntem în 1968, bineînțeles.

— Hei, așteaptă ! Nu sîntem decît în 1963. Sau ai făcut-o să înainteze în timp, de cînd m-am urcat eu la bord. Așa e ?

— Nicoldecum. *Eu* nu m-am mișcat din 1968 ; aici ascultam cursul despre dinozauri. Dumneata ești cel care a urcat acum cinci ani. Toate astea sînt din vina derivei. Trebuie neapărat să discut cu Napoleon despre derivă...

— Bine, dar unde sînt ? unde sîntem ? Acum, în clipa asta !.

— Te afli în clasa din care ai venit, Shorty. Dar la cinci ani diferență. Întinde brațul și ai să vezi... Hai, încearcă, către stînga, acolo unde ședeai.

— Hm... Îmi voi putea recupera mîna, sau va fi ca la venire, cînd am întins mîna înapoi ?

— Fii fără grijă. Ți-o recapeți.

— Dacă așa zici, atunci...

Mai mult din curiozitate, Shorty întinse mîna. Simți ceva moale, ai fi zis fire de păr. Pentru a se convinge, apucă un smoc și trase ușor.

Smocul se împotrivi și îi scăpă dintre degete, iar Shorty își trase instinctiv mîna înapoi.

— Ha, ha, ce nostim ! făcu vocea de lîngă el.

— Ce-i nostim ? Ce s-a întîmplat ? vru să știe Shorty.

— O fată, o roșcată superbă. Ședea chiar pe locul în care ai stat cu cinci ani în urmă. Ai tras-o de păr ; să fi văzut cum a sărit în sus ! Ascultă !

Urmă un moment de liniște, apoi vocea rîse răutăcios :

— Ai auzit ? Profu' i-a tras un perdaf ! Și i-a dat o întîlnire...

— Cum așa, în plină clasă ? Cum...

— Se uita spre ea atunci cînd a țipat și i-a spus să rămînă după curs: Dar după felul în care o mîncă din ochi, poți să mă crezi, avea el altceva în minte... De altfel nu pot să i-o iau în nume de rău, tipa e într-adevăr splendidă. Mai trage-o încă o dată de păr...

— Hm, asta n-ar fi prea...

— Adevărat, spuse vocea cu regret. Mereu uit că nu ești nebun. Trebuie că-i cumplit să fii normal. Bun, hai s-o ștergem de aici. Mă plictisesc. Ce-ai spune de o partidă de vînătoare ?

— O partidă de vînătoare ? Nu sînt un trăgător prea dibaci. Mai ales atunci cînd nu văd nimic.

— Nu va mai fi întineric din clipa în care vei ieși din aparat. E lumea voastră, dar văzută de nebuni, înțelegi ? Este... mă gîndesc cum ar exprima asta profesorii voștri...

este 'un aspect illogic al realității logice. Și oricum, vînam întotdeauna cu praștia. E mai sportiv.

— Și vînați ce ?

— Dinozauri. Nu există nimic mai distractiv.

— Dinozauri ! Cu praștia ! Ești ne... vreau să zic, e adevărat ?

— Ha ! Ha ! Bineînțeles că este 'adevărat. Tocmai asta era amuzant în cele ce spunea profesorul acela despre saurieni. Mă înțelegi, pentru că noi i-am exterminat. De cînd am construit această mașină 'a timpului, terenul nostru preferat de vînaătoare a devenit Jurasicul. Au mai rămas poate cîtiva pe care să-i putem vîna. Știu eu un loc unde am 'avea șanse. Iată, am ajuns.

— Cum ? Credeam că sîntem într-o sală de clasă, în 1968.

— Acolo și eram cînd ți-am spus-o. Doar să inversez polaritatea și poți să ieși. Haide, ieși !

Shorty spuse :

— Dar...

Apoi tăcu. Făcu un pas spre dreapta. Lumina îl orbi.

Soarele era mai strălucitor și mai cald decît îl văzuse vreodată ; rezultatul contrastului cu întunericul din care ieșise era cumplit. Shorty își apăsă amîndouă mîinile pe pleoape, după care le îndepărtă încet, înainte de a deschide în sfîrșit ochii.

Constată că se găsea într-un luminiș nisipos, pe malul unui lac cu ape liniștite.

— Vin aici să se adape, spuse o voce cunoscută și Shorty se răsuci pe călcîie.

Cel din spatele său era o stîrpitură de om, cu vreo zece centimetri mai mic decît Shorty, care nici el nu măsura mai mult de un metru șaizeci și doi. Tipul purta ochelari cu rame de baga și avea o bărbuță gen *Uncle Sam* ; obrazul îi era smochinit, sub un uriaș joben de mătase neagră, care din cauza vîrstei bătea în verde.

Arătarea se scotoci prin buzunare și scoase la iveală o praștie micuță, prevăzută însă cu un cauciuc mare.

— Îți ofer onoarea primei lovituri, spuse el punîndu-i praștia în mîini.

Shorty scutură capul cu hotărîre.

— Nu, nu, după dumneata.

Mărunțelul se aplecă și alese cu grijă câteva pietricele de pe plajă. Le puse pe toate în buzunar, în afară de una, pe care o potrivea în pătratul de piele al praștiei. Apoi se așează pe o stîncă.

— Nu trebuie să ne ostenim ascunzîndu-ne. Dinozaurii sînt proști. Se vor apropia fără să bănuiască ceva.

Shorty privi în jurul său. La o sută de metri de malul lacului erau arbori; arbori ciudați și monstruoși, cu frunze uriașe. Nu văzuse niciodată frunze de un verde atît de palid. Între arbori și lac nu erau decît tufișuri scunde, întunecate și o iarbă stranie, deasă și gălbuie.

Lipsea însă ceva. Shorty înțelese brusc.

— Unde-i mașina timpului? întrebă el.

— Ce? Ah, este...

Omul arată cu mîna stîngă, iar mîna și apoi antebrațul îi dispărură pînă aproape de cot.

— Aha... spuse Shorty. Mă întrebam cum poate arăta...

— Cum arată? Cum vrei să arate a ceva? Doar ți-am mai zis că o mașină a timpului nu poate exista. Nu există. Ar fi un paradox absolut. Timpul este o dimensiune fixă. Mi-am demonstrat-o și tocmai de aceea m-am ținut.

— Cînd a fost asta?

— Era... în curînd vor fi patru milioane de ani pînă atunci, adică în 1961. Eram hotărît să construiesc una și m-am ținut pentru că nu reușeam.

— Aha, înțeleg. Acum, spune-mi: cum se face că nu puteam să văd, acolo în viitor, iar acum pot să văd? Și care lume de acum patru milioane de ani e aici, a dîmitale sau a mea?

— Amîndouă întrebările au un singur răspuns. Aici ne aflăm pe un teren neutru; aici este înainte de răscrucea dintre judecata sănătoasă și demență. Dinozaurii sînt de o prostie de necrezut. Nu au destul creier pentru a fi nebuni, de o inteligență normală nici să nu mai pomenim. Ei habar n-au că nu poate exista vreo mașină a timpului. Și de aceea putem veni aici.

— Aha, înțeleg, repetă Shorty.

Cîtva timp rumegă în tăcere cele auzite. Adevărul era că faptul de a se găsi aici, așteptînd să vîneze dinozauri cu praștia, nu-i mai părea chiar atît de ciudat.

Cel mai neobișnuit i se părea că aștepta sosirea unui dinosaur. Odată ce admitea aceasta, a-l vîna cu praștia nu era mai ridicol decît...

— Spune-mi, sugeră Shorty, dacă a vîna fiarele astea cu praștia e un sport, nu v-ați gîndit niciodată să le atacați cu un plici pentru muște ?

Privirea mărunțelului se luminează și omul deveni de-a dreptul jovial :

— Iată o idee ! Pe cuvîntul meu, s-ar părea că ești destul de dotat pentru a fi admis în...

— Nu, nu ! se grăbi Shorty să rectifice. A fost doar o glumă, vă jur. Dar ascultă...

— Nu aud nimic.

— Nu asta am vrut să spun. Vroiam să zic... ei bine, ascultă : în curînd mă voi trezi, sau... nu știu... și ar fi cîteva întrebări pe care ți le-aș pune cît timp... cît timp mai ești aici.

— Vrei să spui cît timp mai ești *dumneata* aici, spuse mărunțelul. Ți-am mai spus : faptul că ai urcat la bord a fost un accident, despre care va trebui să stau de vorbă cu Napo...

— La naiba cu Napoleon, spuse Shorty. Mi-ai putea răspunde în așa fel încît să înțeleg ? Sîntem aici, da ori ba ? Vreau să zic, dacă lîngă dumneata există o mașină a timpului, cum poate fi acolo, de vreme ce ea nu poate exista ? Și sînt sau nu așezat în clasa profesorului Dolohan, urmărindu-i cursul ? Și... dacă sînt acolo, ce caut eu aici ? Și apoi... la naiba ! Ce înseamnă toate astea ?

Omulețul zîmbi întristat.

— Precum văd, te-ai încurcat rău de tot. Să încerc să te lămuresc. Ai oarecari noțiuni de logică ?

— Puțin, da, domnule...

— Spune-mi Prostănacul. Iar dacă ai cîteva noțiuni de logică, tocmai aici se găsește motivul încurcăturii dumitale. Uită de logică și amintește-ți că sînt nebun, nu-i așa... Un nebun nu are nevoie să fie logic. Luminile noastre sînt diferite, asta ai înțeles-o. Dumneata nu ești decît ceea ce noi numim un „normal“; cu alte cuvinte, vezi lucrurile la fel ca toată lumea. Noi însă nu. Și, avînd în vedere că materia este, în mod evident, o simplă imagine a spiritului...

— Cu adevărat ?

— Bineînțeles.

— Bine, dar asta e ceva conform cu logica. Descartes...

Omulețul făcu un gest de nepăsare cu mâna în care ținea praștia.

— Desigur. Dar nu toți ceilalți filosofi sînt de acord. Dualiștii de pildă. Aici ne strîng logicienii cu ușa. Se scindează în două tabere, care susțin teorii diametral opuse asupra fiecărui lucru... și nu pot greși cu toții în același timp. Ce prostie, nu? Dar asta-i adevărul, materia este un concept al conștientului, chiar dacă oamenii care gîndesc aceasta nu sînt toți cu adevărat nebuni. Aceasta fiind situația, există o concepție normală despre materie, pe care o împărtășești și dumneata, dar și o groază de concepții anormale. Cele anormale au grijă să ajungă la o înțelegere.

— Nu pot să te urmăresc. Vrei să spui că există o societate secretă a... hm, a lunaticilor, care... hm, trăiesc într-o lume diferită, ca să zic așa?

— Nu pentru a spune așa, îl corectă superior omulețul, ci pentru a nu spune așa. Nu-i o societate secretă, nici altceva de felul ăsta. *Este*, pur și simplu. Proiectăm în două universuri, oarecum. Unul, normal; acolo s-au născut trupurile noastre și bineînțeles că tot acolo rămîn. Iar atunci cînd sîntem destul de nebuni pentru ca aceasta să fie evident, ne închid în azil. Dar în spiritul nostru mai avem încă o viață. Acolo mă aflu și acolo ești și dumneata acum: în mintea mea. Nici eu nu sînt cu adevărat aici, nici măcar eu.

— Off! suspină Shorty. Dar cum aș putea fi în...

— Ți-am mai spus-o, mașina are o fisură. Logica însă nu are prea mare importanță în universul meu. Un paradox mai mult ori unul mai puțin... nu contează prea mult. Iar o mașină a timpului nu e un lucru nemaivăzut. Sîntem destui care avem cîte una. Mulți dintre noi le folosim pentru a veni aici să vînam dinozauri. În felul acesta am ajuns să-i decimăm și tocmai de aceea..

— Mai încet! se rugă Shorty. Universul acesta în care ne găsim în clipa de față, Jurasicul, face parte din... conceptul dumitale ori este real? Pare real, toate amănuntele par reale și au un aer autentic.

— Este real, însă nu a existat niciodată. E evident. Pentru că, dacă materia este o imagine a spiritului, iar saurienii n-au avut niciodată spirit, cum ai vrea să dispună, pentru a trăi, de un alt univers decît cel conceput pentru ei, pricepi ?

— Auuu ! oftă Shorty, a cărui minte se învîrtea bîzîind... Auuu, vrei să spui că dinozaurii nu au trăit niciodată cu...

— Iată că vine unul ! spuse omuleţul.

Shorty se ridică dintr-un salt, priviînd curios în jur, fără a zări însă ceva asemănător cu un dinozaur.

— Uite colo, spuse mărunţelul, se apropie printre tufişuri. Priveşte-mă să vezi cum fac.

Shorty văzu cum însoţitorul său întindea cauciucul praştiei. Ceva foarte mic, ce semăna cu o şopîrlă dar ţopăia ridicată pe picioarele dinapoi, aşa cum nu ar fi ţopăit niciodată o şopîrlă, se apropia ocolind unul din micile tufişuri. Animalul avea vreo patruzeci de centimetri.

Se auzi un *bzzing* strident însoţind destinderea cauciucului şi un *plafff*, cînd piatra lovi creatura între ochi. Animalul se prăbuşi la pămînt iar omuleţul se apropie şi îl ridică.

— Poţi trage în următorul, dacă vrei, îi spuse el lui Shorty. Acesta contempla, cu gura căscată, saurianul mort.

— Un *Struthiomimus* ! articulă cu greu. La naiba ! Dar dacă următorul este unul mare ? Dacă e vreun brontozaur sau un *Tyrannosaurus rex* ?

— Din ăştia nu mai sînt. Am exterminat întreaga specie. N-au mai rămas decît cei mici. Oricum, e mai interesant decît să vînezi iepuri, nu ? Mie unul îmi este suficient pentru ziua de astăzi. Încep să mă plictisesc, dar dacă te trage inima să vînezi şi dumneata unul, mai rămîn.

Shorty scutură din cap.

— Mi-e teamă că nu voi putea nimeri cu praştia. Mai bine mă abţin. Unde e maşina timpului ?

— E aici. Înaintează doi paşi.

Înaintă doi paşi şi din nou lumina dispăru cu totul.

— Numai o clipă, să acționez manetele, se auzi vocea omulețului. Unde vrei să cobori? Tot acolo unde te-ai urcat?

— Mda... N-ar fi rău. Altfel risc să mă pomenesc într-o situație destul de încurcată. Unde sîntem acum?

— Ne-am întors în 1968. Aiuritul ăla tot mai lăläie studenților săi despre ceea ce crede el că ar fi fost destinul saurienilor. Iar roșcata aia mititică... Știi, e cu adevărat o dulceață. Nu ai chef s-o mai tragi o dată de păr?

— Nu, mulțumesc, se împotrivi Shorty. Aș dori să cobor în 1963. Cum mă poate duce înapoi mașinăria asta?

— Păi, ai urcat la bord pornind din '63, nu-i așa? Asta e deriva. Cred că acum te afli exact în același moment.

— Crezi că... Hei! încetișor! Dar dacă se întîmplă să cobor în ajunul zilei în care... dacă mă așez pe proprii mei genunchi, în clasă...

Vocea rise înfundat:

— Așa ceva n-ai să reușești niciodată, doar nu ești nebun. Mie însă mi s-a întîmplat cîndva... Bun, poți pleca. Iar eu am chef să mă întorc la...

— Mulțumesc pentru plimbare, spuse Shorty. Dar... numai o clipă, te rog. Aș mai avea o întrebare. În legătură cu dinozaurii...

— Foarte bine. Dar repede. Riscăm să intrăm din nou în derivă.

— Pe cei mari, pe cei cu adevărat mari, cum naiba ați izbutit să-i ucideți cu praștia? I-ați omorît într-adevăr?

— Ha! Ha! Dar bineînțeles! Foloseam doar o praștie ceva mai mare. La revedere.

Shorty simți cum este împins din spate și fu din nou orbit de lumină. Se găsea în picioare, în spațiul dintre rîndurile băncilor din clasa în care răsuna glasul sarcastic al profesorului Dolohan:

— Cursul nu s-a terminat, domnule McCabe, mai sînt cinci minute. Vreți să aveți amabilitatea să luați loc? Și îmi permiteți să vă întreb dacă sînteți cumva somnambul?

Shorty se grăbi să se așeze.

— Eu tocmai... hm, iertați-mă, domnule.

Cursul se încheie într-un soi de ceață. Aventura fusese prea intens trăită, prea reală pentru a fi un vis; iar frumosul său stilou nu-l mai avea. Desigur, se putea să-l fi pierdut altundeva. Dar totul fusese atât de concret, încît îi trebui o zi întreagă pentru a se convinge că elaborase totul în vis. Și îi mai trebui încă o săptămînă întreagă pentru a scăpa de obsesia acestei amintiri.

Cu timpul, memoria straniei aventuri începu să se șteargă. După un an își mai amintea, ca prin ceață, un vis deosebit de încurcat. Dar după ce trecură cinci ani, totul luă sfîrșit. Nimeni nu-și mai amintește un vis după cinci ani.

Devenise într-adevăr asistent și își ținea acum propriul curs de paleontologie.

— Saurienii, le spunea el studenților, s-au stins pe la sfîrșitul Jurasicului. Nu-și mai puteau asigura hrana, datorită gigantismului pe care îl atinseseră...

În timp ce vorbea privea o studentă roșcată, din ultimul rînd. Se frămînta să găsească un motiv, să născocască o mănăvră care să-i permită a-i propune o întîlnire.

Prin sală se rotea o muscă albastră; se înalță din fundul clasei într-o spirală bizîitoare. Parcă îi amintea ceva profesorului McCabe care, continuînd să vorbească, încerca să-și amintească ce anume. Chiar în clipa aceea roșcata tresări și scoase un mic țipăt.

— Domnișoară Willis, spuse profesorul McCabe, te supără ceva?

— Am... am avut impresia că cineva mă trage de păr, domnule, spuse ea roșind, ceea ce o făcea și mai atrăgătoare. Cred... cred că am ațipit.

O privi luîndu-și un aer sever, căci ochii studenților erau ațintiți asupra sa. Dar avea, în sfîrșit, prilejul pe care și-l dorise:

— Vă rog să mai rămîneți după curs, domnișoară.

MARIONETELE

ARĂTAREA SOSI la Cherrybell puțin după amiază, într-o înăbușitoare zi din luna august.

Poate această exprimare e nepotrivită, căci în luna august *toate* zilele sînt înăbușitoare la Cherrybell, Arizona. Orașul Cherrybell este situat pe șoseaua națională 89, cam la șasezeci și cinci de kilometri sud de Tucson și la vreo cincizeci de kilometri în nordul frontierei mexicane. Dacă ai văzut cele două stații de benzină ale sale, una de fiecare parte a drumului, pentru a-i atrage pe călătorii care străbat urbea în cele două sensuri, dacă ai intrat în bazarul-*drugstore*, în depozitul de vinuri ieftine și, în sfîrșit, în singurul *trading-post*, care pare că iese dintr-un western și are scopul de a-i ademeni pe turiștii care nu mai au răbdare să ajungă la frontieră pentru a se împopoțona cu brîie și broboade mexicane, deci dacă le-ai văzut sau vizitat pe toate acestea, poți spune că ai făcut turul localității. Ar mai fi și o tarabă de hamburgeri, pustie, precum și cîteva căsuțe din cărămidă în care trăiesc mexicano-americanii care muncesc la Nogales, orașul de frontieră, și care numai Dumnezeu știe din ce cauză au ales Cherrybell drept reședință, făcînd naveta în fiecare zi, unii în Forduri model T.

Panoul din șosea indică „Cherrybell, Pop. 42“, dar e o exagerare : Pop a murit cu un an în urmă — Pop

Anders, care ținea taraba acum pustie ; numărul exact al locuitorilor este de 41.

Arătarea sosi la Cherrybell în circa unui măgăruș mînat de un foarte bătrîn prospector, unul din acei șoa-reci ai deșertului, cu barba încărunită, care avea să spună mai tîrziu — pentru moment nimeni nu se gîndi să-l întreb — că se numește Dade Grant.

Arătarea se numea Garth ; un lungan de doi metri șaptezeci și cinci, dar atît de slab și costeliv încît mare mirare să fi tras cincizeci de kile la cîntar. Măgărușul lui moș Dade îl purta cu ușurință, în timp ce labela picioarelor sale interminabile tîrșiau prin nisip. Aveau să afle mai tîrziu că așa se tîrșiseră de-a lungul întregului traseu, adică mai mult de opt kilometri, fără ca tălpile încălțărilor să se tocească cît de puțin — încălțări care erau de altfel niște sandale, singurul obiect de îmbrăcăminte al lui Garth, în afară de ceva care putea fi luat drept chiloți de baie, de un albastru ou de pasăre. Dar ceea ce-l făcea pe Garth groaznic la vedere nu erau dimensiunile sale, ci pielea. O piele de un roșu crud. S-ar fi zis că fusese jupuit de viu, apoi acoperit cu propria piele, întoarsă pe dos. Căpățîna și chipul îi erau ca întinse, potrivite cu trupul. În afară de aceste amănunte, tot ce se mai putea vedea la el părea omenesc — sau cel puțin umanoid. Cu condiția, firește, să nu ții seama de unele nimicuri, precum ochii, de un albastru la fel de viu precum chiloții săi și sandalele. Roșu ca sîngele și albastru strălucitor.

Casey, proprietarul tavernei, a fost primul care i-a zărit venind peste cîmp, dinspre munții din răsărit. Casey ieșise în pragul ușii de serviciu să ia o gură de aer, fierbinte și acesta, firește. Grupul celor doi nu era atunci la mai mult de o sută de metri, iar înfățișarea total *străină* a trupului de pe măgăruș putea fi observată foarte limpede. La distanța aceea nu se putea însă recunoaște decît bizareria ; aspectul oribil devenea vizibil doar de mai aproape. Falca lui Casey se lăsă în jos și rămase așa pînă cînd straniul trio se apropie la vreo cincizeci de metri ; pășind încet, Casey înaintă în întîmpinarea lor. Sînt oameni care fug dinaintea unor lucruri necunoscute și alții care le vin în întîmpinare. Casey înainta, încet dar sigur, către necunoscut.

Întîlnirea avu loc pe terenul încă descoperit, la o distanță de douăzeci de metri de birt. Dade Grant se opri și dădu drumul căpăstrului cu care mînase animalul. Măgărușul rămase nemișcat și lăsă capul în jos. Lunganul se ridică : nu a trebuit decît să-și lase tălpile pe pămînt, de-o parte și de cealaltă a măgărușului. Apoi ridică un picior și îl trecu peste spinarea patruipedului. Rămase o clipă să-și șteargă mîinile de șa ; după care se așază în nisip.

— Planetă cu gravitație puternică, comentă el. Nu pot să rămîn mult timp în picioare aici.

— Poți să-mi dai niște apă pentru măgăruș ? îl întrebă prospectorul pe Casey. Treb'e c-are-o sete, amărășteanu' ! Burdufele cu apă și tot calabalîcul a trebuit să le fac vînt, să-l poată purta pe...

Prospectorul arătă cu degetul gros către arătarea roșie-albastră.

Casey începea să înțeleagă abia acum că arătarea era cumplită. De departe combinația de culori părea într-adevăr nițeluș cam țipătoare, dar de aproape... Pielea era zgrunțuroasă, cu venele la exterior și părea umedă (în realitate însă nu era). Părea cu adevărat că fusese jupuit și apoi învelit din nou în propria sa piele, întoarsă pe dos. Casey nu mai văzuse niciodată — și nădăjduia să nici nu mai vadă vreodată — ceva asemănător.

Casey simți că mai erau și alții în spatele său și privi peste umăr. Alții care observaseră lucrul acela straniu și se apropiaseră, dar pînă și cei mai îndrăzneți, doi puști, se țineau la o depărtare de zece metri.

— *Muchachos !* răcni Casey la ei. *Aqua por el burro. Un pazal. Pronto !*

Apoi privirea îi reveni asupra nou-veniților.

— Ce-i... ce este...

— Mă numesc Dade Grant, spuse prospectorul întinzînd o mînă lui Casey, care i-o strînse cu gîndul aiurea.

După ce Casey îi lăsă mîna, aceasta se ridică arătînd peste umăr, cu degetul gros, către ceea ce era așezat pe nisip.

— Pe el îl cheamă Garth, așa mi-a spus. Este un extra nu știu ce și ministru al nu știu cui.

Casey îl salută pe lungan înclinîndu-și capul și, spre mulțumirea sa, fu salutat în același fel și nu cu mîna întinsă.

— Eu sunt Manuel Casey, spuse el. Ce vrea să spună cu extra nu știu ce ?

Glasul lunganului era surprinzător de cald în registrul său de bronz :

— Sînt un extraterestru. Și sînt și ministru plenipotențiar.

Lucru de mirare, Casey se nimerea a fi un bărbat instruit și prin urmare înțelese cele două afirmații ; cît despre cea de a doua, era probabil singurul locuitor din Cherrybell care îi putea sesiza înțelesul. Lucru mai puțin surprinzător, avînd în vedere felul cum arăta cel care vorbise, Casey acceptă ambele declarații.

— Și ce aș putea face pentru dumneavoastră, domnule ? întrebă el. Dar mai întîi nu doriți să vă așezați la umbră ?

— Nu, mulțumesc. E ceva mai răcoare decît am fost lăsat să bănuiesc, dar mi-e tocmai bine. Temperatura de aici corespunde cu o seară răcoroasă de primăvară, pe planeta mea. În ceea ce privește ce puteți face pentru mine, ați putea semnala prezența mea autorităților dumneavoastră. Bănuiesc că-i va interesa.

„E bine, își spuse Casey, întîmplarea potrivește bine lucrurile, a dat de omul cel mai indicat pentru ce vrea, pe o rază de cel puțin treizeci de kilometri în jur.“

Manuel Casey era pe jumătate mexican și pe jumătate irlandez. Și avea un frate jumătate irlandez, jumătate irlandezo-american, iar acest frate era colonel plin în Air Force, la baza Davis-Monthan, din Tucson.

— Numai un moment, domnule Garth, mă duc să telefonez. Dar dumneata, domnule Grant, nu dorești să intri ?

— Hm, nu, pe mine soarele nu mă supără. Doar stau în soare din zori pînă seara, în fiecare zi. Iar tipul ăsta, Garth, mi-a cerut să nu-l abandonez, cît timp mai are treabă pe-aici. Are o chestie lectro-nu știu cum...

— Un detector de minereuri electronic, portativ, cu baterii, preciză Garth. Un aparat micuț și foarte simplu, care descoperă concentrațiile de minereu pe o rază de trei kilometri, indicînd felul minereului, structura, cantitatea disponibilă și adîncimea zăcămintului.

Casey înghiți în sec, se scuza, apoi intră în stabilimentul său, făcîndu-și loc printre sătenii adunați acolo. În

mai puțin de un minut obținut legătura cu colonelul, dar i-au trebuit alte patru minute pentru a-l convinge că nu era beat mort și nici pus pe glume.

O jumătate de oră mai târziu se auzi un zgomot din cer, zgomotul se amplifică, apoi încetă când elicopterul de patru locuri se lăsă la pământ și palele încetară să se rotească, la vreo zece metri de un extraterestru, doi bărbați și un măgăruș. Într-adevăr, doar Casey îndrăznise să se alătore trioului venit din deșert; asta nu înseamnă că lipseau spectatorii, însă aceștia se țineau și acum la o distanță apreciabilă.

Colonelul Casey, un comandant, un căpitan și un locotenent, care era pilotul elicopterului, coborîră din aparat și se apropiară în pas alergător. Lunganul extraterestru se ridică, desfășurîndu-și cei doi metri șaptezeci și cinci; doar văzînd cu ce efort izbutea să rămînă în picioare, îți puteai da seama foarte ușor că era obișnuit cu o gravitație mult mai slabă decît cea a Terrei. Se înclină, își rosti numele și titlul de extraterestru plenipotențiar, apoi rugă să-i fie iertat că se așază, explicînd de ce trebuia s-o facă, și se așază.

Colonelul se prezintă și îi numi pe cei trei însoțitori ai săi.

— Și acum, domnule, cu ce vă putem fi de folos? se interesă el.

Lunganul se strîmbă, ceea ce probabil însemna un surîs. Avea dinții la fel de albaștri ca ochii și părul.

— Mi se pare că aveți o formulă consacrată: „Conduceți-mă la șeful vostru!“, spuse el. Dar nu vă cer aceasta. Adevărul este că eu *trebuie* să rămîn aici. Nici nu vă cer ca șefii dumneavoastră să vină aici, ceea ce ar fi foarte nepoliticos. Accept deci să-i reprezentați; mă voi adresa dumneavoastră și voi răspunde la orice întrebări. Dar e un lucru la care țin: cunoașteți aparatele pentru înregistrarea sunetului. Înainte de a începe să discutăm sau de a răspunde la întrebări, vă cer să dați ordin să fie adus un astfel de aparat. Vreau să fiu sigur că mesajul ce trebuie transmis șefilor dumneavoastră va fi exact și complet.

— Dar bineînțeles! fu de acord colonelul, apoi se întoarse către pilot:

— Locotenent, cheamă baza prin stația de pe elicopter ; să ne trimită un magnetofon, dar trap ! L-ar putea parașuta... ba nu, s-ar pierde prea mult timp pentru a pregăti aparatul de parașutare. Să ni-l trimită cu un alt ventilator.

Locotenentul plecă să execute ordinul, dar fu rechemat de colonel, care strigă în urma lui :

— Hei ! Să ne aducă și vreo cincizeci de metri de cablu de legătură, să-l conectăm la priza din birtul lui Manny.

Locotenentul porni în fugă spre elicopter, în timp ce toți cei pe care îi părăsise rămaseră cîtva timp să transpire pînă cînd Manuel Casey se ridică.

— Avem de așteptat cam o jumătate de oră, spuse el, și dacă trebuie s-o petrecem aici, în soare, poate vrea cineva o juma' de vin de la gheață... Dumneavoastră, domnule Garth ?

— Bănuiesc că-i vorba de o băutură rece... Nu mi-e prea cald, dar dacă ați avea ceva fierbinte...

— Da, o cafea ! Nu doriți să vă aduc și o pătură ?

— Nu, mulțumesc, nu va fi nevoie.

Casey plecă și se întoarse curînd cu o tavă pe care erau o jumătate de duzină de sticle de bere rece, precum și o ceașcă aburindă. În timpul acesta revenise și locotenentul. Casey puse jos tava și îl servi mai întîi pe omul-prăjină, care sorbi din cafea și exclamă :

— Delicios !

Colonelul Casey își dresе glasul și îi vorbi lui Casey :

— Servește-l acum pe prietenul nostru prospectorul, Manny. Noi... Nu avem voie să bem în timpul serviciului. Dar la Tucson sînt patruzeci și cinci de grade la umbră, iar aici e și mai cald și nu-i nici umbră. Prin urmare, domnilor, vă puteți considera în permisie oficială pe timpul cît veți bea o sticlă cu bere sau pînă sosește magnetofonul.

Berea fu băută chiar mai înainte, însă în momentul în care erau date pe gît ultimele picături, cel de-al doilea elicopter ajunsese în raza vizuală și putea fi auzit. Casey îl întrebă pe lungan dacă mai dorește o cafea, dar se văzu refuzat în mod politicos. Aruncă apoi o privire întrebătoare către Dade Grant, făcîndu-i cu ochiul ; șoarecele

deșertului îi răspunse la fel și Casey se duse după încă două sticle, câte una pentru fiecare dintre tereștrii civili. Pe cînd revenea, se întîlni cu locotenentul care ducea cablul prelungitor și se întoarse din drum pentru a-i arăta unde se află priza.

Alăturîndu-se apoi celorlalți, observă că în cel de-al doilea elicopter, care adusese aparatul de înregistrare, toate cele patru locuri erau ocupate. În afară de pilot mai sosiseră un sergent, expert în manipularea magnetofonelor, un locotenent-colonel și un subofițer calificat, care veniseră poate doar la plimbare sau intrigati de ciudata solicitare a unui magnetofon ce trebuia adus de urgență cu elicopterul la Cherrybell, Arizona. Erau adunați, în picioare, în jurul omului-prăjină și discutau între ei în șoaptă.

Colonelul spuse „Drepti!“ cu glas blînd, dar asta ajunse pentru a se lăsa o liniște deplină.

— Vă rog să luați loc, domnilor, zise atunci colonelul. În cerc. Sergent, dacă instalezi microfonul în centrul cercului, vei putea înregistra clar ceea ce va avea de spus fiecare dintre noi ?

— Da, domnule colonel, într-o clipă totul e gata.

Zece oameni și un umanoid extraterestru se găseau acum așezați aproape în cerc, avînd aproximativ la mijloc microfonul suspendat de un trepied. Tereștrii transpirau abundent, în timp ce umanoidul tremura ușor. Chiar lîngă cerc se afla măgărușul, puțin pleostit, ținînd capul jos. De jur-împrejur, întreaga populație prezentă în ziua aceea în Cherrybell, care se apropiase pe nesimțite, centimetru cu centimetru, totuși încă retrasă la cinci metri mai în spate. Atît prăvăliile cît și stațiile de benzină fuseseră părăsite.

Sergentul apăsă pe un buton și rolele aparatului se puseră în mișcare. „Probă... probă...“ vorbi în microfon sergentul-major. Inversînd apoi sensul de rotație, rebobină banda și manevră clapa *Playback*. „Probă... probă...“ Se auzi din difuzor. Tare și limpede. După ce șterse înregistrarea, sergentul opri rolele cu ajutorul clapei pe care era scris *Stop*.

— Din clipa în care voi apăsa pe clapă, domnule colonel, va începe înregistrarea.

Colonelul privi către extraterestrul înalt și îi făcu un semn din cap ; se adresă apoi în același fel sergentului ; acesta apăsă pe clapa de înregistrare.

— Mă numesc Garth, spuse omul-prăjină, încet și articulînd cu grijă. Vin de pe o planetă care se rotește în jurul unei stele care nu figurează în registrul vostru de aștri, cu toate că aglomerarea sferică de nouăzeci de mii de stele din care face parte vă este cunoscută. Planeta în chestiune se găsește, privită de aici, în direcția centrului Galaxiei, la o depărtare ce depășește cu puțin patru mii de ani-lumină.

Dar nu mă aflu aici doar ca reprezentant al planetei mele sau al poporului meu, ci am venit în calitate de ministru plenipotențiar al Uniunii Galactice, federație a civilizațiilor avansate din Galaxie, care are rolul să asigure bunăstarea tuturor. Sînt însărcinat să vă vizitez și să hotărăsc, aici și acum, dacă veți fi sau nu bine veniți în sinul federației noastre.

Puteți să-mi adresați orice întrebare doriți. Imi rezerv totuși dreptul de a întîrzia cu răspunsul la anumite întrebări, pînă în clipa în care voi fi luat hotărîrea. Dacă aceasta va fi favorabilă, voi răspunde și la acele întrebări la care inițial am amînat răspunsul. Vă convine ?

— De acord, spuse colonelul. Cum ați ajuns aici ? Cu o navă cosmică ?

— Exact. Se găsește chiar deasupra noastră, pe o orbită de treizeci și șase de mii de kilometri ; deci se rotește odată cu Terra și rămîne permanent în acest punct. E ceea ce se numește o orbită geostaționară. Sînt observat de acolo de sus, ceea ce explică faptul că prefer să rămîn afară, sub cerul liber. Trebuie să pot face semn, atunci cînd voi dori să vină să mă ia.

— Cum reușiți să vorbiți atît de bine limba noastră ? Folosiți telepatia ?

— Nu, deloc. Și nicăieri în Galaxie nu sînt specii care s-o practice, în afară de telepatia dintre membrii aceleiași specii. Am învățat limba dumneavoastră în vederea acestei misiuni. Am avut timp de secole observatori printre dumneavoastră... Prin „noi“ înțeleg, evident, Uniunea Galactică. Este limpede că eu nu aș putea fi luat drept un terestru, însă există printre noi unele specii pentru care nu s-ar pune nici un fel de problemă

în privința asemănării. În treacăt fie spus, aceștia nu sînt nici spioni, nici activiști ; nu au încercat în nici un fel să vă influențeze ; sînt doar simpli observatori.

— Ce interes am putea avea să facem parte din asociația dumneavoastră, dacă ne este propusă aderarea și în caz că am accepta ? întrebă colonelul.

— În primul rînd veți putea participa la un curs intensiv de științe sociale fundamentale, care va pune capăt tendințelor voastre războinice (și ar elimina, ori cel puțin ar reduce considerabil, agresivitatea voastră. Cînd vom avea certitudinea că ați atins acest nivel și nu veți mai constitui un pericol în direcția aceasta, veți primi mijloacele de a putea călători în spațiu, precum și multe altele, atît de repede pe cît veți fi capabili să asimilați noile cunoștințe.

— Iar dacă nu ni se va propune sau nu acceptăm ?

— Fără urmări. Veți fi lăsați în pace ; vom rechema chiar și observatorii. Vă veți clădi propriul destin ; ori veți face planeta de nelocuit, în următorii o sută de ani, ori vă veți însuși prin forțe proprii științele sociale, ajungînd astfel să puteți fi admiși în Uniune, în care vi se va propune din nou integrarea. Vom face sondaje în mod periodic. Dacă se va dovedi că e sigur că nu vă veți autodistrage, veți fi contactați din nou.

— De ce graba aceasta, acum că sînteți aici ? De ce nu puteți rămîne pentru a vorbi direct cu cei pe care îi numiți șefii noștri ?

— Îmi rezerv răspunsul. Motivele nu sînt foarte importante, dar sînt complexe și nu doresc să pierd timpul cu explicații.

— Presupunînd că hotărîrea dumneavoastră va fi favorabilă, cum vom putea lua din nou contactul pentru a vă comunica acordul *nostru* ? Este evident că știți destul despre noi pentru a putea înțelege că nu eu voi lua această decizie.

— Vom cunoaște decizia dumneavoastră prin observatorii noștri. Una din condițiile acceptului este publicarea completă, fără cenzură, a acestei discuții în ziarele dumneavoastră, cuprinzînd cuvînt cu cuvînt înregistrarea pe bandă pe care tocmai o facem. Și publicarea tuturor deliberărilor și deciziilor guvernamentale.

— Dar guvernele celelalte ? Nu avem autoritatea de a decide singuri în numele întregii planete.

— Guvernul dumneavoastră a fost ales pentru demararea contactelor. În caz că acceptați, vă vom asigura tehnologia care va face ca toți ceilalți să vă urmeze foarte curînd... iar aceste tehnici nu implică nici folosirea forței și nici vreo amenințare de a folosi forța.

— Va trebui ca tehnologia la care vă referiți să fie foarte tare, spuse colonelul zîmbind subțire, pentru a face o țară pe care nu mai e nevoie s-o numesc să ne calce pe urme, fără a fi nevoie să apelăm la amenințări.

— De multe ori a oferi o recompensă e mult mai eficient decît a recurge la amenințări. Credeți că cei din țara pe care nu doriți s-o numiți ar fi foarte fericiți să vă vadă colonizînd planetele și stelele îndepărtate, înainte ca ei să fi reușit să ajungă măcar pe Marte ? Dar acesta e un punct secundar. Vă puteți încrede în tehnicile de care pomeneam.

— Aproape că e prea frumos pentru a fi adevărat. Dar ați spus că veți hotărî, aici și acum, dacă vom fi sau nu invitați să aderăm. Pot să vă întreb care sînt criteriile pe care se va întemeia decizia dumneavoastră ?

— Unul dintre criterii — pe care l-am și apreciat — este gradul dumneavoastră de xenofobie... în sensul foarte larg pe care îl dați acestui cuvînt, adică „teamă de străini“. Noi avem pentru aceasta un cuvînt care nu are echivalent în limba dumneavoastră : acest cuvînt desemnează frica și scîrba față de tot ce este *altul*. Eu — sau un alt reprezentat al speciei mele — eram cel mai potrivit pentru acest prim contact „oficial“. Avînd în vedere că eu sînt ceea ce numiți un umanoid — la fel cum și eu, la rîndul meu, vă numesc umanoizi — probabil că vă apar mai oribil, mai respingător decît orice altă specie total deosebită de a dumneavoastră. Pentru că eu vă apar precum o caricatură a umanului, mai penibil de privit, din punctul dumneavoastră de vedere, decît o vietate ce nu prezintă nici cea mai mică asemănare cu oamenii.

Poate vă închipuiți că simțiți repulsie față de mine ; cu toate acestea, puteți să mă credeți, ați trecut proba. În Galaxie există nenumărate rase care nu vor putea fi niciodată admise în Federație, oricare le-ar fi progresul

tehnologic, pentru că sînt în mod violent și incurabil xenofobe ; aceste rase nu vor putea accepta nicicînd pe deplin un *altul*, nici să comunice cu el. Asemenea rase nu pot decît fie să fugă urlînd de groază, fie să încerce să-l ucidă imediat, pe străin. Observîndu-vă pe dumneavoastră, cit și persoanele din jur (cu un deget al brațului său interminabil desemnă populația din Cherrybell) am înțeles că a mă privi vă este penibil dar, credeți-mă, acesta e un fenomen benign și cu siguranță vindecabil. Ați trecut încercarea într-un mod satisfăcător.

— Mai sînt și alte încercări ?

— Doar una singură, dar cred că e timpul să...

Lăsînd fraza neterminată, omul-prăjină se lîngi pe spate și închise ochii.

Colonelul se ridică dintr-un salt.

— Pentru Dumnezeu...

Colonelul se repezi, ocolind trepidul pe care era fixat microfonul, se aplecă asupra extraterestrului care zăcea pe nisip și își lipi urechea de pielea aparent sîngerie de pe pieptul acestuia. Cînd își ridică în cele din urmă capul, prospectorul cel cărunț îl întîmpină rîzînd încetșor :

— Nu-i bate inima, domnule colonel, pentru că n-are inimă. Dar vi-l pot lăsa drept amintire ; înăuntrul lui veți găsi lucruri cu mult mai interesante decît o inimă și cîteva coaste. Da, este o marionetă pe care am mînuit-o așa cum Edgar Bergen * o animă pe a lui... cum naiba o cheamă ? Ah, da, Charlie McCarthy. Acum că și-a terminat treaba, a fost deconectată. Puteți să vă reluați locul, domnule colonel.

Colonelul Casey reveni la locul său, pășind încet.

— De ce ? întrebă.

Dade Grant tocmai își scotea peruca și barba. Își trecu peste față un șervet pentru a-și îndepărta machiajul și dădu la iveală chipul unui tînăr cu trăsături frumoase.

— Cele ce v-a spus, sau mai exact ceea ce v-a fost comunicat prin intermediul său, nu a dezvăluit prea multe, dar este real. Nu e decît un manechin, e adevărat, dar prezintă imaginea fidelă a unui membru al unei rase inteligente din Galaxie, o rasă pe care psihologii noștri o apre-

* Nuvela a fost publicată pentru prima oară în 1962 în Statele Unite (N.T.).

ciază în stare să vă stîrnească cea mai violentă și incurabilă xenofobie, dacă ați fi xenofobi în mod incurabil. Pentru acest prim contact nu am trimis un reprezentant autentic al speciei, pentru că specia aceasta posedă o fobie *sui generis* : suferă de agorafobie, teama de spațiile deschise. Sînt ființe ajunse la un înalt grad de civilizație, membri minunați ai Federației, doar că nu-și părăsesc niciodată planeta de origine.

Observatorii noștri ne asigură că nu suferiți de o asemenea fobie, în schimb s-au declarat incapabili să aprecieze dinainte gradul de fobie pentru *alții*, iar singura cale de a verifica a fost să vă confruntăm cu *ceva*, în loc de *cineva*.

Colonelul scoase un oftat adînc.

— Nu pot spune că ceea ce am aflat nu mă ușurează, într-un anumit sens. Am putea să ne înțelegem cu umanoizi, desigur, și o vom face la nevoie. Mărturisesc însă că este o ușurare să știm că rasa dominatoare în Galaxie este totuși umană și nu doar umanoidă. Acestea spuse, care-i cea de a doua probă ?

— Tocmai ați trecut-o. Spuneți-mi... O clipă, încă un nume care îmi scapă... Cum se numește cea de a doua marionetă a lui Bergen ? Știți, cea care îi servește oarecum de dublură lui Charlie McCarthy ?

Colonelul nu-și amintea, însă sergentul răspunse în locul lui fără a șovăi :

— Mortimer Snerd.

— Exact ! Mie îmi puteți spune deci Mortimer Snerd și cred că-i timpul să...

Mortimer se lungi pe spate pe nisip, închizînd ochii, exact la fel cum făcuse și omul-prăjină ceva mai devreme.

În clipa aceea măgărușul ridică încet capul și îi așează pe umărul sergentului.

— S-a terminat cu marionetele, colonele, zise el. Și acum, spune-mi ce-i povestea asta cu „rasa dominatoare umană“, sau cel puțin umanoidă ? Ce-i aia o rasă dominatoare ? !

ULTIMUL TREN

ELIOT HAIG şedea, singur, la un bar, aşa cum i se mai întâmplase de atâtea ori să stea, singur, prin diverse baruri ; afară soarele asfinţea, un asfinţit bizar. Înăuntrul localului umbrele se lungeau în lumina zgîrcită şi era aproape mai întuneric decît afară. Oglinda cu reflexe albaştrui din spatele barului amplifică efectul ; Haig avea impresia că se zăreşte în penumbra unei seri luminate de vraja unei luni albastre. Propria sa imagine era palidă dar precisă, nicidecum dublă, în ciuda paharelor pe care le băuse. O imagine singuratică, foarte singuratică.

La fel ca şi alte dăţi cînd băuse ore în şir, îşi spunea că, de data asta, poate o va face.

Ceea ce avea să facă era vag şi măreţ şi cuprindea totul. Cuprindea marele salt dintr-o viaţă într-alta, atîta vreme dorit. Însemna pur şi simplu o despărţire fără vorbe de biroul unui avocat semiclandestin, oarecum prosper, pe nume Eliot Haig ; o despărţire de toate complicaţiile meschine ale existenţei sale, de toate angajamentele personale, de toate şicanele de procedură, menţinute în limitele legii ori deviate imperceptibil ; însemna ruperea lanţului de obiceiuri care îl lega de o existenţă ce îşi pierduse orice înţeles şi raţiune.

Reflexul albaştrui îl obosea şi simţea, mai tare ca de obicei, nevoia să se mişte, să meargă în altă parte, să caute chiar de-ar fi doar alt pahar cu băutură. Goli deci şi ultimul strop şi se lăsă să alunece de pe taburet.

— Pe curînd, Joe ! spuse în timp ce se îndrepta fără grabă către uşă.

— Trebuie că-i un incendiu baban pe undeva, zise barmanul. Aţi văzut cum arată cerul ? Mă întreb dacă nu-s cumva şantierele de cherestea din capătul oraşului.

Barmanul era la fereastră, cu privirile îndreptate în sus, departe.

Haig aşteptă să iasă pe uşă şi privi în aceeaşi direcţie. Cerul era de un cenuşiu rozaliu, ca şi cum ar fi fost colorat de un incendiu îndepărtat. Dar văpaia aceasta acoperea întreg cerul ce putea fi văzut de unde se afla, şi nimic nu dezvăluia de unde venea.

Fără a avea ceva dinainte hotărît în minte, Haig porni către sud. Şuierul unei locomotive îi ajunse la urechi, parcă amintindu-i ceva.

„De ce nu, îşi spuse, de ce nu în seara asta ?“

În seara aceasta vechea dorinţă, fantomă a miilor de seri deprimante, se făcea simţită foarte puternic. Mergea în direcţia gării ; dar asta o mai făcuse de multe ori. Adesea privise trenurile plecînd, spunîndu-şi la fiecare garnitură că ar fi trebuit să fie şi el într-un vagon. Dar niciodată nu se urcase cu adevărat într-unul. Cînd ajunse în dreptul ultimei intersecţii înainte de gară, auzi cîntecul clopotului, gîfîitul aburilor şi plecarea trenului. Pe acesta îl pierduse, admitînd că, dacă ar fi sosit la vreme, ar fi avut curajul să-l ia.

Şi deodată şi-a dat seama că nu este o seară ca toate celelalte, că era seara în care va izbuti. Cu costumul de pe el, cu banii pe care îi avea în buzunar. Adică exact cum şi-o dorise, o ruptură adevărată. Să fie dat dispărut, lumea să se întrebe, altul să deznoade în locul său încîlcitura afacerilor, da, încîlcitura în care se vor transforma dacă lasă totul baltă.

Walter Yates stătea în faţa uşii deschise a cîrciumii sale, la ciţiva paşi de intrarea în gară.

— Bună seara, domnule Haig, spuse Yates. Avem o frumoasă auroră boreală în seara asta. Niciodată n-am văzut una mai frumoasă.

— Ah, asta era ? Crezusem că e vreun incendiu mare.

— Nu, nu, nici vorbă, scutură Yates din cap. Priviţi spre nord. Cerul pare că dirdiie de frig într-acolo. E aurora.

Haig se întoarce și privi către nord, în lungul drumului pe care venise. Vîlvătaia roșietică era... hm, da, parcă „dîrdîia“, cîrciumarul avea dreptate. De altfel era un spectacol foarte frumos, dar oarecum înspăimîntător, chiar dacă știa despre ce e vorba.

Făcu cîteva pași înspre Walter Yates, trecu de el și intră în cîrciumă.

— Sper că n-ai de gînd să lași un însetat să moară de sete, Walter ?

După cîteva minute, în timp ce amesteca gheața, apa și whisky-ul în pahar, întrebă din nou :

— Cînd pleacă trenul următor, Walter ?

— Următorul în ce direcție ?

— Indiferent unde.

— Peste cîteva minute, spuse Walter după ce aruncă o privire către pendulă. Veți putea auzi trosnetul semaforului într-o clipă.

— Asta-i prea devreme ; vreau să-mi termin paharul. Și următorul ?

— E unul la 22 și 14. Cred că-i ultimul din seara asta. În mod sigur ultimul, cel puțin pînă la miezul nopții ; adică la ora cînd închid, după aceea nu mai știu.

— Și încotro se... Nu, nu-mi spune unde se duce. Nu vreau să știu. Dar îl voi lua.

— Fără să știți unde se duce ?

— Fără să vreau s-o știu, îl îndreptă Haig. Și ascultă, Walter, vorbesc serios. Trebuie să-mi faci un serviciu : dacă vei citi în ziare că am dispărut, nu spune nimănui că am trecut pe aici în seara asta, nici ce am vorbit. Vreau să nu spui nimănui.

Walter încuviință din cap, discret și aprobator :

— Știu să-mi țin gura, domnule Haig. Ați fost totdeauna un client bun. Nu vă vor da de urmă datorită mie.

Haig se clătină ușor pe taburetul său și fixă ochii, chipul și zîmbetul abia ascuns al lui Walter. Convorbirea sunase ciudat, ca ceva cunoscut, ca și cum mai rostise aceleași vorbe cîndva și primise același răspuns.

— Ți-am mai spus asta, Walter ? întrebă cu un glas deodată sec, precum un contrainterogatoriu. De cîte ori pînă acum ?

— Oh, de șase ori... poate opt, nu, de zece ori. Nu-mă mai amintesc.

— Dumnezeuule ! mormăi Haig.

Îl privea în continuare pe Walter, iar chipul acestuia se desfăcu în două. Îi fu necesar un mare efort pentru a-l recompune într-unul singur, cu zîmbetul abia schițat, indulgent, puțin ironic. Era limpede că se repetase mai mult de zece ori.

— Spune-mi, Walter, sînt eu un bețivan ?

— N-aș putea spune una ca asta, domnule Haig. Beți mult, adevărat, însă...

Nu mai avea chef să-l privească pe Walter în față. Se uită la pahar și constată că nu mai rămăsese nimic în el. Comandă altul și, în timp ce Walter se grăbea să-l servească, se privi în oglinda din spatele barului. „Mulțumescu-ți Doamne, o oglindă fără reflexe albastrii.“ Era destul de cumplit să te vezi dublu și într-o oglindă obișnuită : *Așezămintele Haig & Haig* era o glumă pentru a dialoga cu sine însuși, dar atît de răsuflată încît era un motiv în plus pentru a nu scăpa trenul ăsta. Și nu îl va scăpa, Doamne Dumnezeuule, fie și beat mort, trenul ăsta nu-l va scăpa.

Din păcate pînă și aceste ultime gînduri aveau o neplăcută rezonanță cunoscută.

Oare de cîte ori ? Încercă să privească în fundul paharului pe trei sferturi gol. La următorul, pe cînd era încă mai mult de jumătate plin, îl auzi pe Walter spunînd :

— Poate că este totuși un incendiu, domnule Haig, unul mare ; este prea întins pentru a fi o auroră. Ies afară să privesc.

Haig rămase însă așezat pe taburetul său. Cînd deschise din nou ochii, Walter își reluase locul din spatele barului și tocmai umbla la aparatul de radio.

— Ei, atunci e vorba de un incendiu ? întrebă Haig.

— S-ar putea. Am să ascult buletinul de știri de la ora 22 și 15 pentru a afla.

Din radio izbucni un muget de jazz, un clarinet ce puncta acutele pe un fond de alămuri în surdină și tobe lovite cu furie.

— ...ăsta-i postul, spuse Walter, informațiile urmează într-un minut.

— Într-un minut...

Haig era să cadă sărind de pe taburet.

— E deja 22 și 14 ?

Nu așteptă răspunsul. Între bar și ușa deschisă po-deaua se înclina puțin. Nu mai avea de trecut decît prin cîteva uși pentru a ajunge în gară. Poate mai era posibil, poate va ajunge la timp. Dintr-o dată se simți de parcă nu băuse nimic, mintea îi deveni limpede precum cristalul de stîncă, cu toate că picioarele îi tremurau nesigure. Și apoi, se întîmplă atît de rar ca un tren să plece la secundă. Și apoi, poate că Walter spusese „într-un minut” așa cum spui atunci cînd de fapt mai sînt trei, ori două, sau patru. Ar mai fi o șansă.

Pe scări se împiedică și căzu, dar se ridică, pierzînd astfel cîteva secunde. Depăși ghișeul de bilete — își va putea cumpăra biletul și în tren — ajunse la porțița de acces, văzu peronul și lanterna roșie a trenului ce pleca, doar la cîțiva metri dincolo de limita speranței. Zece metri, o sută de metri. Mereu mai departe.

Feroviarul stătea la capătul peronului, urmărind din ochi trenul care se depărta. Auzise desigur pașii lui Haig, pentru că îi vorbi peste umăr, fără a întoarce capul :

— Păcat că l-ați pierdut. Era ultimul.

Haig simți deodată comicul situației și izbucni în rîs. Era de-a dreptul prea absurd pentru a fi luat în serios, scăpase trenul cu adevărat la mustață. Dar va mai fi și trenul din zori. Nu avea decît să se întoarcă în gară, în sala de așteptare, și va aștepta pînă cînd...

— La ce oră e primul tren, mîine dimineată ?

— Nu m-ați înțeles, spuse bărbatul, întorcîndu-se spre Haig.

Haig văzu atunci chipul celuiilalt, proiectat pe văpaia roșie a cerului.

— Nu m-ați înțeles. A fost *ultimul tren*.

NU S-A ÎNTÂMPLAT NIMIC

LORENZ KANE nu avea cum să știe, însă chiar din clipa în care lovise fata cu bicicleta se îndreptase spre prăpastie. Nenorocirea se putea întâmpla oriunde și în orice moment, întâmplarea a făcut însă ca ea să se producă în culisele unei bombe de noapte cu *strip-tease*.

Era pentru a treia oară într-o săptămîna cînd urmărea numărul lui Qeenie Quinn, despuiata vedetă a casei, într-un extraordinar spectacol de ațîțat poftele. Îmbrăcată doar în lumina albăstrie și cu trei petice de panglică în punctele strategice, Qeenie, o blondă arătoasă și clădită precum o redută de beton, tocmai își stîrnise admiratorii pentru a treia oară în seara aceea și dispăruse înspre culisele din grădină, cînd Kane luă hotărîrea : numărul lui Qeenie ca spectacol privat în garsoniera sa ar fi desigur nu doar mai plăcut de privit, ci se va încheia fără îndoială cu plăceri mai profunde.

Programul se apropia de finalul la care calitatea ei de vedetă o scutea pe Qeenie să participe, prin urmare momentul ideal pentru a merge să-i vorbească despre eventualitatea unei întrevederi în doi.

Kane ieși din local și o luă pe aleea care ocolea clădirea pînă la intrarea artiștilor. O hîrtie de cinci dolari îl ajută să treacă fără probleme de loja portarului și, după un minut, era în fața ușii, la care bătu cu degetul îndoit.

— Da ? se auzi o voce din spatele tăbliei ușii, împodobită cu o stea aurie.

Kane nu era atît de nerod încît să facă propuneri printr-o ușă închisă și cunoștea destul de bine obiceiurile culiselor pentru a se anunța în singurul fel care i-ar fi permis să fie luat drept cineva care făcea parte din lumea spectacolului, cineva care avea de făcut o propunere, nu neapărat deocheată :

— Sînteți îmbrăcată ?

— O clipă, răspunse ea. Apoi, după cîteva clipe adăugă : În regulă.

Kane intră și o găsi în picioare, cu fața la el, într-un halat de casă roșu, care îi punea minunat în valoare ochii albaștri și părul blond. O salută înclinîndu-se, se prezintă și începu să expună amănunțit propunerea la care se gîndise.

Se aștepta la unele șovăieli inițiale, poate chiar la un refuz ; era foarte dispus să se arate stăruitor și să apeleze la argumente ce puteau atinge patru cifre (în dolari), adică o sumă ce depășea probabil salariul pe o săptămînă al artistei, ba chiar poate și pe cel lunar ; nu puteai avea pretenții mai mari cînd lucrai într-o asemenea bombă modestă. Și iată că, în loc să-l asculte și să discute rezonabil, ea se porni să zbiere făcîndu-l albie de porci, de parcă ar fi fost vreo fecioară. Și, ca și cum asta nu ar fi fost de ajuns, făcu greșeala să înainteze cu un pas și să-i dea o palmă. Foarte tare, atît de tare încît îl duru.

Asta îl înfurie. Făcu un pas înapoi, scoase revolverul și trase, străpungîndu-i inima.

Părăsi după aceea teatrul, chemă un taxi și se duse acasă. Bău cîteva pahare pentru a-și liniști nervii puși la grea încercare de această întîmplare și se culcă. Dormea adînc atunci cînd, puțin după miezul nopții, poliția veni să-l aresteze pentru crimă. Nu mai înțelegea nimic.

În dimineța următoare, Mortimer Mearson, nu în mod cert dar foarte probabil cel mai bun avocat din oraș specializat în Codul penal, care tocmai terminase o partidă matinală de optsprezece găuri și revenise în clădirea de pe terenul de golf, găsi un mesaj care îi cerea

să sune cu primul prilej la doamna judecător Amanda Hayes. Îi telefonă imediat.

— Bună ziua, Înălțimea Voastră, spuse el, arde pe undeva ?

— Arde, Morty, arde. Dar dacă în dimineața asta ești liber, ai putea trece pe la mine la birou, pentru a mă scuti să-ți spun totul prin telefon.

— Voi fi al tău într-o oră.

Și se ținu de cuvânt.

— Bună dimineața, scumpă judecătoreasă, o salută avocatul. Ai bunătatea de a trage aer în piept și de a-mi spune dintr-o singură suflare ce s-a mai pus la cale.

— Un caz pentru dumneata, dacă te atrage. Pe scurt, azi-noapte a fost arestat un bărbat, pentru omucidere. Refuză să dea orice declarație înainte de a-și consulta avocatul. Susține că nu a mai avut niciodată de a face cu justiția și nu cunoaște nici un avocat. A cerut procurorului să-i recomande unul, iar procurorul mi-a transmis mie rugămintea.

— Aha, încă un caz pe de-a moaca, suspină avocatul. N-are nimic, era timpul să iau și eu unul. Mă numește din oficiu ?

— Nu mai face pe interesantul, micuțule, spuse doamna judecător Hayes. Nu-i deloc vorba de un dosar gratuit. Domnul în cauză nu-i chiar miliardar, dar posedă o oarecare avere ; este un tânăr destul de cunoscut în lumea bună, un *bon vivant* * și își poate permite foarte lesne să-ți verse onorariul pe care îl vei fixa, dacă bineînțeles va fi în limite rezonabile. Asta nu înseamnă că te vād mulțumindu-te cu limite rezonabile dar, în sfârșit, rămîne o chestiune pe care o veți fixa de comun acord, desigur în caz că te acceptă drept apărător.

— Iar modelul acesta al tuturor virtuților, după toate aparențele victima unui complot diabolic, are și un nume ?

— Da, chiar unul cunoscut, dacă obișnuiești să citești presa mondenă. Se numește Lorenz Kane.

— Într-adevăr, numele îmi spune ceva. Nevinovat, fără îndoială. Hm... încă n-am citit ziarele de dimineață.

* (în franceză în textul original) Corespunde cu engl. *playboy*, persoană petrecăreță, fecior de bani gata (N.T.).

Pe cine se spune că ar fi omorît ? Îmi poți da unele amănunte ?

— Nu va fi un dosar prea ușor, micuțul meu Morty, spuse doamna judecător Hayes. Clientul dumitale nu are nici cea mai mică șansă, în afară de a pleda pentru nevinovăție. Victima era cunoscută sub numele de Queenie Quinn, un nume de împrumut, cum se obișnuiește în lumea teatrului ; cel adevărat rămâne de stabilit. Se despuia la Majestic, unde era vedeta spectacolului. Foarte multă lume l-a văzut pe Kane în sală în timp ce fata își făcea numărul și l-au văzut ieșind la sfârșit. Portarul l-a recunoscut și el, mărturisind că... i-a dat drumul. Portarul acesta îl cunoștea pe Kane din vedere și a fost acela care a condus poliția la el acasă. Kane trecuse din nou prin fața lojei sale, la câteva minute după ce intrase la artistă. Între timp mai multe persoane au auzit un foc de armă. Imediat după terminarea spectacolului domnișoara Quinn a fost găsită moartă, ucisă în cabina ei cu un glonț.

— Mda, spuse Mearson, adică declarația portarului împotriva declarației sale. Nu prea ai de ce să te agăți. Voi dovedi că portarul este nu numai un mitoman patologic, ci și un campion în domeniu.

— Nu mă îndoiesc de asta nici măcar o clipă. DAR ! Ținând seama de relativa lui importanță socială, poliția a cerut, înainte de a descinde la el, și un mandat de percheziție pe lângă cel de arestare. Iar în buzunarul hainei pe care o purtase în aceeași seară a fost găsit un mic revolver de calibrul 32, cu un tub de cartuș tras rămas în butoiș. Domnișoara Quinn a fost ucisă cu un glonț de calibrul 32. Cu revolverul lui Kane, dacă dăm crezare experților în balistică ai poliției, care au comparat la microscop proiectilul ucigaș cu cel pe care l-au tras cu același revolver.

— Afurisită treabă. Spuneai că acest Lorenz Kane nu a făcut nici o declarație, exceptînd-o pe aceea că nu va face nici una înainte de a consulta un avocat care să-i convină ?

— Exact, în afară de o remarcă destul de stranie pe care a făcut-o îndată după ce fusese arestat și inculpat. Cei doi polițiști care au luat parte la arestare au auzit-o și amîndoi au raportat-o, cuvînt cu cuvînt Kane

a spus : „Doamne Dumnezeule ! Înseamnă că era adevărată !“ Ce-a vrut să spună, după părerea dumatăle ?

— Habar n-am. Dacă mă va accepta ca apărător, nu voi ezita să-l întreb. Pînă atunci, nu știu prea bine dacă trebuie să-ți mulțumesc că m-ai atras în această afacere sau să te blestem că mi-ai pasat faimosul toiag pe care nu se știe de ce capăt trebuie să-l apuci.

— Știu că-ți place acest gen de toiag; Morty, și nu încerca să negi. Asta cu atît mai mult cu cît îți vei încasa onorariul, indiferent dacă pierzi ori câștigi procesul. Te voi scuti chiar și de o procedură lipsită de perspective : nu încerca punerea în libertate provizorie, cu sau fără cauțiune ; procurorul a prins mingea din zbor în-dată ce a avut în mînă raportul balisticienilor. Acuzația e limpede, asasinat propriu-zis. Așa că acuzarea nu are nevoie nici de cel mai mărunț element suplimentar, iar procesul va avea loc imediat după ce îți vei epuiza toate procedeele de amînare. Ce mai aștepți ?

— Nimic, spuse Mearson.

Și ieși.

Un gardian îl conduse pe Lorenz Kane la vorbitor, unde îl lăsa împreună cu avocatul Mortimer Mearson. Acesta se prezentă și cei doi bărbați își strînseră mîinile. Kane părea foarte liniștit, constată Mearson, care era evident mult mai intrigat și îngrijorat. Clientul său era om la aproape patruzeci de ani, destul de înalt, chiar mai arătos decît s-ar fi convenit, de o eleganță fără cusur în ciuda unei nopți petrecute în celulă. Lăsa impresia că face parte din acea categorie de bărbați care rămîn de o eleganță impecabilă oriunde și oricînd, chiar și la opt zile după ce s-au rătăcit de caravană, la o mie cinci sute de kilometri de orice, în Congo, lipsit de hamalii care au dispărut cu bagaje cu tot...

— Da, domnule Mearson. Aș fi cu adevărat încîntat să-mi fiți apărător. Am auzit vorbindu-se de dumneavoastră, am citit prin ziare extrase din pledoariile pe care le-ați ținut ; nu știu de ce nu m-am gîndit din prima clipă să mă adresez dumneavoastră, în loc să cer să-mi fie recomandat cineva. Acestea fiind spuse, doriți să-mi auziți povestea înainte de a mă accepta de client, sau mă acceptați de pe acum, la bine sau la ce-i mai rău ?

— La bine sau la ce-i mai rău, spuse Mearson, pînă cînd...

Se opri. „Pînă cînd moartea ne va despărți“ nu erau cele mai potrivite cuvinte ce puteau fi adresate unui domn care, după toate probabilitățile, era la un pas de scaunul electric.

Însă Kane zîmbi și încheie chiar el propoziția.

— Perfect, spuse apoi. Și acum să luăm loc.

S-au așezat pe două scaune, față în față, cu o masă între ei, singurul mobilier din vorbitor.

— Va trebui să ne vedem destul de des, reluă atunci Kane, prin urmare să eliminăm din capul locului orice protocol. Nu-mi spuneți Lorenz; prefer Larry.

— Așa cum eu prefer Morty în loc de Mortimer, spuse Mearson. Acestea odată stabilite, vreau povestea ta în cele mai mici amănunte dar, înainte de toate, aș avea două întrebări să-ți pun. Ești...

— Mai încet. Am și eu o mică întrebare, înaintea celor două: ești sigur, foarte sigur, că nu sînt microfoane în această încăpere și tot ce vom discuta va rămîne strict între noi?

— Nu am nici cea mai mică îndoială. Dar să revenim la prima mea întrebare: ești sau nu vinovat?

— Da, sînt vinovat.

— Polițiștii care te-au arestat susțin că, înainte de a refuza orice declarație, ai exclamat: „Doamne Dumnezeule! Înseamnă că era reală!“ Ai rostit într-adevăr cuvintele astea și, dacă da, ce-ai vrut să spui?

— Pe moment eram complet năucit, Morty, și nu-mi pot aminti... Este însă foarte posibil să fi spus ceva în genul ăsta, pentru că era exact gîndul care mă frămînta atunci. Dar ce-am înțeles prin vorbele acelea nu-ți pot explica în cîteva cuvinte. Singura modalitate de a te lămuri, asta admițînd că voi reuși s-o fac, este să încep cu începutul începutului.

— Bun. Poți începe. Și nu te grăbi, nimic nu ne obligă să trecem totul în revistă într-o singură ședință. Pot tărăgăna procesul timp de trei luni sau chiar mai mult, dacă va fi nevoie.

— Ce s-a întîmplat, îți pot istorisi în puține cuvinte. Totul a început... nu mă întreba ce înțeleg prin „totul“... După cum spunea, totul a început în urmă cu cinci

luni și jumătate, pe la jumătatea lui aprilie. Cam la ora două dimineața, în zorii zilei de treisprezece aprilie, pentru a fi cât mai precis cu putință. Ieșisem de la o recepție, de la *Armand Village*, în nordul orașului și mă întorceam acasă. Eram...

— Iartă-mă că te voi întrerupe mereu, dar țin să-mi fac o imagine cât mai exactă a evenimentelor pe măsură ce vorbești. Erai la volan ? Singur ?

— Conduceam Jaguarul meu și eram singur.

— Beat ? Goneai ?

— Eram treaz, cu adevărat treaz. Părăsisem zaiafetul relativ devreme, fusese o adunare plicticoasă și de aceea nu băusem decât foarte puțin. Mi s-a făcut deodată foame — se vede că uitasem să cinez. Am oprit deci la un restaurant din marginea drumului. Până să mi se aducă mîncarea am băut un singur cocșeil, să mai treacă timpul, apoi am mîncat friptura uriașă ce mi-a fost servită, cu toată garnitura de legume, după care am băut și cîteva cești de cafea. Fără a mai consuma alcool. Astfel că, atunci cînd am părăsit restaurantul, eram mai treaz decît de obicei, dacă înțelegi ce vreau să spun. Și pentru a pune capac la toate, nu aveam de mers decît o jumătate de oră, într-o mașină decapotată, în aerul răcoros al nopții. Luînd toate astea în considerație, eram mai treaz decît acum. și n-am băut nimic de la miezul nopții trecute.

— O clipă, îl întrerupse Mearson.

Avocatul scoase la iveală din buzunarul interior al hainei un flacon plat din argint, pe care i-l întinse interlocutorului său.

— O amintire din amî prohibiției ; o folosesc uneori ca să mă joc de-a Saint-Bernard-ul * cu clienții încarcerați de prea puțin timp pentru a se fi adaptat la lipsa unor aporturi vitale...

— Ahhh ! făcu Larry, după ce trase o dușcă bună, Morty, îți dau voie să-ți dublezi onorariul, drept plată a serviciilor ce depășesc obligațiile profesionale. Unde rămăsesem ? Ah, da : tocmai îți spuneam că eram perfect treaz. Dacă aveam o viteză prea mare ? În mod

* Aluzie la butelcuța cu alcool ce se prinde la gîtul uriașilor ciini elvețieni dresați pentru căutarea și salvarea celor dispăruți în avalanșele de zăpadă, ca prim ajutor (N. T.).

teoretic, da. Rulam pe *Vine Street*, eram la câteva străzi de Rostov...

— Adică de secția 44 de poliție.

— Exact. Iar secția aceasta joacă și ea un rol în povestea mea. Este o zonă cu limita de viteză de 40 km/oră, iar eu aveam între 65 și 70, dar ce vrei, era ora două și jumătate dimineața și cât vedeai cu ochii nu erau nici o mașină. În afară de bătrîna și legendara doamnă din Pasadena, care mai crede în Moș Crăciun, nimeni nu ar fi rulat cu mai puțin de 60.

— Iar venerabila doamnă nu circula niciodată atît de tîrziu... Dar scuză-mă, poți continua.

— Și, deodată, cu totul pe neașteptate, lată, că apare dintr-o alee laterală o fată pe bicicletă, atît de repede cît poate alerga o bicicletă. Mi-a ieșit drept în față. Am văzut-o o fracțiune de secundă înainte de a frîna. Avea vreo șaisprezece sau șaptesprezece ani. Cu păr roșcat, care-i ieșea de sub fularul înnodat ca un turban. Purta un pulover verde din lînă de angora și un pantalon de ciclist. Bicicleta era roșie.

— Ai avut timp să observi toate amănuntele astea?

— Absolut. Și este o imagine care mi-a rămas întipărită în memorie. O văd și astăzi, exact ca și atunci. Chiar înainte de impact, fata a întors capul și m-a privit drept în față. I-am văzut ochii înspăimîntați prin ochelarii cu ramă de baga.

Talpa piciorului meu strivea pedala frînei mai-mai să străpungă podeaua, iar blestematul de Jaguar începuse să derapeze, amenințînd să se răstoarne ori mai știu eu ce. Dar la dracu, oricît de bune reflexe ai avea — iar ale mele sînt excelente — nu prea poți să încetinești în cîtiva metri atunci cînd ești lansat cu 60 la oră. Cu siguranță că mai aveam încă 50 cînd am lovit-o... a fost un șoc cumplit.

Și apoi, trosc, pleosc, întîi cu roțile din față și apoi cu cele din spate, am trecut peste fată. Zgomotul provenea desigur de la bicicleta strivită. Mașina s-a oprit în cele din urmă la vreo zece metri mai încolo.

Vedeam în fața mea, prin parbriz, luminile de la secția de poliție, la următoarea intersecție. Am coborît din mașină și am pornit în fugă către secție. Nici nu m-am uitat înapoi. Nu vroiam să văd. N-ar fi folosit

la nimic, nu putea fi decît moartă ; șocul fusese atît de violent încît ar fi putut s-o ucidă de zece ori.

Am intrat ca o furtună în secția de poliție și după cîteva clipe am izbutit să spun în mod inteligibil ce aveam de spus. Doi dintre polițai au ieșit împreună cu mine și ne-am îndreptat către locul accidentului. Eu o luasem înainte alergînd, în vreme ce ei se mulțumiseră să meargă repede ; atunci am încetinit și eu, pentru că nu țineam deloc să ajung primul. Pînă la urmă am ajuns și...

— Lasă-mă să ghicesc, spuse avocatul. Nici urmă de fată, nici urmă de bicicletă.

Kane încuviință încet din cap.

— Jaguarul era de-a curmezișul pe șosea, ca și cum se oprise dintr-un derapaj. Farurile erau aprinse. Cheia de contact era la locul ei, însă motorul se oprise. În spatele automobilului, pe o distanță de aproape doisprezece metri, urmele lăsate de cauciucurile roților blocate, începînd din dreptul aleii laterale ce dădea în șosea.

Și nimic altceva. Nu fată. Nu bicicletă. Nici o picătură de sînge, nici un rest metalic. Nici o singură zgîrietură pe partea din față a mașinii. Polițaii m-au luat drept nebun și nu-i pot condamna. Ba nici măcar nu m-au lăsat să mă urc la volan pentru a trage automobilul la marginea străzii ; a făcut-o unul dintre ei și, după ce l-a tras lîngă trotuar, a băgat cheia în buzunar ; nu vroia să mi-o dea înapoi. M-au dus înapoi la secție, să mă interogheze.

Mi-am încheiat noaptea acolo. Puteam desigur să telefonez vreunui avocat să vină să mă elibereze pe cautiune, dar eram prea zguduit de întîmplare pentru a mă gîndi la așa ceva. Ba poate eram atît de zguduit încît nici nu aveam cu adevărat dorința să scap din secția de poliție, pentru că nu aveam nici cea mai vagă idee unde m-aș fi putut duce dacă mă eliberau. Singurul lucru pe care mi-l doream era să fiu lăsat singur pentru a mă putea gîndi. Ceea ce am și obținut, după ce s-a încheiat interogatoriul. Polițaii nu m-au zvîrlit laolaltă cu bețivanii de rînd. Eram prea bine îmbrăcat, aveam fără îndoială destule cărți de credit și acte care mă plasuau printre cei din lumea bună. Și-au spus probabil că sînt țicnit ori slab cu duhul, dar oricum un cetățean

onorabil, ce trebuia mînuit cu mînuși și nu cu bîta. Oricum o fi fost, au deschis în onoarea mea o celulă individuală, unde m-au lăsat să meditez în liniște.

În dimineața următoare au chemat un psihiatru al poliției să mă examineze. Între timp însă îmi venisem în fire, suficient pentru a-mi da seama că, oricum o întorceam, nu poliția avea cum să mă ajute și cu cît mai repede voi scăpa din mîinile ei, cu atît mai bine va fi. Prin urmare i-am înșiruit o seamă de gogoși, atenuînd faptele, în loc să-i povestesc ce se întîmplase în realitate. Am lăsat de-o parte efectele sonore, zgomotul bicicletei strivite sub roți, n-am suflat o vorbă despre impresiile captate în mișcare, impactul și zdruncinătura pe care am simțit-o; am depănat povestea astfel încît să poată fi luată drept o halucinație bruscă și trecătoare, pur vizuală. Nu a fost prea ușor, dar pînă la urmă a înghițit-o și am fost eliberat.

Kane făcu o pauză, cît să mai tragă o dușcă zdravănă direct din clondirul de argint și continuă :

— M-ai urmărit pînă acum? Și lăsînd la o parte faptul că mă crezi sau nu, ai vreo întrebare să-mi pui?

— Aș avea una singură : ești sigur, absolut sigur că ceea ce s-a petrecut între tine și polițiștii de la secția 44 este o realitate obiectivă și verificabilă? Cu alte cuvinte, în cazul în care la proces voi pleda în favoarea nebuniei, voi putea cere mărturia agenților cu care ai avut de-a face și cea a psihiatrului poliției?

În timp ce Mearson își formula întrebarea, pe chipul lui Kane apăruse un zîmbet chinuit.

— Pentru mine, ceea ce s-a întîmplat la secție este realitate obiectivă, la fel ca și coliziunea cu fata cu bicicleta. Dar ai posibilitatea de a verifica prima dintre aceste realități. Poți întreba dacă există un proces-verbal și dacă poliția îi amintesc de incident. De acord?

— Se admite. Te rog să continui.

— Poliția a acceptat deci că fusesem victima unei halucinații și s-a mulțumit cu atît. Eu însă nu. M-am zbatut în toate felurile. Am dus Jaguarul la un garaj, unde a fost cercetat foarte amănunțit. Eu însumi am verificat caroseria, precum și partea din față a mașinii. Nici un fel de urme. Bun, deci nu se întîmplase nimic, cel puțin în privința automobilului.

După aceea, am început să caut o fată care să corespundă semnalmentelor, vie ori moartă, care ieșise în noaptea aceea cu bicicleta. Asta m-a costat cîteva mii de dolari cheltuiți cu detectivi particulari, care au trecut prin sită întreg cartierul, cartierele din jur, precum și o întinsă zonă învecinată, în căutarea unei fete care să semene cu cea descrisă de mine, care locuia sau locuise acolo cîndva, cu sau fără o bicicletă roșie. Detectivii au dibuit cîteva adolescente roșcovane, pe care le-am văzut în mod discret. Zero.

Și apoi, după ce m-am documentat, am ales un psihiatru și m-am lansat într-un tratament, pe cheltuiala mea. Se spune că ar fi cel mai bun din oraș, dar e sigur cel mai scump. M-a consultat două luni încheiate. Bani azvîrliți degeaba. Nu am reușit să-i aflu părerea despre cazul meu, refuza să vorbească despre asta. Cunoști principiul psihanalizei? Analistul te pune să vorbești, te face să te analizezi singur și așteaptă să-i explici tu lui ce anume nu e în regulă cu tine; cînd ajunge în stadiul acesta bolnavul devine volubil, explică într-una de ce suferise, după care îl anunță pe medic că e vindecat; acesta se declară de acord și eliberează clientul dîndu-i binecuvîntarea sa. Totul e în regulă atunci cînd subconștientul știe ce anume nu merge și recunoaște pînă la urmă lucrul acesta. La mine însă subconștientul nu știa absolut nimic. Prin urmare îmi pierdeam vremea de pomană și am oprit tratamentul.

Între timp însă mă spovedisem unor prieteni, cerîndu-le părerea. Unul dintre ei, profesor de filosofie la universitate, a început să-mi vorbească de ontologie, iar ontologia m-a pus pe o urmă. Mai bine zis, îmi închipuiam că am găsit soluția problemei ce mă frămînta. Cel puțin așa am crezut pînă ieri seara. De atunci știu că soluția mea e cel puțin în parte falsă.

— On-to-lo-gia... silabisi în șoaptă Mearson. Cuvîntul l-am mai auzit, dar dacă ai vrea să-mi împrăștăezi memoria...

— Îți pot cita, din memorie, definiția din *Marele Dicționar Webster*, text integral: „Ontologia este știința existenței sau a realității; este o ramură a filosofiei care investighează natura, proprietățile esențiale și relațiile existenței ca atare“.

Kane aruncă o privire la ceas.

— Te rog să mă ierți, dar se pare că durează ceva mai mult timp decît crezusem. Încep să fiu puțin obosit de discuție și simt că ești poate și mai obosit ascultîndu-mă. N-ai vrea să continuăm mîine ?

— Excelentă idee, Larry, spuse Mearson ridicîndu-se.

Kane sorbi ultimele picături din flaconul de argint și îl înapoie avocatului.

— Mîine ai să mai faci pe Saint-Bernard-ul ?

— Am trecut pe la postul de poliție, spuse Mearson.

A fost întocmit într-adevăr un proces verbal. Și am putut sta de vorbă cu unul dintre cei doi polițiști care te-au întovărășit pînă la locul ac... adică pînă la mașina ta. Faptul că ai anunțat accidentul este real. În privința asta nu-i nici o îndoială.

— Atunci voi continua de unde am rămas ieri, spuse Kane. Ontologia studiază deci natura realității. Cercetînd autorii care tratează tema aceasta, am dat peste noțiunea de *solipsism*, care s-a născut la vechii greci. Solipsismul este credința că universul întreg este produsul imaginației unui singur individ... adică al imaginației *mele*, în cazul în care mă privește. Ceea ce ar însemna că eu reprezint unica realitate concretă, iar toate cele și cei din jurul meu nu există decît în spiritul meu.

Mearson asculta, încruntînd sprîncenele.

— În concluzie, fata cu bicicleta, neavînd la început decît o existență imaginară, ar fi încetat să existe... *retroactiv*, din clipa în care ai ucis-o ? Și nu a lăsat nici o urmă din existența ei anterioară, exceptînd imaginea gravată în memoria ta ?

— Asta a fost una din posibilitățile pe care le-am luat în considerație. De aceea m-am hotărît să fac o experiență, de la care așteptam să-mi confirme ori să-mi respingă ipoteza. Era vorba de a comite o crimă, în mod deliberat, pentru a putea constata ce se întîmplă.

— Dar în sfîrșit, Larry, în fiecare zi sînt comise crime ; zilnic oamenii se omoară între ei, dar victimele nu dispar retroactiv, fără a lăsa urme ale existenței lor anterioare !

— Da, dar oamenii de care vorbești nu au fost uciși *de mine*, spuse Kane cu accentul sincer al celui neîn-

teles. Dacă universul este într-adevăr produsul imaginației mele, este cu totul altceva. Fata cu bicicleta a fost prima persoană pe care am ucis-o vreodată.

Mearson oftă adînc.

— Prea bine. Deci te-ai hotărît să procedezi la o verificare comițînd o crimă. Și ai ucis-o pe Qeenie Quinn. Dar spune-mi de ce...

— Nu, nu, n-a fost așa, îl întrerupse Kane. Am început cu un alt asasinat, acum aproape o lună. Am ucis un bărbat. Nu are nici un rost să-ți mai spun cum îl chema și nici altceva despre el, căci el nu a existat niciodată, la fel ca fata cu bicicleta.

Trebuie să-ți mărturisesc că nu puteam ști dinainte dacă lucrurile se vor petrece în felul acesta. De aceea nu l-am ucis pe omul acela în mod deschis, pe față, așa cum am ucis-o pe Qeenie. Am procedat cu grijă, luîndu-mi foarte serioase măsuri de siguranță; dacă trupul său ar fi fost descoperit, nu eu aș fi fost bănuît de poliție drept făptaș.

Fapt e că din clipa în care l-am ucis, omul a încetat să existe. De aici am dedus, firește, că teoria mea era confirmată. Pornind de la această confirmare, de atunci am purtat în mod permanent un revolver în buzunar, încredințat că voi putea ucide oricînd nepedepsit, dacă voi avea chef s-o fac, și că aceasta nu va avea nici o urmare, nici măcar de ordin moral, odată ce orice persoană omorîtă de mine nu avea o existență reală decît în mintea mea.

— Hm, hm, făcu Mearson.

— În mod obișnuit, spuse Kane, am o dispoziție egală. Acum două seri am folosit pentru prima oară revolverul. Atunci cînd stricata aceea care se dezbracă pe bani m-a palmuit, m-a lovit tare; a dat cu toată forța. Am văzut stele verzi și pot spune că a fost o reacție automată să pun mîna pe revolver și să trag.

— Hm, hm, hm, făcu avocatul. Dar Qeenie Quinn s-a dovedit a fi cît se poate de reală și iată-te la pușcărie, acuzat de asasinat. Asta nu face țândări teoria ta solipsistă?

— Da și nu. Fără îndoială că o zdruncină. Am meditat mult la asta, de cînd am fost arestat. Și iată concluziile la care am ajuns: dacă Qeenie era în mod con-

cret reală — și este evident că a fost — asta înseamnă că la rîndul meu nu eram — și probabil că nici nu sînt — *unica* ființă reală. Universul e alcătuit deci din *indivizi* reali și nereali, aceștia din urmă existînd doar în mintea celor reali.

Ciți sîntem ? Nu știu. Poate o mîină de cameni, ori poate mii, sau chiar milioane. Eșantionul experienței mele — trei persoane, dintre care una s-a dovedit a fi reală — e mult prea restrîns pentru a putea fi considerat semnificativ.

— Fie. Dar de ce ar exista o asemenea dualitate ?

— Habar n-am. Desigur, m-am lăsat sedus de cele mai nebunești speculații, dar nici una din construcțiile mele imaginare nu are un motiv în plus față de altele pentru a fi reală. Oare o conspirație ? Poate... însă o conspirație împotriva cui ? Sau împotriva a ce ? Și este exclus ca toate ființele reale să facă parte din complot, de vreme ce eu nu fac parte.

Kane rise puținel mînzește, mai mult de politețe, fără urmă de veselie.

— Azi-noapte am avut un vis, cu adevărat la limitele imaginației : unul din acele vise tulburi, în care totul se amestecă, pe care nu-l poți povesti nimănui, pentru că nu conține nici o înlănțuire ; nu este decît un șir de impresii. În visul acesta era într-adevăr un complot, precum și *arhivele* realității, în care erau păstrate numele tuturor persoanelor reale, pentru a le menține realitatea. Și — iată un minunat calambur de vis — realitatea este ca patul unui fluviu în care nu poți pătrunde decît printr-un fel de metempsihoză, fiind *realitate*. Oamenii reali formează un lanț, cu un reprezentant în fiecare oraș. E de la sine înțeles că lucrează în branșa așternu-
turilor, care le servește de fațadă. Și... și mai departe nu mai știu ; doar nu mă voi apuca să-ți povestesc visele mele ! Bine, să lăsăm asta. Acum știi totul, dragul meu Morty. Bănuiesc că vei spune că singurul lucru ce poate fi pledat e nebunia. Și vei avea dreptate, pentru Dumnezeu, deoarece dacă sînt sănătos la minte, înseamnă automat că sunt un asasin. Vinovat și fără circumstanțe atenuante. Ce spui ?

— Știu și eu...

Mearson mizgălea distrat pe colțul mesei cu stiloul său aurit; în cele din urmă ridică privirile.

— Tipul care pune creierul pe moațe, cel care te-a consultat, nu cumva este un oarecare Galbraith?

— Ba da!

— Perfect. Galbraith este unul dintre prietenii mei și în același timp cel mai bun psihiatru de pe lângă tribunalele din oraș, ba poate chiar din țară. Am lucrat împreună în peste zece cazuri, pe care le-am câștigat fără excepție. Înainte de a-mi schița un plan de apărare, mi-ar plăcea să-i cer părerea. Ești de acord să-i vorbești, cu toată sinceritatea, dacă ți-l trimit aici?

— Dar bineînțeles. Și, hm... i-ai putea cere să-mi facă un serviciu?

— Cred că da. Ce serviciu?

— Împrumută-i flaconul tău și cere-i să mi-l aducă plin. Nici nu poți bănuî cât poate contribui acest tonifiant ca întrevederile noastre să-mi pară aproape plăcute.

Interfonul de pe biroul avocatului Mortimer Mearson sună și acesta apăsă pe butonul care îl pune în legătură cu secretara.

— Vă caută doctorul Galbraith.

Mearson îi spuse să-l poftască imediat înăuntru.

— Salutare, doctore, spuse Mearson, eliberează-ți picioarele de greutatea ta și povestește-mi tot.

Galbraith se execută și își aprinse o țigară înainte de a începe relatarea.

— La început era cam enigmatic, spuse el, nu am înțeles despre ce e vorba decât rememorînd împreună antecedentele sale medicale. Într-o zi, cînd juca polo, a căzut și a încasat un baston în cap. Avea pe atunci douăzeci și doi de ani. Lovitura a provocat o contuzie gravă și a devenit amnezie. La început o amnezie totală, după care încet-încet amintirile i-au revenit, intacte, pînă la începuturile adolescenței. Dar amintirile i-au rămas foarte fragmentare pentru perioada dintre adolescență și vîrsta pe care o avea în momentul accidentului.

— Dumnezeuule! Tocmai în perioada îndochinării!

— Exact. Dar are reveniri în trecut, necontrolate, ca în visul pe care ți l-a povestit. Ar putea fi vindecăt, cu toate că mă tem să nu fie prea tîrziu. Măcar să fi pus mîna pe

el înainte de a fi comis un asasinat calificat... Însă de-acum înainte este exclus să ne asumăm riscul să-și claseze povestea, chiar pledînd pentru nebunie. Și în cazul ăsta...

— Înțeleg... oftă Mearson. Voi suna imediat. Apoi trec pe la tine să-ți spun. Sînt dezolat, dar nu am încotro.

Apăsă pe butonul interfonului :

— Dorothy, caută-l pe Mr. Hodge, de la *Întreprinderile de Așternuturi Midland*. Mi-l dai pe linia directă.

Doctorul Galbraith ieși în timp ce Mearson mai aștepta încă legătura. Unul din telefoane sună și avocatul ridică receptorul :

— Hodge ? Aici Mearson. Telefonul dumitale e sigur ? Perfect. Cod optzeci și patru. Retrageți imediat din arhivele realității fișa lui Lorenz Kane. L-O-R-E-N-Z K-A-N-E. Da, este necesar și foarte urgent, voi prezenta raportul mâine.

Scoase un pistol dintr-un sertar al biroului, coborî, luă un taxi care îl lăsă la Palatul de Justiție. Ceru o **întrevedere cu clientul său și, îndată ce Kane apăru în cadrul ușii, îl împușcă cu un glonț în frunte** — nu mai avea nici un rost să trăgăneze lucrurile. Așteptă cele șaiszeci de secunde care îi trebuie întotdeauna trupului pentru a dispărea, apoi urcă pînă la doamna judecător Amanda Hayes, pentru a proceda la o ultimă verificare.

— Te salut, Înălțimea Ta, spuse el. Cineva mi-a vorbit de un oarecare Lorenz Kane și nu izbutesc să-mi amintesc cine anume. Poate dumneata ?

— Nu, Morty, numele acesta îmi spune nimic.

— Vrei să zici „nu-mi spune nimic“. Înseamnă că a fost altcineva. Mulțumesc, doamnă judecător. Pe curînd.

SUPUNERE

PE O PLANETĂ minusculă ce se rotește pe orbită în jurul unei stele îndepărtate și prea puțin strălucitoare, invizibilă de pe Terra, la celălalt capăt al Galaxiei, la o distanță de cinci ori mai mare decât cea atinsă vreodată de cea mai cutezătoare dintre expedițiile umane în spațiu, se află statuia unui pămîntean. Monumentul este dintr-un metal prețios, uriaș, înalt de cel puțin douăzeci și cinci de centimetri și de o mare valoare artistică.

Pe statuie mișună insecte...

Erau în patrulare de rutină în sectorul 1534, dincolo de constelația Ciinelui, la cîțiva parseci de Sol. Aparatul era o vedetă de tip obișnuit, cu două locuri, precum sînt cele folosite de toate misiunile de patrulare în afara sistemului. Căpitanul May și locotenentul Ross jucau șah cînd răsună alarma.

— Reamorsează-l, Don, între timp mă gîndesc la mutare, spuse căpitanul May.

Căpitanul nici măcar nu ridicase privirile de pe tabla de șah, atît de convins era că nu putea fi decît un meteorit; prin sector n-aveau ce căuta alte nave cosmice. Omul pătrunsese în spațiu la o distanță de o mie de parseci și tot nu întîlnise o formă de viață străină suficient de evoluată pentru a putea stabili vreo comunicare... nimic care să fie atins stadiul construirii de nave cosmice.

Nici Ross nu se ridică de pe scaun, dar îl rotește pentru a se plasa cu fața la tabloul de comandă. Ridică din obișnuință ochii să arunce o privire și rămase încremenit : pe ecran apăruse într-adevăr o navă cosmică.

Recăpătându-și suflul, bișui : „Căpitane !“, după care se auzi zgomotul tablei de șah căzind pe jos și May sări în picioare, privind ecranul peste umărul lui Ross.

În primul moment Ross nu auzi decât respirația lui May, după care acesta articulă :

— Foc, Don !

— Dar e un crucișător din clasa Rochester ! E unul de-ai noștri ! Nu știu ce dracu face pe-aici, dar nu putem...

— Privește mai bine.

Don Ross nu putea privi mai bine de atât, mai bine decât privise de la bun început ; însă deodată înțelese ceva : vroia să spună May : era aproape un Rochester, dar nu chiar. Avea ceva cu adevărat străin nava aceasta, ceva incompatibil cu propriile construcții. Nimic ce putea fi definit, dar era... era ceva care în epocile religioase ar fi fost calificat drept „neortodox“. Era o copie străină, o copie „neortodoxă“ a unui Rochester, fără a fi un Rochester ! Cu alte cuvinte un Rochester eretic.

Mîna lui Don Ross căuta butonul de declanșare a tirului, înainte chiar de a fi înregistrat pe deplin aceste amănunte. Cînd degetul său se așează pe buton, Don privea cadranele telemetrului Picar și pe cele ale Monoldului. Acele indicatoare nu se mișcaseră de la zero.

— Ce dra... mîrii el, ne-a înghesuit, căpitane. Nu-ă putem determina nici mărimea, nici masa și nici distanța la care se află.

Căpitanul May încuviință încet din cap ; era foarte palid. În mintea lui Ross fulgeră : „Oamenî, nu vă neli-niștiți, nu sintem dușmani“.

Ross se întoarce și îl fixă cu privirea pe May.

— Da, spuse acesta, am primit și eu mesajul. Telepatie. Ross scăpă o înjurătură. Dacă folosesc telepatia...

— Foc, Don. Trage direct.

Ross apăsă butonul. Ecranul se tulbură datorită descărcării de energie, dar cînd aceasta se împrăștie, din nava cosmică nu mai rămăsese nici o urmă.

Amiralul Sutherland se întoarce cu spatele la harta cerească ce acoperea peretele, îi privi fără bunăvoință pe sub sprâncenele sale stufoase și le vorbi :

— Nici nu mă gândesc să revin la raportul dumatil oficial, May. Ați fost trecuți amîndoi la psihograf și am extras din mintea voastră toate amănuntele întîlnirii, clipă cu clipă. Logicienii noștri au analizat psihograma. Te afli aici pentru a fi supus judecății Curții Marțiale, căpitane May. Cunoști pedeapsa pentru nespunere ?

— Da, domnule amiral.

— Care este ?

— Moartea, domnule amiral.

— Și ce ordin ai încălcat ?

— Ordinul 13-90, articolul 12. *Orice navă cosmică terestră, militară sau civilă, trebuie să distrugă imediat, direct, orice navă cosmică străină întîlnită. Dacă nu izbuște, trebuie să se îndrepte către spațiile exterioare, într-o direcție care să nu fie exact opusă Terrei, și să-și continue traiectoria pînă la epuizarea combustibilului.*

— Cunoști motivele acestei reglementări, căpitane ? Îți pun întrebarea din principiu : că înțelegi sau nu rațiunea de a fi a Regulamentului nu are importanță și este de altfel în afara chestiunii...

— Cunosc motivele, domnule amiral. Trebuie eliminată orice posibilitate a navei cosmice străine să urmărească nava noastră și să afle astfel unde e Terra.

— Și cu toate acestea ai încălcat Regulamentul, căpitane. Nu ai avut certitudinea de a fi distrus nava străină. Ce ai de spus în apărarea dumatil ?

— Nu mi s-a părut necesar, domnule amiral. Nava străină nu părea ostilă. Ba mai mult, ocupanții ei trebuie că ne cunosc de pe acum baza, pentru că ne-au numit „oameni“.

— Absurd ! Mesajul telepatic a fost emis de un creier străin, iar al vostru l-a recepționat traducînd în mod automat termenii mesajului în terminologia care vă este familiară. Emițătorul nu cunoștea în mod necesar sistemul vostru de origine și nu știa că sînteți oameni.

Locotenentul Ross, cu toate că nu avea căderea de a interveni, întrebă :

— Dar de ce nu credeți că erau animați de sentimente micale ?

— Unde ai fost instruit, locotenente ? Se pare că nu prea ți-ai însușit unul din principiile de bază ale strategiei noastre de apărare, care explică de ce patrulăm spațiul de patru sute de ani, în căutarea unei forme străine de viață. *Orice străin e dușman*. Chiar dacă astăzi se arată prietenos, cum putem fi siguri că străinul va fi la fel anul viitor, sau peste un secol ? Iar un inamic potențial rămîne un inamic. Cu cît mai repede e distrus, cu atît mai bine va fi apărată Terra.

Mai recitește istoria militară a lumii ! Tocmai asta demonstrează, și nu altceva. Amintește-ți Roma ! Pentru siguranța sa, Roma nu-și putea permite să aibă vecini puternici. Dar Alexandru cel Mare ! Dar Napoleon !

— Sînt condamnat la moarte, domnule amiral ? întrebă căpitanul May.

— Da.

— În cazul acesta, ce mai contează dacă vorbesc ? Unde-i acum Roma ? Unde sînt imperiile lui Macedon și Napoleon ? Dar Germania nazistă ? Dar *Tyrannosaurus rex* ?

— Cine ?

— Cel care l-a precedat pe om. Cel mai fîrios dintre dinozauri. Numele lui înseamnă „rege al tiranilor sau-rieni“. *Tyrannosaurus rex* credea și el că toate celelalte vietăți îi sînt potrivnice. Și unde e astăzi ?

— Asta-i tot ce ai de zis, căpitane ?

— Da, domnule amiral.

— În cazul acesta pot să nici nu țin seama. Ce raționament simplist și sentimental ! Nu ești condamnat la moarte, căpitane. Te-am lăsat să crezi contrariul pentru a afla pînă unde vei merge. Însă nu balivernele umanitare sînt cele care te salvează ; au fost descoperite într-adevăr unele circumstanțe atenuante.

— Vă pot întreba care anume, domnule amiral ?

— Străinul a fost efectiv distrus. Picarul și Monoldul au funcționat perfect. Nu au afișat dimensiunile navei pentru că aceasta era prea mică. E vorba de aparate concepute pentru detectarea meteoritilor de pînă la cinci livre. Iar nava străină era sub aceste dimensiuni.

— Mai mică decît...

— Chiar așa. Îți închipui viața străină prin elementele vieții pe care o cunoști. Nu există nici un motiv ca alte forme de viață să fie de aceeași talie. Ar putea fi chiar și inframicroscopice, prin urmare invizibile. Nava străină a intrat probabil în contact în mod deliberat, de la o distanță doar de cîțiva centimetri. De la o asemenea apropiere tirul vostru a nimicit-o complet. Asta-i explicația pentru faptul că nu ați văzut resturi calcinate pe ecran, care să dovedească distrugerea inamicului.

Amiralul se adresa lui Ross, zîbind pentru prima oară :

— Felicitări pentru tirul duminical direct, locotenente. Pe viitor nu va mai fi nevoie să folosești tragerea directă ; detectorii și evaluatorii navelor noastre din toate clasele sînt pe cale de a fi modificați pentru a putea detecta și localiza cele mai mici obiecte.

— Mulțumesc, domnule amiral. Dar, indiferent de dimensiunile ei, nava pe care am văzut-o era o contrafacere a navelor noastre din clasa Rochester. Nu credeți că asta e o dovadă a faptului că acești străini știu acum cu mult mai mult despre noi decît noi despre ei... probabil inclusiv coordonatele planetei noastre de origine ? Și, chiar de-ar avea intenții ostile, nu credeți că dimensiunile minuscule ale navei lor îi poate împiedica să ne extermine ?

— E posibil. Ipotezele pot fi amîndouă corecte, ori nici una dintre ele. Este evident că, exceptînd telepatia, ne sînt inferiori ca tehnologie. Dar chiar și așa se prea poate să nu cunoască amplasamentul lui Sol. Coordonatele spațiale ar fi foarte greu de tradus, pînă și numele Sol poate nu înseamnă nimic pentru ei. Chiar și o descriere generală poate fi aplicată unor mii de alți aștri. În orice caz, noi trebuie să fim cei care să-i găsească și să-i extermine, înainte s-o facă ei. Toate navele din spațiu se găsesc acum în stare de alarmă și îi caută, în timp ce ne echipăm cu material special de detectare a obiectelor celor mai mici. Sîntem în stare de război. Și asta poate nu spune totul : starea de război este permanentă cu orice formă de viață străină.

— Da, domnule amiral.

— Asta ar fi tot, domnilor. Puteți pleca.

Afară, pe coridor, două gărzi înarmate îi așteptau. Îl încadrară pe căpitanul May.

— Nici un cuvînt, Don ! spuse May. Mă așteptam. Nu uita că amiralul a spus că nu sînt condamnat la moarte și nu uita că am încălcat un ordin important. Nu trebuie să te amesteci.

Cu pumnii strînși, Don Ross privi în urma prietenului său. Știa că May are dreptate, că nu putea face nimic, mai ales dacă nu vroia să ajungă într-o situație și mai rea decît cea în care se găsea May, agravînd lucrurile și pentru acesta.

Ieși năucit de la Amiralitate. Se îmbătă, fără ca această să-l ușureze cît de cît. Avea dreptul la cincisprezece zile de concediu înainte de a pleca într-o nouă misiune spațială și era conștient că avea tot interesul să profite de permisie pentru a-și reveni în formă. Se prezentă la un psihiatru, lăsîndu-se convins că nu avea dreptate să fie ademenit de revoltă.

Se scufundă din nou în studiul cărților, împregnîndu-se cu necesitatea ascultării stricte și totale a autorității militare, precum și cu necesitatea de a-i extermina pe străini din clipa în care i-ar vedea.

Și cîștigă partida : se convinse că fusese un lucru de neiertat de a crede că May putea fi achitat, în ciuda nesupunerii de care făcuse dovadă. Se indignă că fusese el însuși în stare să aprobe asemenea nesupunere. Dacă era s-o iei conform literei legii, Ross nu avea nimic a-și reproșa : căpitanul May era cel care comanda la bordul navei și May fusese cel care luase hotărîrea de a se întoarce pe Pămînt, în loc de a se pierde în spațiu. În calitatea lui de ofițer subaltern, Ross nu fusese blamat. Acum însă conștiința sa nu-l ierta pentru că nu încercase să împiedice nesupunerea lui May.

Ce-ar fi Armata Spațială fără îndeplinirea strictă a ordinelor ?

Oare nu putea face ceva pentru a compensa ceea ce el considera acum drept o neglijență în serviciu, un delict ? Urmări cu atenție jurnalele informative ale televiziunii din această perioadă și află astfel că în diferite zone ale spațiului mai fuseseră nimicite încă alte patru nave cosmice străine, mulțumită îmbunătățirilor aduse aparatelor

de detectare. De la primul contact cu străinii nu mai avusesese loc nici un fel de comunicare.

În cea de-a doua zi a permisiei, hotărî cu de la sine putere să-i pună capăt. Se duse la Palatul Amiralității și solicită o audiență la amiralul Sutherland. I se rîse în nas, dar prevăzuse aceasta ; izbuti să transmită amiralului un mesaj verbal : „Am un plan care să ne permită să găsim planeta străinilor, fără nici un risc pentru noi“.

Răspunsul a fost acordarea audienței. Ajungînd în prezența amiralului, într-o ținută fără cusur, îi spuse :

— Domnule amiral, străinii au încercat să intre în legătură cu noi. Nu au izbutit deoarece noi îi distrugem încă de la primul contact, chiar înainte de a comunica prin telepatie. Dacă i-am lăsa să comunice cu noi, am avea poate șansa ca ei să ne spună, din greșeală sau în alt mod, coordonatele planetei lor de origine.

— Iar dacă o fac sau nu, comentă sec amiralul, vor avea astfel propria lor șansă să afle „adresa“ noastră urmărind pur și simplu naveta pe drumul întoarcerii.

— Planul meu prevede și această eventualitate. Vă propun să fiu trimis în același sector în care a fost stabilit primul contact... dar de această dată într-o navetă cu un singur loc și fără arme. Mai trebuie ca informația să fie răspîdită cît mai larg posibil, pentru ca toți oamenii noștri din spațiu să fie la curent cu faptul că zbor într-o navetă neînarmată, avînd drept obiectiv stabilirea contactului cu străinii. Bănuiesc că în felul acesta informația va ajunge și la ei. Mai bănuiesc că ei izbutesc să capteze gîndurile la mari distanțe, dar că nu au ajuns încă să-și lanseze propriile gînduri — pentru a fi captate de tereștri — decît la distanțe foarte mici.

— De unde ai dedus aceasta, locotenente ?... Nu, lasă, n-are importanță, corespunde cu ceea ce au stabilit logicienii noștri. Ei susțin că străinii ne-au furat tehnologia — așa au construit o copie a navei noastre cosmice, la scară redusă — înainte ca noi să ne dăm seama de existența lor, lucru care le dovedește capacitatea de a ne citi gîndurile la... distanță medie. Dar te rog, continuă.

— În caz că știrea despre misiunea mea va fi cunoscută de toată flota noastră spațială, nădăjduiesc că ea va fi cunoscută și de străini. Știind că naveta mea nu este

înarmată, vor veni să ia legătura cu mine. Voi asculta ce au să ne spună și cred că este foarte posibil ca mesajul să ne ofere o pistă în privința amplasării planetei lor de origine.

— Dacă va fi așa, planetei nu i-ar mai rămîne decît 24 de ore de existență, spuse amiralul Sutherland. Dar să luăm în considerație și cazul invers, locotenente : vor avea posibilitatea să-ți urmărească naveta pînă aici.

— În privința aceasta nu riscăm nimic. *Nu voi reveni pe Pămînt decît dacă dețin dovada că ei știu unde se găsește.*

Ținînd seama de aptitudinile lor pentru telepatie, cred că ei știu unde ne aflăm și nu ne-au atacat din unicul motiv al lipsei de intenții ostile și nu pentru că ar fi prea slabi pentru aceasta. Dar oricum ar fi, dacă ei ne cunosc coordonatele nu se vor sfîi să mi-o spună, în cadrul discuției pe care o vom avea. De ce să se ferească ? Își vor spune că asta le poate da un argument în cadrul negocierilor, bănuind că asta vrem, să negociem. Bineînțeles că pot susține că știu, fără s-o știe în realitate... Însă voi refuza să-i cred pe cuvînt, cerîndu-le dovezi.

Amiralul Sutherland îl privi uimit pe tînărul locotenent.

— Într-adevăr ai avut o idee bună, băiete, spuse el. În aventura asta îți vei lăsa probabil oasele, dar... ai putea foarte bine să te întorci să ne spui de unde vin străinii ăștia, în care caz vei deveni eroul rasei noastre. Și îți vei încheia cariera mai mult ca sigur în fotoliul meu. Nu vreau să-ți ascund că îmi place atît de mult ideea dumitale încît sînt tentat să ți-o fur și să fac eu însumi călătoria...

— Dumneavoastră sînteți prea prețios pentru noi, domnule amiral ! Eu nu sînt decît un pion. Mai mult decît atît, simt că este obligația mea s-o fac. Nu sînt însetat de onoruri, ci doresc să scap de apăsarea unei remușcări. Trebuia să fac tot posibilul pentru a-l împiedica pe căpitanul May să încalce Regulamentul. Nu ar trebui să mă aflu acum aici, în viață. Trebuia să fi dispărut amîndoi în spațiu, nefiind siguri că am nimeni inamicul.

Înainte de a vorbi, amiralul tuși pentru a-și drege glasul :

— Nu a fost vina ta, băiete. Doar comandantul navei poartă răspunderea într-o situație de felul acest. Dar înțeleg foarte bine ce simți. Ai conștiința de a nu te fi supus, măcar în gând, dacă nu în fapt, pentru că în momentele acelea ai fost de acord cu hotărîrea căpitanul May. Fie. Dar toate sînt de domeniul trecutului. Iar propunerea cu care ai venit șterge totul, dacă e ceva de șters.

— Îmi dați autorizația, domnule amiral ?

— Ți-o dau, locotenente... Nu, căpitane !

— Vă foarte mulțumesc, domnule amiral.

— În trei zile vei avea la dispoziție o navetă gata echipată. Am putea s-o pregătim și mai repede, dar cred că sînt necesare trei zile pentru ca vestea despre „negocierile“ dumitale să se răspîndească în flotă. Cred că îți dai seama cît de important este să nu te abați de la propriul dumitale plan, să rămîi în limitele pe care singur ți le-ai fixat...

— Da, domnule amiral. Dacă străinii nu știu unde se află Terra și nu-mi prezintă dovezi de hetăgăduit în această privință, nu mă voi întoarce. Voi dispărea în cosmos.

Naveta interstelară monoloc patrula în apropierea centrului sectorului 1534, dincolo de constelația Ciinelui. Nici o altă navă nu se găsea în sector.

Căpitanul Ross ședea în fotoliul său și aștepta în liniște. Avea privirile ațintite asupra ecranului și își păstra mintea liberă, în așteptarea unui glas care nu va trece prin ureche.

Glasul se prezentă după o așteptare care nu depăși trei ore. „Salutări, Donross“, spuse glasul. În aceeași clipă cinci minuscule nave cosmice apărură pe ecran. Acul indicator al Monoldului se imobiliză între 25 și 26 : masa fiecărei nave nu atingea douăzeci și șase de grame.

— Trebuie să vorbesc tare, sau e suficient să gîndesc ?

— Cum dorești, n-are nici o importanță. Dacă vrei vorbește, în cazul că dorești să te concentrezi în mod

special asupra unei idei ; dar la început să faci o mică pauză.

Trecură vreo treizeci de secunde, după care Ross crezu că sesizează în creierul său ecoul unui suspin : „Sînt dezolat, însă nu cred că discuția noastră ne va aduce ceva, nici nouă și nici vouă. Înțelege, Donross, noi nu cunoaștem coordonatele planetei voastre de origine. Poate le-am fi putut descoperi, însă nu ne interesau. Nu simțim nici un fel de ostilitate față de specia voastră, dar am aflat, citind gîndurile tereștrilor, că nu îndrăznesc să se arate prietenoși. Prin urmare nu te vei putea întoarce niciodată, dacă te supui ordinelor primite, pentru a raporta“.

Don Ross închise ochii. Așadar acesta era sfîrșitul. Continuarea discuției nu mai avea rost. Își dăduse cuvîntul amiralului Sutherland și trebuia să și-l țină cu strictețe.

— Ai dreptate, spuse glasul. Sîntem pierduți, Donross, și noi și dumneata, iar orice am spune, nu putem schimba nimic. Nu putem trece prin plasa întinsă de navele voastre. Am și pierdut jumătate din efectivul speciei în această încercare.

— Jumătate din... Ce vreți să spuneți ?

— Da, nu eram decît o mie, cu toții. Am construit zece nave, fiecare pentru o sută de călători. Cinci au fost distruse de către pămînteni, deci nu mai există decît cele cinci pe care le vezi. E tot ce-a mai rămas din specia noastră. Te-ar interesa să afli cîte ceva despre noi, cu toate că ești sortit morții ?

Făcu „da“ din cap, uitînd că ceilalți nu-l pot vedea ; dar înregistrară gîndul care îl făcuse să miște capul.

— Sîntem o rasă străveche, cu mult mai veche decît a voastră. Planeta noastră este — mai bine zis era — foarte mică, un satelit al perechii negre a lui Sirius ; are diametrul doar de o sută cincizeci de kilometri. Navele voastre nu au găsit-o încă, dar nu-i decît o chestiune de timp. Am fost ființe raționale de-a lungul a mai multe sute de milenii, dar nu am creat niciodată tehnică spațială. Nu aveam nevoie de ea și nici nu ne interesa.

În urmă cu vreo douăzeci de ani tereștri, una din navele voastre a trecut foarte aproape de planeta noastră și am captat gândurile oamenilor de la bordul ei. Am știut astfel imediat că singura noastră nădejde, unica noastră șansă de supraviețuire era să fugim neîntârziat către limitele extreme ale Galaxiei. Gândurile tereștrilor ne-au făcut să înțelegem că mai devreme sau mai târziu vom fi descoperiți dacă rămânem pe planeta noastră și că, odată descoperiți, vom fi exterminați fără milă.

— Nu v-ați gândit să vă apărați luptînd ?

— Nu. Nici n-am fi fost în stare, chiar dacă am fi vrut-o. Ne este peste putință să ucidem. Dacă moartea unui singur pămîntean sau a oricărei alte ființe ne-ar asigura supraviețuirea, am fi incapabili să provocăm această moarte.

E un lucru pe care voi nu îl puteți înțelege. Ah... ba da, îmi dau seama că înțelegi. Nu pari a fi ca ceilalți pămînteni, Donross. Dar să revenim la istoria rasei noastre. Am cules datele necesare călătoriilor în spațiu din mințile celor din navele pe care le întâlneam și am transpus datele la scara noastră, ce vouă vă apare minusculă, construind propriile noastre nave.

Am construit zece, suficient pentru a lua la bordul lor pe toți reprezentanții speciei noastre. Dar acum nu mai putem scăpa patrulelor voastre. Cinci nave au încercat și toate cinci au fost distruse.

— Eu însumi sînt vinovat de o cincime din aceste pierderi, spuse Don Ross cu o voce sumbră. Am nimicit una din navele voastre.

— Nu ai făcut decît să te supui ordinelor. N-ai nimic să-ți reproșezi. Supunerea este aproape la fel de înrădăcinată la voi precum este imposibilitatea de a ucide la noi. Acel prim contact cu nava în care te găseai l-am stabilit cu bună știință : trebuia să avem certitudinea că ne veți nimici îndată după ce ne veți vedea.

De atunci însă, cinci nave la rînd au încercat să treacă și toate au fost distruse. Atunci cînd am aflat că vreți să ne contactați prin intermediul unei nave lipsite de arme, am adunat pe nava aceasta pe toți supraviețuitorii.

Dar chiar dacă nu ascuți ordinul și te întorci pe Terra, indiferent unde se află, pentru a raporta cele pe care le-am discutat împreună, flota nu va primi instrucțiuni să ne lase să trecem. Pe moment sînt prea puțini pămînteni ca tine. S-ar putea ca în vremurile ce vor veni, atunci cînd tereștrii vor fi atins marginea Galaxiei, să apară mai mulți oameni de acest fel. Dar în stadiul actual, șansele ca măcar una din navele noastre să treacă prin plasă rămîn infime.

Adio, Dunross. Dar ce-i această emoție neobișnuită care te-a cuprins și îți contractă mușchii? Nu înțeleg ce poate să însemne. Ba da, poate... poate înseamnă că tocmai ai văzut ceva necuviincios. Dar gîndul îmi apare prea complicat, prea complex. Te rog să mi-l explici.

Don Ross izbuti în cele din urmă să-și stăpînească risul nebun care îl cuprinsese.

— Ascultă-mă, prietene neputincios să ucidă, voi veghea să puteți străpunge bariera noastră și să ajungeți în siguranța pe care o căutați. Ceea ce mă face să rid este modul în care o voi face. Aceasta supunîndu-mă ordinelor și îndreptîndu-mă în același timp spre propria mea moarte. Voi, voi toți, veți putea călători odată cu mine și supraviețui. Cu auto-stopul cosmic, cu *cosmo-stopul*! Navele voastre mici vor rămîne invizibile pentru detectoarele patrulilor dacă vă veți ține aproape lipiți de pereții navei mele. Și încă un efect avantajos, forța de gravitație a navei mele vă va menține în poziția aceasta astfel încît veți face și economie de combustibil. Vă voi duce la cel puțin o mie de parseci distanță, înainte de a rămîne fără combustibil. Atunci vom fi trecut cu mult de plasa pe care au țesut-o navele de patrulare și de raza de acțiune a detectoarelor cu care sînt echipate.

Urmă o tăcere lungă, după care glasul din craniul lui Ross murmură „Mulțumesc“. Foarte încet. Abia perceptibil.

Don Ross așteptă ca cele cinci nave miniaturale să dispară de pe ecranul său, așteptă să audă cele cinci lovituri ușoare ale micilor cosmo-stopiști pe coca navei, apoi izbucni într-un uriaș hohot de rîs și se supuse ordinelor lansîndu-se către spațiul exterior și către moarte.

Pe o planetă minuscule ce se rotește pe orbita din jurul unei stele îndepărtate și prea puțin strălucitoare, invizibilă de pe Terra, la celălalt capăt al Galaxiei, la o distanță de cinci ori mai mare decît cea atinsă vreodată de expediția cea mai cutezătoare a oamenilor, se află statuia unui pămîntean. Monumentul este dintr-un metal prețios, uriaș, înalt de cel puțin douăzeci și cinci de centimetri și de o mare valoare artistică.

Pe statuie mișună insecte, e dreptul lor, de vreme ce ele au construit-o și o cinstesc în felul acesta. Statuia este dintr-un metal foarte dur. Într-o lume lipsită de atmosferă, ea va dura veșnic... sau pînă cînd pămîntenii o vor descoperi și o vor face țandări, aruncînd totul în aer. Asta, firește, dacă pînă atunci pămîntenii nu se vor schimba radical.

DOMNUL ZECE LA SUTĂ

SÎNT PARALIZAT de frică. Nu numai pentru că mâine este ziua cea mare, ziua în care voi trece printr-o uşă mică şi verde, să trag pe nări mirosul gazului cianhidric. Nici măcar asta nu mă sperie cu adevărat, căci *vreau* să mor. Însă...

Totul a început de la întâlnirea cu Roscoe. Dar înainte de a ajunge la el, trebuie să vă spun ce eram a.R. — *ante Roscoe*.

Eram tânăr, arătam destul de bine, gen matahală, relativ inteligent, cu o oarecare bună creştere. Mă numeam Bill Wheller pe atunci. Eram actor în devenire, de televiziune ori film, în devenire de peste cinci ani, fără a fi izbutit vreodată să prind măcar un rol pentru un film publicitar, de filmele de serie B nici nu mai pomenesc. Îmi asiguram pâinea datorită unui serviciu de noapte, între orele 18 şi 2, într-un chioşc care vindea hamburgheri la Santa Monica.

Acceptasem serviciul acesta pentru că aveam dimineţile libere şi mă puteam duce cu autobuzul la Hollywood, unde făceam turul agenţilor şi studiourilor. Dar în seara în care a început, în seara în care norocul s-a întors pentru mine, aproape că renunţasem; trecuseră opt zile de când nu mai fusesem la Hollywood. Rămăsesem acasă să mă odihnesc şi să mă aleg cu un bronz sănătos pe plajă, cufundat în gânduri privitoare la viitorul meu,

încercînd să găsească o muncă potrivită și accesibilă, care să-mi aducă cel puțin unele satisfacții. Pînă atunci ideea de bază fusese ori actor, ori nimic. Iar renunțarea la unica nădejde de a deveni actor cerea o profundă reconsiderare a concepțiilor mele despre viață.

Norocul a început să se schimbe într-o seară, la orele 18, adică ora la care ar fi trebuit să mă prezint la chioscul cu hamburgeri, dacă nu ar fi fost tocmai ziua mea liberă ; și s-a întîmplat pe bulevardul Olympic, nu departe de strada Patru, la Santa Monica.

Am găsit un portofel. Nu conținea decît treizeci și cinci de dolari în bancnote, dar și o legitimație de la *Diner's Club*, alta de la *International*, o *Carte Blanche*, precum și alte cărți de credit.

M-am îndreptat către barul cel mai apropiat să beau un pahar și să mă gîndesc. Niciodată pînă atunci nu făcusem ceva cu adevărat necinstit, dar am ajuns la concluzia că descoperirea acestui portofel, chiar atunci cînd traiectoria vieții mele ajunsese la punctul cel mai de jos, nu putea fi decît un semn pe care mi-l trimisese *Cineva*, sau *Ceva*, pentru a-mi arăta că este seara vieții mele și totodată clipa unei mari cîștiri.

Știam prea bine că ar fi fost riscant să folosesc mult timp cărțile de credit, însă în seara aceea puteam face uz de ele fără grijă, adică o seară și o noapte. Îmi voi acorda o hăleală pe cînte, stropită din belșug, la o bombă de cinci stele, cu o damă de consumație și tot tacîmul. Desigur că știu, drăguțele *call-girls* nu acceptă să fie plătite cu cărți de credit, dar nimic nu mă oprea să le folosesc pe acestea pentru a obține numerar, atît cît îmi va cere opulența fiecăreia din escalele mele, iar acestea urmau să fie cît mai numeroase înainte de a-mi alege fata în tovărășia căreia îmi voi încheia seara.

Cu puțin noroc, noaptea aceasta îmi va aduce un teanc frumuseț de hîrtiute verzi. Și voi folosi pentru ultima oară o carte de credit pentru a-mi cumpăra un bilet de avion, care mă va duce departe, de meleagurile acestea lipsite de orice speranță, mîine în zori. Voi începe o viață nouă altundeva, unde mă voi ocupa de altceva. Voi face orice, în afară de actorie. Asta era un capitol definitiv încheiat... doar dacă puteam uita nereușita în cariera

de actor profesionist, dacă-mi încercam norocul în teatrul de amatori, ca începător...

Și am început să stabilesc un plan amănunțit, deoarece nu era timp de pierdut.

Primul lucru a fost să-i cer barmanului să-mi cheme un taxi. Așa am ajuns acasă. Timp de o jumătate de oră am făcut apoi exerciții pentru a imita semnătura de pe cărțile de credit și în scurt timp am izbutit să o plăstografiez la perfecție, chiar fără a mă uita la original. Am chemat alt taxi, mi-am strâns în grabă lucrurile și, când a sosit mașina, eram gata. Am cerut șoferului să mă ducă la cel mai apropiat garaj unde se închiriau automobile.

Doream un Cadillac și am fost puțin dezamăgit că trebuia să mă mulțumesc cu un Chrysler, dar asta nu avea prea mare importanță, pentru că nu avea cine să mă admire, în afară de băieții de prin parkinguri.

Patronului garajului i-am spus ceea ce aveam de gând să mai spun la o mulțime de alți oameni în seara aceea, anume că rămăsesem cu puțini bani lichizi și i-aș fi recunoscător dacă... Îi voi semna o factură în baza cărții mele de credit. Bineînțeles, aveam acte de identitate. Printre altele, mulțumesc lui Dumnezeu, și un permis de conducere pe același nume care figura pe cărțile de credit. Patronul verifică în registrul său, îmi înmână cincizeci de dolari, iar eu am pornit cu dreptul pe drumul fraudei.

Începuse să mi se facă foame. Am luat-o deci către Wilshire, în direcția Hollywoodului; am incredințat automobilul garajistului de la *Derby* și am intrat în restaurant. Toate mesele erau ocupate, iar șeful de sală îmi spuse că aveam de așteptat cam cincisprezece-douăzeci de minute. I-am răspuns că e în regulă, să mă caute la bar atunci când se va elibera o masă. Și m-am dus la barul restaurantului.

Aici m-am cățărât pe singurul taburet liber și m-am pomenit în felul acesta alături de un bărbat care părea și el singur, deoarece vecinii lui, un alt bărbat și o femeie ce se priveau în ochi în timp ce își vorbeau, nu-i acordau nici o atenție. Tipul era mărunțel, tras la patru ace, cu părul îngrijit pieptănat și aproape alb; mustăcioara era și ea albă. Însă tenul său roz de bebeluș dovedea că în realitate era mult mai tânăr decât îl făceau

să pară părul și mustața cărunte. Probabil că sosise doar cu puțin înaintea mea, pentru că încă nu avea nici un pahar în față.

Am făcut cunoștință datorită barmanului. Crezînd că sîntem împreună, după ce a adus comenzile ne-a întrebat dacă plătim împreună sau separat. Mărunțelul se grăbi să facă exact ceea ce aveam eu de gînd să fac, întrebîndu-mă dacă îi acord onoarea să bea cu el, ca invitat. Am acceptat mulțumindu-i. „Noroc — noroc“, și am început să vorbim.

După cîte îmi amintesc, am trecut peste observațiile obișnuite despre vreme și ne-am trezit discutînd unul dintre subiectele la zi din Los Angeles, ce șanse au *Dodgers* în campionat.

Ca actor — mai precis ca fost candidat la actorie — m-am interesat întotdeauna de dicție și accente. Accentul interlocutorului meu mă intriga mult; era accentul de Oxford plus ceva libanez și cîteva picături de accent pur hollywoodian, totul condimentat cu expresii populare. Dacă aș fi obligat să-l redau în cadrul istorisirii de față, nu aș fi în stare.

Tipul îmi plăcea și se părea că sentimentul era reciproc. Aproape imediat și fără altă formă de prezentare am început să ne tutuim. Mă rugă să-i spun Roscoe. La rîndul meu i-am zis să-mi spună Jerry — și nu Bill, pentru că aceasta corespundea primei inițiale a numelui J.R. Burger, cel care figura pe cărțile de credit. Mă hotărîsem să-l invit pe Roscoe la masă, în cazul în care nici el nu cinase încă. Așa cum se prezentau lucrurile pentru mine, două tacîmuri nu mă costau mai mult decît unul singur.

După ce am epuizat tema basseball-ului, despre care nici el și nici eu nu știam mare lucru, am trecut la cinema. Da, afirmă el, lucra în domeniu. Nu foarte activ în momentul de față, însă investise în mai multe producții independente și în două spectacole de televiziune. Pînă în urmă cu trei ani produsese el însuși sau realizase filme, cu totul vreo duzină. Primele la Londra, iar următoarele în Statele Unite. Nu cumva eram actor? Găsea că felul cum arătam și vorbeam te putea duce cu gîndul că aș fi.

Nu mă întrebați de ce și cum, fapt e că m-am pomenit deodată povestindu-i întreaga amărăciune a eșecurilor mele; lucru ciudat, nu i-am istorisit cu părere de rău, ci dimpotrivă, cu o oarecare nepăsare, prezentînd aventurile mele precum o glumă bună. Ceea ce era și mai ciudat, eu însumi priveam acum totul drept o glumă. Eram la mijlocul povestirii cînd un chelner veni să mă întrebă dacă eram domnul care aștepta o masă liberă. I-am răspuns că da și l-am întrebat pe Roscoe dacă acceptă să fie oaspetele meu la cină. A acceptat.

După ce am comandat și am fost serviți, mi-am asumat în continuare conversația în timpul cinei. A trebuit firește să schimb sfîrșitul povestirii mele, pentru a justifica bunăstarea mea de moment, lucru nu prea greu de realizat: m-am mulțumit să nascocesc o mică moștenire de la un unchi. Și am adăugat că învățasem bine lecția și nu voi lăsa acest mic capital să se scurgă în sacul fără fund al încercărilor mele din ultimii cinci ani. Mă voi întoarce în orașul meu natal, unde îmi voi găsi o ocupație serioasă.

Chelnerul lăsa nota pe masă, se îndepărtă și apoi reveni. Am întors-o cu fața în jos, adăugînd un bacșiș generos și una din cărțile de credit. Eram mulțumit constatînd că Roscoe nu încerca să discute pentru a plăti el consumația, ori să-mi propună să împărțim. Țineam să obțin și de aici numerar. Mai mult pentru a spune ceva, l-am întrebat pe Roscoe cît numerar crede că aș putea obține aici la *Derby*, neavînd pentru moment bani lichizi.

— De ce să le ceri lor, dragul meu, mi-a răspuns el. Am întotdeauna destui bani *cash* asupra mea. Cinci sute de dolari ți-ar ajunge?

Mi-am dat osteneala să nu par impresionat și i-am răspuns că da, ar fi suficient. Nu nădăjduisem să scot mai mult de o sută de la restaurant, care accepta desigur riscul unei cărți de credit, însă nu pentru o sumă prea mare. Cînd chelnerul reveni la masa noastră, l-am rugat să-mi aducă un cec în alb. În timp ce completam cecul la purtător, indicînd numele și adresa băncii, Roscoe scoase din buzunar un plic aurit în care păreau să fie numai bancnote de o sută de dolari și erau peste a duzină. Îmi

întinse cinci hîrtii iar eu i-am dat cecul. Aruncă o privire pe el și sprîncenele i se arcuiră de uimire.

— Dragul meu Jerry, îmi spuse, aveam oricum intenția să te invit la mine pentru a continua discuția noastră, însă am acum un motiv în plus s-o fac. Se pare că purtăm același nume. Doar dacă nu cumva ai găsit portofelul pe care l-am pierdut în seara aceasta la Santa Monica ?

Doamne, Doamne, Doamne ! Da, *acum* știu că nu fusese o coincidență — într-un oraș atît de uriaș precum e Los Angeles — dar în clipa aceea cum puteam s-o bănuiesc ? Nici nu-mi trecea prin minte că mă urmărise pînă la *Derby*, așa cum sta în fața mea.

Mă fulgeră gîndul nebunesc să mă năpustesc spre ieșire ; nu-mi cunoștea adevăratul nume și, dacă izbuteam să ajung afară, eram salvat. Dar dacă în timp ce fugeam se pornea să răcnească „Ajutor, hoțul !“ s-ar fi găsit destui chelneri să mă înhațe ori să-mi pună piedică. În timp ce mă frămîntau gîndurile acestea disperate, el continuă să vorbească cît se poate de liniștit :

— „J.R.“ înseamnă Joshua Roscoe, prin urmare înțelegi de ce m-am recomandat așa. Iar acum nu mai face pe nebunul, s-ar putea să am o propunere interesantă pentru tine. Mergem ?

Se ridică. Am încuviințat cu stîngăcie dînd din cap și m-am ridicat și eu, întrebîndu-mă ce propunere putea să-mi facă. Nu părea pederast, dar dacă era mă simțeam în stare să mă apăr.

Așa eă l-am urmat și, desigur o altă coincidență, chiar în fața intrării *Derby*-ului se afla o mașină a poliției cu doi sticleți în ea. Roscoe gratifică portarul cu un dolar — bancnotele mici le ținea grămadă într-un buzunar al hainei, plicul aurit fiind rezervat hîrtilor de o sută — și ceru un taxi. Am deschis gura să spun că am mașina mea dar am închis-o la loc fără a spune ceva, în așteptarea evenimentelor.

Indică șoferului o adresă din La Cienga. Pe drum nu scoase o vorbă, ceea ce îmi permise să fac unele socoteli. Puteam să-i dau banii cheltuiți înapoi, sau aproape, din cei douăzeci și cinci ai mei. Nota de la restaurant era de doisprezece dolari, cu bacșiș cu tot. Dacă duceam Chrysler-ul înapoi imediat, nu datoram decît cei cinci-

zeci de dolari, plus chiria pentru cîteva ore ; banii primiți de la patronul garajului mai erau și acum asupra mea. Dacă Roscoe accepta, îi puteam înapoia banii, ceea ce aveam de gînd să-i propun.

Taxiul se opri înaintea unei clădiri impunătoare. Să fi fost aceasta încă o coincidență ? Și aici era o mașină a poliției trasă lîngă trotuarul de peste drum. În ceea ce mă privea, știam ce voi face : voi asculta ce avea să-mi spună, îi voi expune planul meu de a-i înapoia banii și nu voi recurge la forță decît dacă nu ajungeam la nici o înțelegere.

Ascensorul ne duse la etajul patru și Roscoe deschise ușa unui foarte intim apartament de burlac. Ulterior aveam să aflu că apartamentul avea șase camere, fără încăperi pentru personal, Roscoe fiind un om care ținea la liniștea sa. Mă invită cu un gest să iau loc pe o sofa și, apropiindu-se de bărulețul din colț, mă întrebă :

— Un coniac ?

Am încuviințat în tăcere și apoi am început să vorbesc, expunîndu-i planul meu de restituire a banilor. Între timp Roscoe turna băutura în două globuri mici de coniac. Îmi întinse unul.

— Scutește-mă de amănuntele astea meschine, Jer... de fapt, care este prenumele tău adevărat ? Presupun că ai ales Jerry pentru a coincide cu prima inițială de pe cărțile de credit.

— Bill. William Trent.

Nu eram deloc dispus să-i spun numele meu de familie înainte de a fi sigur că nu riscam nimic. Prenumele însă nu avea importanță.

Am simțit o ușurare văzînd că se așază în fotoliul din fața mea și nu alături de mine, pe sofa.

— Un nume cam banal, spuse el. Cu părul tău puțin roșcat, ce-ai zice de Brick ? Brick Brannon, ți-ar conveni ?

Într-adevăr, îmi plăcea ; oricum, nu avea decît să-mi spună cum dorea, atît timp cît nu chema poliția și nu-mi făcea avansuri deocheate.

— În sănătatea ta, Brick. Și acum, din tot ce mi-ai înșirat, ce-i adevărat ?

— E adevărat totul, dacă înlocuiești povestea despre moștenire cu portofelul găsit.

Lăsă paharul, străbătu încăperea pînă la biroul pe care se găsea fotocopia unui scenariu de film și mi-l înmîină.

— Citește rolul lui Philippe, cuprinde doar o pagină și jumătate. Tipul e un tăietor de lemne, din topor, incult. Cu accent canadian. Foarte îndrăgostit de soția lui, însă turbat de mînie împotriva ei, în scena aceasta de ceartă. Citește întii textul pentru tine, apoi încearcă să-l redai. Pentru replicile femeii marchează doar o pauză.

Am citit textul în tăcere, apoi am încercat să-l interpretez. Îmi spuse să caut peste alte zece pagini, pînă la o anume scenă și să interpretez replicile unui alt personaj. Urmă al treilea rol. De fiecare dată îmi explica pe scurt trăsăturile personajului, felul lui de a vorbi și relațiile cu ceilalți participanți la scena respectivă.

După aceste trei probe îmi spuse să las manuscrisul și să-mi reiau coniacul. Își muie și el buzele, fără să se grăbească.

— Bine, ești actor. Pur și simplu nu ți s-a oferit șansa. Pot să fac din tine o vedetă, în următorii doi ani, dacă mă lași să te conduc.

— În schimbul a ce? am întrebat eu, avînd impresia că înnebunise.

— Zece la sută. Dăr zece la sută din totul, neimpozabil, cu banii jos. Trebuie să înțelegi că nu sînt impresar atestat și va trebui să-ți asiguri serviciile unuia dintre ei, plătindu-i și lui zece la sută pentru a se ocupa de toate amănuntele, pentru a încheia contracte etc. Activitatea mea se va desfășura în umbră.

— Mie îmi convine, însă pînă acum nu am izbutit niciodată să găsesc un impresar convenabil. Cum pot da de unul?

— Mă ocup eu de asta. Va trebui să-i plătești și lui zece la sută din venitul brut, pentru că nu trebuie să știe... nu trebuie să bănuiască că între noi există o înțelegere. Cei zece la sută ai lui îi vei scădea din declarația de venituri, pe ai mei însă nu, îi voi primi în mînă. De acord?

— Mie îmi convine, am repetat eu.

Eram cu adevărat sincer. Mă gîndisem într-adevăr de multe ori să apelez, în disperare de cauză, la un im-

presar propunându-i douăzeci, ba chiar și cincizeci la sută, dacă m-ar fi ajutat cu adevărat. O și făcusem în mod deschis cu cei câțiva care acceptaseră să mă pri-mească, dar de fiecare dată fusesem dat pe ușă afară.

— Fără alte clauze ?

— Una singură. Ținând seama că nu va fi nimic scris care să ne lege, îți voi cere cuvîntul de onoare că, după ce-mi vei permite să te aduc în postura de vedetă, nu-mi vei întoarce apoi spatele. Iată deci ce îți cer să precizezi : amîndoi putem anula înțelegerea noastră în primul an ; dar dacă în cursul acestui prim an venitul tău brut atinge ori depășește douăzeci și cinci de mii de dolari, înțelegerea rămîne definitivă și irevocabilă. Ești de acord ?

— De acord.

Tot zbuciumul meu de a deveni actor nu-mi adusese nici măcar o sută de dolari ; douăzeci și cinci de mii era o sumă pe care nici n-o visasem.

Și chiar dacă era nebun, nu aveam ce pierde. Mai ales că nu avea de gînd să mă bage la pîrnaie. Gîndul acesta mă readuse la realitate ; am scos portofelul din buzunar și i l-am dat.

— Ți-l înapoiez...

— Da, da, oftă Roscoe, urăsc amănuntele astea meschine, de aceea să terminăm repede. Spune-mi tot ce-ai făcut, din clipa în care l-ai găsit.

I-am raportat tot ce făcusem. Luă portofelul, îl goli pe masă și îl puse în buzunar.

— Să rezumăm : cinci sute treizeci și cinci din acești dolari îmi aparțin. Păstrează-i, cu titlul de împrumut. Peste o lună sau două îți vei putea plăti datoria. Du înapoi mașina și înapoiază cei cincizeci de dolari, cash. Cina de la *Derby*, plătită cu semnătura mea, nu o mai punem la socoteală, ai fost invitatul meu.

Nu-ți relua slujba de la chioșcul acela unde vindeai hamburgheri. Chiar de astăzi închiriază o garsonieră sau un apartament la Hollywood. Costumul de pe tine nu-î rău, dar fă rost de altul miîne, împreună cu toate accesoriiile necesare. Ah, să nu uiț : cumpără o scurtă neagră din piele, o scurtă de motociclist și blugi, în caz că nu ai.

— O scurtă de motociclist ? De ce ?

— Nu-ți bate capul cu asta. Așteaptă !

Scoase plicul său aurit, extrase opt hîrtii de o sută de dolari și mi le întinse.

— Îmi mai datorezi încă opt sute. Cumpără-ți o mașină. Va trebui să te poți deplasa. Te vei duce la *Universal City*, la *Culver City*... nu toată industria cinematografică e concentrată la Hollywood. Poți da pînă la cinci sute de dolari pentru un automobil de ocazie. După cîteva luni îl vei putea vinde și-ți vei cumpăra unul nou.

Ia să vedem... n-am uitat ceva ? Ba da : Bill Trent nu-i numele tău adevărat, nu-i așa ?

— Mă cheamă Bill Wheeler.

— Te chema. De acum înainte te numești Brick Brannon. Asta-i tot. Telefonează-mi neapărat mîine după-amiază, devreme. Găsești numărul în cartea de telefon. Nu cred că-mi vei uita numele, prea te-ai străduit să-mi imiți semnătura, încheie el zîmbind pe sub mustață.

Restul serii am fost foarte ocupat, cu toate că nu în felul în care plănuisem la început. Pînă la *Derby* am luat un taxi, pentru a recupera Chryslerul din parking. De acolo am plecat la Santa Monica, unde garajistul și-a băgat banii în buzunar și a rupt chitanța semnată de mine, fără să-mi asculte măcar explicațiile. Printr-o întîmplare norocoasă, garajul era situat pe un bulevard cu nenumărați vînzători de mașini de ocazie, ce țineau deschis pînă tîrziu. Mi-am lăsat deci geamantanele la garajist și am pornit pe jos în căutarea unui automobil. Nu mi-a fost greu să găsesc ce doream, un Rambler de cinci sute de dolari. După ce am făcut un tur prin curte să-l încerc, nu a trebuit să mă tocmesc prea mult pentru a-l scoate la numai patru sute cincizeci, cu banii jos.

Cît să mă reped să-mi iau bagajele și iată-mă pe drumul către Hollywood, unde am ajuns destul de devreme pe Sunset Strip pentru a porni în căutarea unei garsoniere de închiriat, pe care am și găsit-o. Pentru o sută cincizeci de dolari pe lună aveam un domiciliu, un loc de parcare pentru Rambler, o piscină la dispoziție, ba chiar și acces la centrala telefonică a imobilului. Cu toate că nu era prea tîrziu, iar timpul pentru cele pe care le prevăzusem în planul meu inițial nu se încheiase, m-am

simțit deodată sfârșit de oboseală și m-am culcat imediat după ce am despachetat. Nu ar fi fost de mirare ca ultimele evenimente să nu mă lase să dorm, însă nici nu am închis bine ochii și am adormit profund.

În dimineața următoare am luat-o în lungul lui Hollywood Boulevard să-mi cumpăr un costum elegant, chiar dacă de gata, și încă alte câteva fleacuri. Am cumpărat pînă și blestemata aceea de scurtă neagră de piele, care nu știam la ce îmi poate folosi. Blugi aveam, chiar mai multe perechi. Odată întors acasă, o baie în piscină, prînzul luat la restaurantul de peste drum și apoi telefonul făgăduit lui Roscoe.

— Ești un băiețel cuminte, îmi zise el. Cunoști un agent Ray Ramspaugh ?

— Da, îl știu...

Într-adevăr îl știam. De la distanță. Era cel mai mare dintre negustorii care vindeau carne vie studiourilor. Cel mai mare și cel mai eficient dintre toți. Nu se ocupa decît de o mînă de clienți aleși pe sprînceană. Nici nu visa-sem să ajung vreodată atît de sus.

— Ai întîlnire cu el, la ora 14 să fii acolo.

— Voi fi. Să-ți telefonez după aceea să-ți comunic rezultatul ?

— Rezultatul îl cunosc. Dragul meu Brick, începînd de acum nu mai trebuie să mă suni decît atunci cînd vei încasa un cec. Îndată ce-l primești îmi telefonezi, fixăm o întîlnire la mine sau în altă parte și îmi versi procentul ce mi se cuvine, în bani lichizi.

Am ajuns la ora stabilită la biroul lui Ramspaugh de pe South Vernon Drive, unde nu a trebuit să aștept ; secretara m-a introdus pe dată la el. Ramspaugh intră direct în subiect :

— Roscoe mi-a zis că ești bun și îl cred pe cuvînt. Iată un contract care nu așteaptă decît semnătura dîmii tale. Este un contract tip, dar citește-l înainte de a-l semna. Ia-l dincolo, în biroul secretarei ; am de dat câteva telefoane.

Era un contract tipărit, pe care l-aș fi semnat cu ochii închiși, dar cum se părea că îmi făcuse vînt din birou pentru a putea vorbi nestingherit la telefon, am luat contractul cu mine în biroul alăturat, unde l-am citit de la

un capăt la celălalt, inclusiv paragrafele scrise cu caractere mici. Apoi l-am semnat. Secretara îl sună pe Rams-
paugh prin interfon, după care anunță că mă aștepta...

— Am ceva care s-ar potrivi, îmi spuse el. E vorba de un rol mai mic, însă pentru început va trebui să accepți și de-astea, pentru ca lumea să înceapă să te cunoască. Nu ai de tras decît un singur plan într-un nou serial care începe să fie turnat la „Revue“. Rolul era distribuit, însă titularul a suferit un accident chiar în dimineața aceasta. Au mare nevoie de un înlocuitor, cît se poate de repede. Ai putea fi acolo la ora 15 ?

Cum nu eram în stare să articulez vreun cuvînt, m-am mulțumit să încuviințez din cap.

— Perfect. Întreabă de Ted Crowther. Mă gîndesc că ai cîștiga timp dacă ajungi la studiouri gata îmbrăcat pentru rol. Ai de interpretat un pungaș de duzină, unul dintre micii duri care vor să semene cu Brando în *Echipa sălbatică*. Ai o pereche de blugi și o scurtă neagră de piele ?

Mi-am înghițit saliva și am dat din nou din cap.

— Atunci treci pe acasă, schimbă-te și prezintă-te de urgență, scumpe domn. Se pare că sîntem pe drumul cel bun.

Și în felul acesta cît se poate de simplu am obținut primul meu rol. Multă vreme am fost prea ocupat pentru a mă întreba cum de știuse Roscoe cu o seară înaintea debutului meu că va trebui să am acasă o scurtă de piele neagră. Atunci cînd mă sfătuisese s-o cumpăr nu avusese încă loc accidentul care avea să-l scoată din cursă pe titularul rolului.

Dar cred că am înțeles de ce a procedat în felul acesta. În afară de faptul că obținuse pentru mine, imediat și fără probleme, un contract cu un impresar al marilor vedete, ceea ce constituia un adevărat miracol, Roscoe nu lăsa decît rareori să se întrevadă subtila sa sforărie. Toate rolurile îmi parveneau de la Rams-
paugh și aparent ne descurcam perfect numai noi doi. Însă prima oară Roscoe ținuse să-mi vînture pe la nas posibilitățile de care dispunea. Desigur ca avertisment.

Dar nu aveam prea mult timp să mă gîndesc la toate

acestea și în orice caz nu destul pentru a intra în panică. Dintr-o dată m-am pomenit cu fiecare clipă ocupată. La început mici roluri, uneori simple apariții, dar atâtea încît abia le puteam face față. La sfîrșitul primului an eram cotate drept actorul preferat pentru rolurile secundare mai importante. Bineînțeles că puteam cîștiga și mai mult, dar se întîmpla ca Ramspagh să refuze pentru mine roluri mai bine plătite în favoarea altora, mai prost retribuite. Vroia să evite să fiu categorisit drept tipic numai pentru o anumită categorie de roluri. Și refuza să mă angajez fie și pentru un rol important în anumite seriale, în care prin contract urma să fiu obligat să fac mereu același lucru, la infinit.

Cu toate acestea am atins un venit brut de peste cincizeci de mii de dolari în acel prim an, adică de două ori mai mult decît suma stabilită cu Roscoe de la care contractul dintre noi devenea irevocabil. Și așa a rămas. După ce am plătit cele două comisioane de cîte zece la sută, unul scăzut din suma impozabilă iar celălalt nu, îmi mai rămîneau încă cinci sute de dolari pe săptămînă, beneficiu net. Fără să mai pomenească de Jaguarul din fața casei, de dulapurile pline de costume și cămăși superbe, precum și de apartamentul cu adevărat confortabil.

În anul următor mi-am dublat veniturile. Vreau să spun că mi-am dublat venitul net, care atîngea acum o mie de dolari săptămînal, ceea ce mă făcea să trec într-o categorie ce plătea un impozit mult mai mare. Trecusem în categoria marilor actori de roluri secundare, iar numele îmi devenise destul de cunoscut pentru ca aparițiile mele pe genericul serialelor de televiziune să fie precedate de mențiunea „vedetă invitată”. Au fost însă și producții în care am avut rolul principal.

În anul acela s-a întîmplat totuși ceva care îmi reaminti puterea de previziune a lui Roscoe (nu găsesc o expresie mai potrivită pentru puterile sale) dezvăluindu-mi totodată o altă latură a relațiilor noastre, despre care nu știussem că o considera ca ceva de la sine înțeles.

Ceea ce urmează nu este întîmplarea propriu-zisă, ci o explicație preliminară, necesară pentru a putea înțelege.

Petrecusem o săptămână la Las Vegas pentru exterioarele unui film. Nu sînt jucător de felul meu, însă într-o seară am intrat într-unul din cazinouri. Am schimbat fise în valoare de o mie de dolari și, jucînd la început cu mize de cîte o sută de dolari și avînd mînă bună, am ajuns foarte curînd să joc cu mize maxime, de o mie de dolari. La un moment dat aveam ceva mai mult de douăzeci de mii de dolari cîștig, după care norocul se întoarse. Cînd am văzut că ajung la unsprezece mii, adică la un beneficiu de zece mii, am părăsit masa de joc. Revenind la Las Vegas, i-am cerut lui Roscoe să ne întîlnim pentru a-i da cei zece la sută cuveniți de la ultima noastră întîlnire. Numără bacnotele, după care îmi ceru încă o mie de dolari, reprezentînd cîștigul suplimentar de la Las Vegas. I-am dat banii fără să protestez. Nu încercasem să-l trag pe sfoară, pur și simplu nu înțelesesem atunci cînd îmi vorbise de cei zece la sută din total, cu toate că într-adevăr de totalul cîștigurilor pomenise. Faptul că era la curent nu avea în sine nimic misterios, întrucît la cazinou fusesem însoțit și de alți actori și tehnicieni care colaborau la același film.

Ceea ce urmă acestei întîmplări a fost însă de natură să mă neliniștească și veți înțelege imediat și de ce. Întreaga echipă reveni după o săptămână la Las Vegas pentru a turna scenele de legătură. M-am dus din nou să-mi încerc norocul. În fond, de ce nu, odată ce mai aveam bani? De data aceasta am pierdut patru mii de dolari. Cum însă în seara aceea nu am avut deloc serii bune, nu am rămas mult timp în nici unul din cazinouri; intram, jucam, ieșeam. Cred că am vizitat astfel cel puțin o duzină de săli de joc. Eram singur și nimeni nu putea stabili bilanțul cîștigurilor sau pierderilor mele. Și cu toate acestea, cu prilejul primei mele întîlniri cu Roscoe, cînd i-am vărsat procentul obișnuit, îmi înapoie pe loc o parte: patru sute de dolari. O socoteală cît se poate de corectă. Dacă își lua partea din cîștig, de ce nu ar fi participat și la pierderi? Dar cum putea să le cunoască cu atîta exactitate?

Oricum ar fi fost, era un indiciu în plus despre ceea ce înțelegea el prin zece la sută din total. Paharul s-a

umplut însă cu prilejul căsătoriei mele. Da, ați ghicit desigur, însă trebuie totuși să explic cum s-au petrecut lucrurile.

Cel de-al treilea an din cariera mea a început cu angajarea ca vedetă principală într-un film important, plătit cu cinci mii de dolari pe săptămână. De fapt filmul avea doi eroi principali, alături de mine jucînd o tînără și foarte frumoasă actriță, ca și mine în plină ascensiune artistică: Lorna Howard. Înainte de începerea filmărilor obișnuiam să ne adunăm în vederea pregătirilor și punerii la punct a amănuntelor în biroul producătorului, eare într-o bună zi ne făcu următoarea propunere:

— Nu-i vorba de cît de o idee spontană, spuse el, care mi-a venit văzîndu-vă pe amîndoi atît de tineri, liberi și celibatari. Ce-ar fi să vă căsătoriți — unul cu eelălalt, bineînțeles — asta ar duce la cea mai mare bombă publicitară. Ar împinge și filmul în primul plan al atenției... la fel și carierele voastre. Și... ar putea rămîne o căsătorie de conveniență, desigur, încheie el cu ● nepăsare perfect mimată.

M-am întors către Lorna, ridicînd întrebător o sprînceană:

— Crezi că ar rămîne de conveniență?

Întorcîndu-mi privirea cu sprîncenele arcuite, mi-a răspuns:

— Bineînțeles, domnule, totul depinde însă de ceea ce înțelegi prin conveniență.

Și în felul acesta a fost hotărîtă căsătoria, care a și avut loc.

Aplecîndu-mă asupra trecutului meu, îmi este acum destul de greu să înțeleg din ce motiv mă folosisem atît de puțin de noile posibilități pe care mi le deschidea față de femei cariera mea fulgerătoare din ultimii doi ani. E adevărat că nici cenușă nu-mi turnasem în cap, dar relațiile mele amoroase rămăseseră relativ puțin numeroase și nu le acordasem o importanță deosebită. Acești doi ani fuseseră, firește, ani de muncă istovitoare, astfel că la sfîrșitul zilei de cele mai multe ori eram extenuat și nu mă gîndeam decît la ziua următoare, cînd trebuia să mă trezesc devreme, s-o iau de la început. Mi se în-

timpla să treacă săptămîni fără să simt nici cea mai mică dorință de a avea o femeie în patul meu.

Căsătoria m-a făcut să-mi schimb brusc acest mod de viață. Între Lorna și mine nu era vorba de dragoste dar, cum era la fel de senzuală pe cît era de frumoasă, căsătoria noastră depăși foarte curînd conveniența. A fost minunat la început ; o viață în salturi, uneori la modul cel mai concret. Era de la sine înțeles că amîndoi eram liberi și prin urmare gelozia nu avea ce căuta în relațiile noastre. În ceea ce mă privea, nu mă folosisem niciodată de această libertate, însă curînd mi-am dat seama că probabil nu-i eram suficient Lornei, care mai avea și o altă legătură. Și am ajuns la concluzia că legătura aceasta îi lua zece la sută din timp, atunci cînd din întîmplare am aflat cine era amantul ei...

N-o puteam învinovăți, însă pentru mine situația și-a pierdut mult din savoare. Lorna a simțit această și încet-încet căsătoria noastră s-a destrămat. După ce filmul a fost prezentat și lansat, a plecat la Reno, unde a divorțat în mod discret. Întîmplător, lucrul acesta nu m-a costat un ban, ea avînd o avere mult mai mare decît a mea, cu toate că în realitate cîștigam la fel. Dacă aș fi avut de plătit taxe de divorț ori vreo pensie alimentară, bănuiesc că zece la sută din cheltuieli mi-ar fi fost ram-bursate.

Între timp am semnat contractul pentru alt rol de vedetă, de data aceasta pentru o sumă cu adevărat astromonică. Abia atunci am revenit la realitate. Începînd cu o anumită sumă a veniturilor, pierdeam în loc să cîștig. Cei mai mulți dintre oameni nu-și dau seama și nici eu nu mă gîndisem la o asemenea absurditate, dar atunci cînd partea impozabilă a veniturilor depășește în America două sute de mii de dolari iar contribuabilul mai este și celibatar, fiscul îi oprește 91% din ceea ce depășește suma aceasta, lăsîndu-i doar 9%, din care mai trebuie să plătească și impozitele locale. În cazul meu, care îi vărsam lui Roscoe zece la sută din venitul meu brut, plătîndu-i în mînă și deci fără a fi scăzuți din impozit, pierdeam bani îndată ce beneficiile mele depășeau două sute de mii de dolari. Iar dacă vreodată

ajungeam la o jumătate de milion pe an, toate economiile mele ar fi intrat și ele în buzunarul statului. Concluzia firească era că nu voi putea deveni niciodată cu adevărat o mare vedetă.

Dar nu aceasta m-a determinat să-l ucid pe Roscoe, ca singură posibilitate de a pune capăt contractului nostru. Nu eram atât de lacom de bani și dornic de o celebritate și mai mare. Puteam urma exemplul altor mari vedete, care nu turnau decît un singur film pe an. Ideea nu mă încînta și nu îl făcea fericit nici pe Ramspagh, dar în cele din urmă s-ar fi împăcat cu gîndul.

Ceea ce a stricat totul a fost faptul că m-am îndrăgostit. O dragoste neașteptată, totală, care mă preschimbăse cu totul, prima din viața mea și, eram încredințat, ultima. Ea nu era actriță și niciodată nu-și dorise să devină. Se numea Bessie Evans și era *script-girl* la studiourile Columbia. De la prima noastră întîlnire s-a îndrăgostit de mine la fel de nebunește.

Trebuia ca Roscoe să dispară. Ceea ce doream nu mai era o simplă legătură. Vroiam să mă căsătoresc cu ea, cu adevărat. Cît timp Roscoe era în viață, n-o puteam face. Sau nu doream s-o fac. Dacă Roscoe izbutea să-și ia și din căsătoria această cei zece la sută ai săi, eram nevoit să-l omor și atunci de ce să nu o fac dinainte ?

Bineînțeles că îmi era imposibil să-i explic lui Bessie de ce nu mă pot căsători imediat cu ea ; trebuia să-i cer să aibă încredere în mine. Mi-a acordat-o. Pînă să pun la punct un plan pentru a-l ucide pe Roscoe și a mă elibera, am instalat-o pe Bessie, sub un nume fals, într-un apartament la Burbank. O vizitam atît de rar pe cît mai permitea ardoarea dragostei noastre și luam infinite precauții pentru a nu fi urmărit atunci cînd mă ducea la ea.

Detaliile născocite de mine pentru îndepărtarea lui Roscoe nu au importanță ; îmi procurasem un revolver, care chiar dacă ar fi fost găsit la locul crimei nu putea conduce poliția pînă la mine, precum și o cheie de la apartamentul său. Și îmi făcusem o deghizare atît de perfectă, încît dacă aș fi fost văzut în apartament ori

în preajma clădirii în care locuia, nimeni nu m-ar fi putut recunoaște.

M-am folosit de cheie într-o dimineață, pe la ora trei. Cu revolverul în mână, am străbătut livingul fără zgomot și am deschis ușa de la dormitor. Lumina ce se strecura pe fereastră mi-a permis să-l văd cum se ridică în pat. Am tras de trei ori.

Aș fi plecat imediat, dar în liniștea ce a urmat am auzit cum se închide încet o fereastră; zgomotul părea să vină din bucătărie. Și mi-am amintit că fereastra din bucătăria lui Roscoe dădea pe scara de incendiu.

O intuiție îngrozitoare mă făcu deodată să aprind lumina în dormitor. Intuiția nu mă înșelase. În pat nu se afla Roscoe, ci Bessie, pentru moment singură, care se trezise la venirea mea. Cum de nu înțelesesem că zece la sută nu însemnau doar un procent din bani și din căsătorii?

Adevărul e că a murit încă de atunci, în dormitorul acela. Hotărîrea de a muri era luată și, dacă aș mai fi avut încă un glonț, cu siguranță că mi-aș fi zburat creierii. Așa că am telefonat la poliție. Pînă să sosească poliția, am ajuns la concluzia că cel mai bine este să las justiția să facă treaba în locul meu, în camera de gazare.

De teamă că vreun avocat se va folosi de povestea mea pentru a pleda împotriva voinței mele, scoțîndu-mă nebun, am refuzat să fac mărturisiri poliției. Iar atunci cînd mi-a fost adus un avocat, i-am servit a aiureală prea puțin plauzibilă, care l-a făcut să creadă că totuși cauza mai putea fi apărută. Astfel că la proces avocatul m-a lăsat să fiu supus unui interogatoriu al procurorului, în care cu bună știință m-am lăsat infundat în mod sistematic, pentru a fi sigur că juriul mă va condamna la moarte.

Roscoe dispăruse și nimeni nu știa unde este. Avînd în vedere că omorul fusese înfăptuit în apartamentul său, poliția îl căutase pentru a-l interoga; dar cum nu era nevoie de prezența lui pentru a mă condamna, cercetările nu au fost prea minuțioase.

Indiferent unde ar fi Roscoe, înțelegerea noastră rămîne definitivă și irevocabilă. Și tocmai acesta e motivul

spaimii mele, care de cîteva nopți nu m-a lăsat să închid ochii.

Oare ce înseamnă zece la sută din moarte? Voi rămîne zece la sută viu, avînd zece la sută această conștiință, de-a lungul unei veșnicii cenușii? Voi reveni la viață pentru a reîncepe să sufăr, o zi din zece, un an din zece... reîncarnîndu-mă în ce fel? Sau, dacă Roscoe e într-adevăr cel care cred eu că este, ce-ar putea face cu zece la sută din sufletul meu?

Ceea ce e sigur, este că mîine voi ști. Și mi-e frică.

DIN LAC ÎN PUȚ

HILARY MORGAN suferise de aelurofobie de cînd se știa. Adică de o frică morbidă de *Felis domestica*, altfel spus pisica domestică, sau comună.

La fel ca oricare altă fobie, această scăpa cu totul de sub controlul conștientului. Cît și-ar fi spus Hilary, cît i-ar fi spus prietenii compătimitori că nu era nici un motiv să aibă o asemenea teamă față de atît de drăgălașa și inofensiva vietate — *pussycat* *, cum o numeau prietenii, care știau că Hilary nu-i numai aelurofob, ci și anglofon. E de la sine înțeles că pisicile pot să zgîrie și se întîmplă să o și facă; dar pericolul potențial pe care îl reprezintă e cu mult mai mic decît cel la care te poți aștepta de la un ciîne. Un ciîne, cît de mic și de blajin ar fi, îți poate jupui o bucată bună de piele; ca să nu mai vorbim de dulăii cei mari, care pot să reprezinte chiar o primejdie de moarte. O pisică? Vax! Cu toate acestea Hilary iubea la nebunie ciîinii și se temea de pisici. De toate pisicile.

Era de ajuns să zărească pe stradă o pisică, la douăzeci de metri, pentru a se gheboșa trecînd pe celălalt trotuar, uneori nepăsător la iureșul circulației automobilelor; ar fi făcut orice, numai să nu fie în apropierea unei pisici. Iar dacă nu avea altă scăpare, Hilary făcea stînga

* (engl.) piscoiaș (N. T.).

împrejur și o lua la goană. Nici unul dintre prietenii lui nu avea o pisică, așa cum nu accepta niciodată o invitație înainte de a se încredința că gazdele nu posedă nici un reprezentant al speciei feline. Ba mai mult, folosea întotdeauna expresii care evitau pînă și cuvîntul pisică și oricare altul ce începea cu aceeași silabă. Nu intrase în viața lui la *Pussycat*, cel mai căutat local de noapte din Albany (orașul în care locuia) și devenea alb ca varul și începea să tremure îndată ce se pronunța în prezența lui expresia „a se pisici“. Evita să întîlnească orice persoană cu numele de Felix ; cînd se spunea despre cineva că ar fi un pisălog i se făcea rău, la fel ca atunci cînd era pronunțat cuvîntul pistol ; nu se ducea niciodată la piscină și avea oroare de pistilul florilor ; nu urcase în viața lui vreun pisc...

Însă în afară de neplăcerile și complicațiile iscate de fobia lui, Hilary ducea o viață cît se poate de normală și avea legături amoroase la fel de firești. Mai ales iubiri. Trecuse de treizeci de ani, era încă burlac, dar nu ducea o viață de călugăr ; așa cum spunea el însuși vorbind despre sine, dacă ar fi existat vreun cuvînt care să exprime contrariul unei vieți de călugăr, ar fi fost foarte potrivit pentru a-l caracteriza, ceea ce, dacă ar fi vorbit franceza, i-ar fi permis să facă cele mai nebunești jocuri de cuvinte... Îi plăceau femeile și din fericire și ele îl plăceau mult, lucru de care se bucura din plin.

Una peste alta, Hilary Morgan era un bărbat foarte fericit, în ciuda inhibițiilor și încurcăturilor produse de aelurofobia sa. Și ar fi continuat probabil să fie un om foarte fericit dacă nu ar fi intervenit două lucruri neașteptate în cel de al treizeci și cincilea an de viață.

Se îndrăgosti cu adevărat, nebunește, de femeia cea mai fermecătoare pe care o cunoscuse vreodată. Al doilea eveniment a fost moartea unui unchi, care îi lăsă moștenire cincizeci de mii de dolari.

Luată separat, ar fi putut supraviețui fiecăruia din aceste două evenimente, în aparență fericite ; combinate, ele au dus însă la pierirea lui Hilary Morgan.

Ceru, firește, mîna celei pe care o iubea și aceasta i-a fost acordată, nu din pricina moștenirii, ci pentru că dragostea îi era din plin împărtășită. Iar ființa iubită

nu putea fi atît de haină încît să-l lase pe bietul Hilary să se îmbolnăvească de dor și poftă pînă în ziua căsătoriei, pentru că **dacă ar fi fost să-i găsești cu tot dinadinsul un defect, acesta era o ușoară înclinație maniacală, însă mania cea mai de dorit, nimfomania...** Nici Hilary nu avea ceva împotriva acestei mici metehne, chiar nimic... el însuși prezentînd unele simptome de priapism, adică tocmai terapeutică cea mai recomandabilă — „tramentul“ cel mai eficace, altfel spus — pentru nimfomanie cît și invers.

Într-adevăr, Hilary era fericit în dragoste și fericit că moștenise. Dar, așa cum am mai spus ceva mai înainte, combinarea acestor două fericiri avea să-i fie fatală. Logodnica sa își dorea un soț fără cusur, atît fizic cît și psihic. De aceea îl convinse să cheltuiască o parte din moștenire, cît de mare trebuia, dar fără a depăși desigur cîteva mii de dolari, pentru a-și asigura serviciile unui „spălător de creieri“, un psihiatru în stare să-l vindece de aelurofobia sa.

Psihiatrul pe care l-a ales era unul foarte capabil. În numai douăsprezece ședințe trecutul lui Hilary a fost despachetat, desfăcut în părți componente și împrăștiat pe masă, după ce fusese scormonit pînă la vîrsta de trei ani. Se dovedi însă că la vîrsta de trei ani lui Hilary îi era și mai frică de pisici decît ca adult.

Amintirile conștiente ale lui Hilary refuzau însă a urca și mai mult în trecut. Tot ceea ce știa conștientul său și o știa la mîna a doua, din auzite, despre întîmplările dinaintea vîrstei de trei ani, era faptul că mama sa murise aducîndu-l pe lume. Se ocupaseră de el pe rînd diferite infirmiere, doici și guvernante, de la naștere și pînă cînd tatăl lui Hilary se recăsătorise, adică înainte de a împlini trei ani.

Pentru a străpunge bariera amintirilor conștiente, psihiatrul făcu apel la hipnoză, pentru a produce fenomenul de regresie, o terapeutică obișnuită care permite subiectului să retrăiască și să redea întîmplări ale unui trecut uitat de conștient.

Sub hipnoza cea mai profundă, psihiatrul împinse înapoi memoria lui Hilary pînă la vîrsta de doi ani și jumătate, adică în ziua în care tatăl său îi adusese un

pisoiaș, spunându-i : „E al tău, puștiule ! Un *kitty* !“ pentru că în engleză *kitty* înseamnă pisoi.

Hilary scosese un urlet, cu totul asemănător răcnutului ce făcea acum să răsune cabinetul psihiatrului, care se grăbi să-și trezească pacientul. Îi explică ce se întâmplase și opri ședința ; îi spuse că motivul care declanșase aelurofobia nu mai putea fi departe iar ședința următoare va scoate poate la iveală traumatismul care îl făcuse pe un copil atât de mic să izbucnească în țipete la simpla vedere a unui drăgălaș pisoi.

Într-adevăr, la următoarea ședință psihiatrul îl confundă din nou într-o hipnoză adâncă, cercetându-i amintirile și mai vechi, adică pînă la vîrsta de doi ani. Hilary rețrăi astfel și povesti, sub hipnoză, altă întîmplare care, de îndată ce și-o aminti, îl făcu din nou să scoată un urlet cumplit.

De această dată psihiatrul îl trezi și mai repede, anunțându-i lui Hilary cu zîmbetul pe buze vestea cea bună :

— Tocmai am izbutit să descoperim întîmplarea' traumatizantă care v-a făcut să vă temeți de pisici. De acum înainte nu veți mai simți nici o teamă față de ele.

La vremea cînd aveți vîrsta de doi ani, erați în grija unei guvernante despre care nu se știa că suferă de o psihopatie primejdioasă. Într-o dimineată, exasperată de țipetele pe care le scoteați în țarcul de joacă, fu cuprinsă de o nebunie ucigașă și se repezi la bucătărie, să caute un cuțit cu care avea de gînd să vă ucidă. Din fericire, tatăl dumneavoastră se afla în încăperea alăturată ; auzind țipetele pe care le scoteați la vederea cuțitului cu care vă amenința femeia nebună, a venit imediat și a izbutit s-o dezarmeze. Guvernanta a fost internată într-un spital de alienați mintal...

— Dar ce legătură are asta, întrebă Hilary, cu... animalul de care mă tem ?

După cum reieșea din răspunsul psihiatrului, de altfel perfect logic și firesc, Hilary nu ar fi ajuns niciodată aelurofob dacă nu ar fi fost deja atins de anglofonie : înlănțuirea psihopatologică care a urmat nu ar fi fost într-adevăr posibilă în nici o altă limbă decît engleza.

— Pe guvernantă o chema Kitty, explică psihiatrul. Astfel că a fost cît se poate de firesc ca, șase luni mai tîrziu, atunci cînd tatăl dumneavoastră v-a adus un pisoi

pe care l-a botezat *kitty*, să faceți asocierea cu împlinirea care vă traumatizase, vinovata fiind Kitty. De aceea ați tipat de spaimă.

Ați re trăit aceste amintiri, cunoașteți acum cauza fundamentală a tulburărilor, prin urmare nu mai aveți de ce să vă temeți de pisici. Sînteți eliberat de aelurofobie. Și am să v-o dovedesc imediat.

Prevăzînd reușita noastră, am rugat-o pe secretara mea să aducă o pisică. A pus-o într-un coșuleț, să n-o vedeți cînd veți trece prin sala de așteptare. Secretara ne va aduce acum animalul... și nu veți resimți nici o teamă la vederea lui, ba poate veți dori să-l mîngîiați.

Psihiatrul ridică receptorul și adresează cîteva cuvinte secretarei.

— Nădăjduiesc să ai dreptate, doctore, spuse Hilary. Dacă este într-adevăr așa, înseamnă că subconștientul meu a făcut un transfer absurd... E vorba de un „transfer“, sau poate fi numită mai degrabă o „asociație de idei“ ? În orice caz, dacă e așa, nu-mi va mai fi frică de pisici. Probabil că în realitate...

Ușa cabinetului s-a deschis făcînd loc frumoasei secretare a psihiatrului, care ținea o pisică în brațe. Hilary Morgan o privi... și izbucni într-un urlet de groază.

Nu vederea pisicii îl făcea să răcnească.

Poate cu timpul Hilary ar fi putut fi vindecat de ginefobie, teama cumplită de femei (a nu se confunda cu misoginia, care îi face pe unii să se mulțumească a urî sau a disprețui femeile). Din nefericire, anglofonia lui Hilary, agravată de catachresie*, se cristalizase asupra silabei *cat*, care în engleză evocă o pisică.

Poate că Hilary ar fi putut fi eventual vindecat dacă s-ar fi apelat la *cătharsis*, dacă îngrozitoarea bruschete a descoperirii adevăratei categorii a fobiei sale nu l-ar fi catapultat fără apel într-o *catatonie catabolică*, care la rîndul ei îl cufundă într-o *catalepsie* profundă, ce precedă sfîrșitul fatal.

După o scurtă expunere pe *catafalc*, a fost înmormîntat în *catacombele Catskills* din apropiere.

* *Catachreză* — procedeu retoric prin care poate fi schimbat sensul adevărat al unui cuvînt. (N. T.).

SIRIUS ANORMAL

ADUNAM cu mulțumire ultimele monede din automatele noastre și le numărăm, în timp ce Ma înscria sumele în carnetelul ei roșu, pe măsură ce i le anunțam. Sume frumusele.

Într-adevăr, nu aveam de ce ne plînge pe acești doi sateliți ai lui Sirius, Thor și Freda. Mai ales pe Freda. În aceste foarte depărtate mici colonii pămîntene, nevoia de distracție de orice fel era uriașă, mai ales cînd banii nu contau deloc pentru oamenii de aici. Stătuseră la coadă pentru a putea pătrunde sub corturile noastre și a ne umple automatele de joc cu monede. Prin urmare, în ciuda costurilor ridicate ale expediției, acțiunea noastră nu fusese zadarnică.

Da, cifrele pe care Ma le înregistra erau foarte mulțumitoare. Bineînțeles că făcînd adunarea avea să greșescă, însă Ellen o va reface îndată ce Ma va renunța. Ellen are darul cifrelor, pe lângă faptul că e bine făcută și nu spun asta pentru că e unica mea fiică. Și, oricum, treaba asta trebuie pusă în seama lui Ma și nu a mea. Căci eu sînt clădit precum un remorcher spațial.

Am pus la locul său colectorul Cursei Rachetelor și am ridicat privirile. Tocmai deschideam gura s-o chem pe Ma, cînd ușa cabinei de pilotaj s-a întredeschis făcînd loc chipului serios al lui John Lane. Ellen, care era așezată la masă, față în față cu Ma, puse cartea de-o parte

și ridică și ea ochii. Nu aveapriviri decît pentru Johnny, iar ochii îi străluceau.

Johnny salută impecabil, așa cum se cuvine s-o facă pilotul unei nave cosmice particulare atunci cînd se adresează proprietarului și comandantului de bord. Salutul acesta avea darul să mă scoată din sărite, dar nu puteam să-l dezbar de el, de vreme ce nu făcea altceva decît să respecte Regulamentul.

— Obiect în față, căpitane Wherry ! mă anunță el.

— Un obiect ? Ce obiect ?

Nici glasul și nici chipul lui Johnny nu lăsau să se presupună că ar fi vorba de ceva dubios. La politehnica din Mars City viitorii piloți erau instruiți să prezinte întotdeauna o figură impasibilă, iar Johnny terminase cu mențiunea Foarte Bine. Un băiat simpatic, dar care ar fi anunțat sfîrșitul lumii la fel cum ar fi spus că masa e servită, în cazul în care servitul mesei ar intra în atribuțiile de serviciu ale unui pilot.

— S-ar zice o planetă mare, domnule, a fost singurul său comentariu.

Mi-a trebuit un oarecare timp pentru a rumega știrea.

— O planetă ? am repetat incredul.

Poate că reacția mea nu era dintre cele mai strălucite. Rămăsesem cu ochii ațintiți asupra lui Johnny, atras de gîndul că băuse, sau ceva asemănător... Nu, nu vedeam nimic rău în faptul de a descoperi o planetă, treaz fiind, dar dacă Johny și-ar permite vreodată să dea peste cap trei-patru păhărele, se putea întîmpla — nu poți ști niciodată — ca șira spinării să i se mai înmoaie cît de cît. Și aș fi avut și eu cu cine schimba o vorbă. Cînd călătorești prin spațiu în tovărășia a două femei și a unui fost elev al politehnicii, mereu călare pe Regulament, sfîrșești prin a te simți pierdut.

— O planetă, domnule. Mai exact, un obiect de dimensiunea unei planete. Diametru aproximativ patru mii opt sute de kilometri, distanța circa trei milioane. Orbita, aparent în jurul lui Sirius A.

— Johnny, i-am spus atunci, ne aflăm în interiorul orbitei satelitului Thor, care este Sirius—1, ceea ce înseamnă că este prima planetă a lui Sirius ; cum ar pu-

tea fi o planetă în interiorul acestei orbite ? Cred că vrei să mă duci de nas, dragul meu Johnny.

— Puteți verifica prin hubloul, domnule, și reface calculele mele, răspunse Johnny destul de sec.

M-am ridicat și am trecut în cabina de pilotare. În centrul hubloului frontal se vedea într-adevăr un disc. Să verific calculele făcute de Johnny era însă cu totul altceva. Cunoștințele mele de matematică îmi permit să verific randamentul automatelor cu jocuri și se opresc aici. Prin urmare eram foarte dispus să-l cred pe Johnny pe cuvânt, cel puțin în privința calculelor.

— Johnny ! am exclamat, noi am descoperit o nouă planetă ! Nu-i de colo, ce părere ai ?

— Da, domnule, răspunse el cu glasul să neutru dintotdeauna.

Era ceva, cu toate că nu cu totul neobișnuit. Prin aceasta vreau să spun că sistemul planetar al lui Sirius nu este colonizat de prea mult timp și nu era cu nimic surprinzător faptul că o mică planetă de cinci mii de kilometri în diametru a putut trece neobservată. Cu atât mai mult cu cât avea orbita excentrică (lucru care pe atunci era necunoscut).

Cabina de pilotaj nu era foarte încăpătoare, așa că Ma și Ellen rămăseseră în ușă ; m-am dat de o parte pentru a putea vedea și ele discul din fața hubloului.

— Când vom ajunge la ea, Johnny ? întrebă Ma.

— Continuînd să navigăm pe direcția actuală, vom atinge punctul de maximă apropiere peste două ore, doamnă Wherry. Ne vom găsi atunci la opt sute de mii de kilometri de planetă.

— Deci vom trece prin dreptul ei ?

— Doar dacă nu preferați, domnule, să schimbăm cursul și să o ocolim la o depărtare mai mare.

Am preferat să-mi dreg glasul, le-am privit pe Ma și pe Ellen pentru a mă încredința că erau de acord și am spus :

— Johnny, nu vom ocoli mai de departe ; întotdeauna mi-am dorit să văd cum arată o planetă nouă, o planetă virgină, nepîngărită încă de prezența omului. Vom coborî pe suprafața ei, chiar de va fi nevoie să ne punem măștile cu oxigen pentru a ieși afară din navă.

— Prea bine, domnule, făcu Johnny salutînd.

Cu toate acestea mi s-a părut că citesc dezaprobare în privirea lui. Nu-l puteam condamna pentru această dezaprobare. Niciodată nu puteai ști peste ce vei da, năpustindu-te în felul ăsta în zonele necunoscute din spațiu. Și nici încărcătura noastră de pînză de cort și automate de joc nu era cea mai potrivită pentru asemenea expediție...

Dar *Pilotul Perfect* nu discută niciodată ordinul proprietarului și comandantului, dracu să-l ia! Johnny se așază și începu să se joace cu claviatura ordinatului, Ma și Ellen îmi făcură loc și am ieșit din cabină pentru a-l lăsa să lucreze în liniște.

— Ma, am spus, sînt idiot de-a binelea.

— Ai fi dacă ai fi fost altfel, răspunse ea.

Am privit-o timp de o clipă, încercînd să înțeleg ce a vrut să spună, apoi i-am răspuns strîmbîndu-mă; uitîndu-mă la Ellen, am constatat că nici nu mă privea. Avea din nou acea expresie visătoare care m-ar fi făcut să mă întorc în cabina de pilotare, să-i dau lui Johnny un cot între coaste, pentru a vedea dacă nici asta nu-l trezește.

— Micuța mea Ellen, Johnny ăsta...

Simțind însă o arsură pe obraz, am priceput că este privirea furioasă pe care mi-o arunca Ma și am închis gura. Am căutat o pereche de cărți de joc și am început să bat pasiențe pînă cînd va sosi momentul să debarcăm.

Johnny ieși din cabina de pilotare, salută reglementar și mă anunță :

— Sîntem pe suprafața planetei, domnule ; atmosfera indicată pe determinant : 10—16.

— Ce vrea să însemne asta pentru muritorii de rînd ? întreabă Ellen.

— Este o atmosferă respirabilă, domnișoară Wherry. Puțin cam mult azot și conținut slab de oxigen față de normele terestre, însă un aer perfect respirabil.

Era o figură individul ăsta, cînd trebuia să dea un răspuns clar. Nu mai înțelegeam nimic.

— Și atunci ce mai așteptăm ?

— Ordinele dumneavoastră, domnule.

— Mai slăbește-mă cu ordinele, Johnny. Să deschidem ușa etanșă și să coborîm.

După ce am deschis ușa, Johnny a coborît primul, avînd grijă să-și prindă o preche de brenele cu laser la brîu. Am pornit în urma lui.

Afară era răcoare, însă nu frig. Peisajul era identic cu cel de pe Thor, cu dealuri ondulate și nude, din argilă verzuie coaptă și răscoaptă. La suprafața solului se putea constata o viață vegetală, reprezentată de o vegetație brună, foarte scundă.

Am privit către cer pentru a-mi face o părere despre oră; Sirius se afla aproape de zenit, altfel spus Johnny ne făcuse să coborîm chiar în mijlocul suprafeței luminate.

— Ți-ai putut face o idee despre perioada de rotație? l-am întrebat pe Johnny.

— Nu am avut timp decît pentru un calcul aproximativ, domnule. Căm douăzeci și una de ore și șaptesprezece minute, domnule.

Asta numea el aproximație...

— Ca aproximație mi se pare suficient, interveni Ma. Asta înseamnă că avem o după-amiază întreagă la dispoziția noastră. Ce mai așteptăm, mergem?

— Așteptăm doar o mică ceremonie, Ma. Ar trebui să dăm un nume planetei, nu-i așa? Pe unde ai pus sticla aceea de șampanie pe care o păstram pentru ziua mea? Nu crezi că avem astăzi ceva mai important de sărbătorit?

Mi-a spus unde era și m-am dus să aduc sticla și paharele.

— Propui un nume, Johnny? Doar ai fost primul care a văzut-o.

— Nu, domnule.

— Partea proastă este, am spus, că de acum înainte numerele lui Thor și Freda nu mai corespund... vreau să zic în cataloagele astronomice, unde Thor e denumit Sirius-1 iar Freda Sirius-2. Cu această nouă orbită interioară ar trebui să se numească Sirius-2 și Sirius-3. Sau ca noua planetă să se numească Sirius-0. Ei bine, vă propun s-o numim Sirius-3, pentru a simplifica lucru-

rile. Trei va fi înainte de unu și doi ? Ei și ? Nu-i normal și prin urmare o vom boteza *Sirius Anormal*.

Ellen zîmbi și cred că pînă și Johnny ar fi zîmbit, dacă n-ar fi fost necuviincios. Ma însă strîmbă din nas :

— William...

Se opri brusc pentru că se întîmplă ceva neașteptat. Mai exact, *ceva* ne aruncase o privire pe deasupra culmii dealului din apropiere. Ma era singura dintre noi care privea în direcția aceea și scoase un țipăt, agățîndu-se de mine. Ne-am întors cu aceeași mișcare către deal.

Era un cap, ce semăna cu un cap de struț, dar cam cît un elefant de mare. Și purta un guler tare și o cravată cu buline în jurul gîtului său slab, totul încununat de o pălărie. Iar pălăria aceasta era de un galben auriu, împodobită cu o pană lungă, purpurie. Arătarea ne observă timp de aproape un minut, clipi din ochi, după care își retrase capul în spatele dealului.

Nici unul dintre noi nu rostise o vorbă. Am tras atunci adînc aer în piept, anunțînd cu hotărîre :

— Iată deci un aspect care s-a lămurit singur. Planetă, te numesc *Sirius-Anormal* !

M-am aplecat și am lovit gîtul sticlei de șampanie de solul argilos, obținînd doar o urmă vagă, sticla rămînînd întregă.

Nu avea rost să mai stărui în încercarea mea și am destupat-o, după care am băut fiecare cîte puțin, în afară de Johnny, care s-a mulțumit să-și înmoaie doar buzele, respectînd principiul de a nu bea și a nu fuma. În schimb eu am tras o dușcă zdravănă. Apoi am vărsat cîteva picături pe solul planetei astfel botezate și am pus dopul la loc, avînd presimțirea că voi avea mai multă nevoie de șampanie decît planeta. În cambuză aveam whisky berechet, precum și bere verde de Marte, nu însă și șampanie.

— Bun, am spus, să pornim.

— Poate nu-i prudent, domnule, interveni Johnny. Se pare că planeta e locuită.

— Locuită ! Nu știu ce-a fost chestia aia care și-a arătat scăfîrlia de după deal, dar locuitor nu-i pot spune. Și dacă se mai ivește, îl pocnesc cu sticla asta peste mușcă.

Acestea spuse, m-am întors pentru o clipă la bordul lui *Chitterling* să mai iau încă o pereche de brenele cu laser, din care pe unul mi l-am strecurat sub curea, iar pe celălalt i l-am încredințat lui Ellen, care, trage mai bine decât mine. Lui Ma nu i-am dat, nu ar nimeri Palatul Administrativ nici cu o mitralieră.

Am dat semnalul de plecare și, printr-un acord tacit, ne-am îndreptat în direcția opusă dealului de după care ni se arătase întruchiparea aceea ciudată. Dealurile păreau la început foarte asemănătoare între ele și îndată după ce am trecut de primul, *Chitterling*-ul dispăru din raza noastră vizuală. Observasem însă că Johnny își privea la fiecare câteva minute ceasul de la mână și eram sigur că va fi în stare să ne conducă înapoi.

Am trecut de încă trei dealuri, fără ca nimic să se întâmple. Apoi Ma spuse :

— Priviți într-acolo !

Ne-am întors și am văzut un tufiș purpuriu, la vreo cincizeci de metri la stînga, din care se înălța un bîzîit. Ne-am apropiat și am constatat că bîzîitul venea de la o sumedenie de mici zburătoare asemănătoare păsărilor, dar privite mai de aproape constatai că aripile lor rămîneau nemișcate, cu toate că se înălțau și coborau în aer. Încercînd să le descopăr capul, am constatat că în locul acestuia aveau un fel de abur. Un abur circular.

— Sînt elice, spuse Ma, așa cum aveau avioanele pe vremuri.

Se părea că are dreptate. Am schimbat o privire cu Johnny și ne-am apropiat amîndoi deodată de tufișuri. Păsările, ori ce or fi fost, zburară brusc îndată ce am schițat o mișcare, repezindu-se în picaș și dispărînd.

Am pornit din nou la drum fără ca vreunul dintre noi să mai spună un cuvînt și Ellen veni să pășească lîngă mine. Eram destul de departe înaintea celorlalți pentru ca nici Ma și nici Johnny să nu ne poată auzi, cînd Ellen îmi spuse :

— Pop...

Cum nu mai adăugă nimic, i-am răspuns :

— Ce-i, micuța mea ?

— Nimic, îmi zise cu tristețe, să nu mai vorbim de asta...

Fără îndoială că știam despre ce era vorba, dar nu vroiam să-l vorbesc de rău pe supercalificatul J. L. Un pilot brevetat de Politehnica Mars City este prea perfect pentru a putea fi luat în discuție, la fel ca diplomele lui scortoase ce îi pot servi drept scut. Cu toate că și tipilor de calibrul ăsta li se mai întâmplă, după vreo zece ani petrecuți în lumea interstelară, să-și mai piardă din pene.

Johnny însă nu ajunsese pînă acolo, îi lipseau tocmai acci zece ani. Prilejul ce i se oferise de a deveni pilotul lui *Chitterling* fusese foarte norocos pentru el, fiind evident prima lui slujbă. După cîțiva ani petrecuți la noi va deveni desigur calificat pentru pilotarea unei nave mai mari. În felul acesta ajungea la o asemenea calificare mai repede decît dacă și-ar fi început cariera ca ofițer secund pe o navă mică.

Nu-i puteai reproșa nimic, poate doar că era băiat prea frumos și nu o știa. În afară de ce învățase la școala de pe Marte, nu mai știa nimic. Dar Politehnica îl învățase doar științele matematice, astronavigația și arta de a saluta. Din păcate însă nu fusese învățat să uite să salute. M-am adresat lui Ellen :

— Ellen, nu vrei să...

— Nu vreau să ce, Pop ?

— Nimic. Să lăsăm.

Nu apucasem să-i spun ceva și iat-o că mă privea rîzînd și eu o priveam rîzînd și era ca și cum discutasem întreaga chestiune pînă la capăt. Desigur, aceasta nu ne făcea să fim mai avansați, dar la ce ne-ar fi folosit să fim mai avansați, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Și chiar atunci am ajuns în vîrfurile unei mici coline unde ne-am oprit, deoarece drept în fața noastră se sfîrșea un drum pavat, care nu mai ducea nicăieri.

Era o stradă obișnuită, pavată cu plastic, așa cum întîlnești la tot pasul în orice oraș de pe Terra, cu același carosabil, trotuare, rigole, cu linia mediană vopsită. Singura diferență era că strada nu pornea de nicăieri, sau mai bine zis din locul unde ne aflam, și ducea cel puțin pînă în vîrfurile dealului următor. Și, cît vedeai cu ochii, pe strada asta nu era nici o casă, nici un vehicul, nici o ființă vie.

Am privit-o pe Ellen, Ellen m-a privit pe mine și amîndoi ne-am uitat la Ma și Johnny Lane, care tocmai ne ajunseseră din urmă. Am întrebat :

— Ce-i asta, Johnny ?

— Pare a fi o stradă, domnule.

Observîndu-mi privirea, obrajii lui se colorară puțin. Apoi se aplecă și examinează pavajul cu atenție ; după aceea se îndreptă, părăind foarte surprins. M-am simțit obligat să-l întreb :

— Ei bine, ce este, glazură de zahăr ars ?

— Este *Permaplast*, domnule. Nu noi am descoperit planeta asta. *Permaplast* este o marcă cunoscută.

— Mda... Dar de ce nu ar fi posibil ca băștinașii să fi descoperit același procedeu ? Doar au aceleași materii prime la îndemînă...

— Bineînțeles, domnule. Dar dacă priviți mai de aproape, veți observa că fiecare placă a pavajului poartă inscripția „Permaplast“.

— Bun, în cazul ăsta indigenii poate au...

Nu, n-avea rost să mai continuu, era absurd. Dar nici fericit nu poți fi atunci cînd, după ce te-ai crezut șeful unei expediții care a descoperit o nouă planetă, să dai la primul colț peste o stradă pavată cu plăci ce poartă însemnul unei firme pămîntene... Poate de aceea m-am încăpățînat :

— Și la ce le trebuie o stradă *aici* ?

— Singura cale de a afla, spuse cu mult bun simț Ma, este să mergem să vedem. Ce mai așteptăm ?

Nu aveam nimic de așteptat, deci am pornit din nou la drum. Mersul ne era acum mult ușurat datorită străzii. După ce am atins culmea următoare, înaintea noastră a apărut o clădire. Un imobil cu două etaje, din cărămidă roșie, purtînd o firmă pe care se putea citi : „Bonton Restaurant“, caligrafiat în engleză, cu litere de mînă, așa cum se obișnuia pe vremuri.

Ma îmi acoperi cu mîna gura pe care tocmai o deschisese și bine a făcut, comentariul pe care mă pregăteam să-l rostesc fiind cam prea deocheat.

Clădirea se afla la mai puțin de o sută de metri depărtare, cu fața spre noi, în locul unde strada cotea în unghi drept. Am grăbit pasul și am ajuns înaintea celorlalți cu aproape un metru. Dar după ce am deschis

ușa pentru a intra în han, am rămas încremenit în prag, deoarece nu exista interior. Clădirea nu avea decît fațadă, ca un decor de cinema, iar prin ușa deschisă nu se putea vedea decît aceeași înșiruire de dealuri și coline verzi.

M-am dat deci cîțiva pași înapoi, pentru a privi mai bine firma „restaurantului“. Ceilalți se apropiară și priviră prin ușa pe care o lăsasem deschisă. Nu se mai întîmplă nimic pînă în clipa în care Ma începu să se enerveze.

— Ce ai de gînd, Pop ?

— Ce-ai vrea să fac ? Să intru și să comand un ci-neu, cu ficat de gîscă în aspic și langustă, stropite cu șampanie ? Ah ! bine că mi-am adus aminte !

Sticla cu șampanie era la mine în buzunar. Am scos-o, am destupat-o și, după ce trecu la Ma și Ellen, am băut aproape tot ce mai rămăsese. Am băut pesemne prea repede, astfel că bulele din lichid îmi gîdilară nă-rile și am strănutat.

Eram totuși pregătit pentru orice. Am revenit la ușa clădirii care nu exista. Îmi spuneam că poate voi găsi ceva scris, din care să reiasă cînd fusese construită, ori ceva asemănător, nici eu nu știam prea bine ce. Nu am găsit nimic. În interior, sau mai bine zis în spatele fa-țadei, peretele era neted și gol, dintr-un fel de plastic.

Mai rămînea să examinez solul. Ceea ce am și făcut, și atunci am observat o sumedenie de găuri, ce păreau a fi săpate de insecte. Impresia se confirmă, pentru că lîngă una dintre găuri am zărit o libarcă mare și neagră. Dar cînd am făcut un pas către ea, se repezi în gaură, făcîndu-se nevăzută.

Descoperirea aceasta mă ușură oarecum. Întorcîndu-mă la ușă, aveam totuși de anunțat ceva :

— Am văzut o libarcă. Și știi ce-i mai curios la ea ?

— Nu. Spune !

— Nimic. Ceea ce-i curios, este că nu are nimic deo-sebit. Pe aici struții poartă pălării, păsările au elice, străzile nu duc nicăieri iar casele nu au nimic pe dină-untru, ceea ce mă face să consider foarte ciudat faptul că libărcile n-au, de pildă, pene !

— Ești sigur ? mă întrebă Ellen, care se îndoia.

— Bineînțeles că sînt sigur. Hai să urcăm și dealul următor, să vedem ce-i pe partea cealaltă.

Ne-am dus și am văzut. Între dealul acestă și următorul strada cotea în unghi drept; cu fața către noi se vedea intrarea unui cort de bîlci, cu o pînză uriașă purtînd firma „Penny Arcade“.

De data aceasta nici nu am mai încetinit; recunosc perfect decorul.

— Au copiat firma pe care o folosea Sam Heideman la spectacolul său de pe vremuri. Ți-amintești de Sam și timpurile alea frumoase, Ma?

— Bețivanul ăla bun de nimic... mormăi Ma.

— Oh! Ma! Țineai mult la Sam, adu-ți aminte.

— Da. Și tu țineai la el. Dar asta nu-l iartă cu nimic...

— Potolește-te, Ma, i-am retezat-o eu.

Ajunsesem în fața cortului. Ai fi zis că era o pînză adevărată de cort, cu falduri vălurite între stîlpii de susținere. Să privesc ce-i în spate? Nu, nu mă simțeam în stare.

— Nu, am spus, nu îndrăznesc. Cine ar vrea să scormonească prin trecutul său?

Dar Ma nu se sfiise și, fără să șovăie, își trecuse capul printr-o despicătură a pînzei.

— Salutare Sam, burete bătrîn! am auzit-o spunînd.

Cu treburi de-astea nu-i bine să glumești. I-am dat un ghiont în coaste.

— Nu, Ma! Nu te ține de...

Și am tăcut. Înlăturasem marginile pînzei și trecusem în interiorul cortului, care era cu adevărat un cort, alcătuit din cei patru pereți ai săi din pînză. Și, înșiruite de-a lungul lor, se găseau vechile automate de joc. Iar în spatele casei de înregistrat era așezat într-adevăr Sam Heideman, numărînd monezile și, judecînd după expresia chipului său, trebuie că era și mai surprins decît mine.

— Pop Wherry! Ce naiba...

Evit să transcriu vorbele prin care Sam își exprimă uimirea, vorbe pentru care își ceru imediat iertare față de Ma și Ellen. După care ne-am luat în brațe bătîndu-ne pe umeri așa cum fac doi vechi prieteni cînd se reîntîlnesc și l-am prezentat apoi pe Johnny Lane.

Sam nu se schimbase absolut deloc de pe vremea marilor bilciuri de pe Marte și Venus. Îi explica acum lui Ellen că pe vremea aceea era „doar atîtica“, ultima oară cînd o văzuse. Bineînțeles că nu își putu aminti de el.

În clipa aceea Ma a început să miroasă:

Atunci cînd Ma miroase în felul acesta, poți fi sigur că e vorba de ceva care merită privit. Mi-am luat imediat privirile de pe bunul Sam, întorcîndu-le către Ma, apoi către ceea ce privea Ma. Nu am mirosit, dar am zis: „Ah!“

Dinspre fundul cortului se apropie o femeie și cînd zic „o femeie“, este pentru că nu găsesc alt cuvînt mai potrivit, presupunînd că ar exista un asemenea cuvînt. Era sînta Cecilia și regina Genevieve și Betty Boop și toate trei deodată. Era precum un apus de soare în Noul Mexic și ca lumina rece a lunilor argintii ale lui Marte, văzute din Grădinile Ecuatoriale. Era ca o vale de pe Venus primăvara și ca Dorzalski cîntînd la vioară. Era într-adevăr ceva,

Am auzit un alt „Ah!“ lîngă mine, pe un ton pe care nu-l cunoșteam. Mi-a trebuit o secundă întregă pentru a înțelege motivul: nu-l mai auzisem niciodată pînă acum pe Johnny zicînd „Ah!“. Făcînd o sforțare, am întors privirea spre Johnny. Și primul meu gînd a fost: „Biata Ellen!“ Căci băiatul era terminat, ambalat, făcut pachet și legat! Îndrăgostit!

Mi-am amintit la timp — poate văzîndu-l pe Johnny — că am cincizeci de ani și o căsătorie fericită. Am strîns-o pe Ma de braț și m-am adresat lui Sam:

— Hm, Sam... ia spune, de unde vine apariția asta supraom... supramecanică, admițînd că locuitorii acestei planete ar fi mașini...

Sam privi la spatele său și făcu prezentările cît se poate de liniștit:

— Miss Ambers, vă prezint cîțiva vechi prieteni de-ai mei, care sînt în trecere pe la noi. Doamna Wherry, vă prezint pe miss Ambers, marea vedetă a cinematografului.

Continuă, la fel de liniștit, cu Ellen, apoi cu mine și în sfîrșit cu Johnny. Ma și cu Ellen se arătară foarte politicoase, chiar prea. Eu poate am exagerat puțin, însă în sensul opus, făcîndu-mă că nu observ mîna pe care mi-o

întindea miss Ambers ; bătrîn cum mă ştiu, îmi era frică să uit să-i dau drumul, după ce aş prinde-o. Asta pentru a vă face să pricepeţi cam ce fel de fată era miss Ambers.

În schimb Johnny chiar a uitat să-i dea drumul mîinii.

— Ticălos bătrîn, tocmai îmi spunea Sam, ce naiba cauţi pe aici ? Crezusem că te mulţumeşti cu coloniile şi în nici un caz nu te vedeam descinzînd pe un platou de cinema.

Începeam să înţeleg. Sau aproape.

— Un platou cinematografic ?

— Bineînţeles. Platourile *Planetary Inc.* Cu mine drept consilier tehnic pentru scenele de bîlci. Vroiau să tragă planurile exterioare ale unei chermese cu automate de jocuri ; mi-am căutat vechile utilaje şi le-am instalat aici. La ora asta întreaga echipă este în tabăra de bază.

Lucrurile începeau în sfîrşit să se lămurească.

— Iar faţada de restaurant, de lîngă stradă... tot un decor ?

— Desigur, la fel şi strada. Nu le trebuia, însă pentru scenariu aveau nevoie să filmeze o dublă în timpul lucrului...

— Bine. Dar struţul cu cravată şi păsările cu elice ? Doar nu-mi vei spune că sînt accesorii din film, ori ce ?

Auzisem vorbindu-se de *Planetary Cinema Inc.* ca despre o casă de film care nu ezită să realizeze lucruri imposibile. Sam însă scutură din cap :

— Nu. Probabil că ai întîlnit exemplare ale faunei locale. Sînt cîteva, e adevărat, dar nu atîtea încît să ne stingherească la lucru.

Ma avea însă şi ea întrebări de pus.

— Ia spune, Sam, cum se face că nu am auzit nici-odată despre descoperirea acestei planete ? De cît timp e cunoscută ? Şi ce-i cu toată povestea asta ?

Sam rîse încîntat :

— Planeta a fost descoperită de un oarecare Wilkins, acum vreo zece ani. A semnalat descoperirea Consiliului, dar înainte ca vestea să se răspîndească *Planetary Cinema* a prins firul şi a propus Consiliului s-o închirieze, la un preţ fabulos, cu condiţia ca nimeni să nu ştie nimic. Şi atunci, avînd în vedere că pe planetă nu sînt nici mine-

reuri prețioase și nici cultura solului nu ar fi rentabilă, Consiliul a semnat înțelegerea.

— Dar pentru ce atîta secret ?

— Fără turiști, fără posibilități de distracție și un avans considerabil asupra concurenței. Toate marile companii cinematografice se spionează reciproc, pentru a fura idei. Aici ai spațiu cît vrei la dispoziție și poți lucra în liniște, fără martori și fără spioni.

— Și cu noi ce se va întîmpla, odată ce am aflat ?

— Ei bine, ești un băftos. Cred că ți se va asigura o rentă princiară, acum că știi, încercînd să te convingă să nu suflî o vorbă nimănui. Și te vei alege în plus și cu o legitimație de intrare gratuită în toate sălile companiei.

Sam se duse la un bufet să scoată sticle și pahare, pe care le aduse pe o tavă. Ma și Ellen nu doreau să bea, dar Sam și cu mine am ras fiecare două sau trei pahare și era din cel bun. Johnny și miss Ambers își vorbeau în șoaptă, retrași într-un colț al cortului, părăind a fi uitat de toți ceilalți. Au fost lăsați în pace, mai ales după ce i-am explicat lui Sam că pilotul nu pune picătură în gură.

Johnny nu lăsase nici acum mîna fetei și o privea în adîncul ochilor. Nu mă puteam împiedica să observ că Ellen avea mare grijă ca, în timp ce se deplasa, să nu se uite înspre Johnny. Îmi părea rău pentru ea, dar nu aveam ce face. Cînd se întîmplă lucruri de-astea, se întîmplă și gata. Iar dacă nu ar fi fost Ma...

Dîndu-mi însă seama că Ma începuse să devină nerăbdătoare, am anunțat că ar fi timpul să ne întoarcem la navă și să ne punem la patru ace, dacă era vorba de o rentă princiară. Puteam decola și veni apoi cu nava pînă în apropiere. Cîteva zile în plus nu contau pentru noi, așa că ne puteam permite o escală de cîteva zile pe Sirius *Anormal*. Aflînd de modul cum ajunsesem la numele acesta, Sam s-a strîmbat de rîs.

Nu îmi mai rămînea decît să-l dezlipesc pe Johnny de vedeta lui și să-l scot afară, la aer. Nu mi-a fost prea ușor. Avea o expresie absentă, parcă era beat. A uitat pînă să mă și salute atunci cînd i-am vorbit. Și nici măcar „domnule“ nu mi-a spus. De altfel, nu a rostit nici un cuvînt.

E adevărat că nici noi nu vorbeam în timp ce pășeam pe stradă. Era ceva care mă frământa și nu izbuțeam să-mi dau seama ce anume poate fi. Ceva nu se potrivea în toate astea, ceva care nu avea logică.

Ma părea și ea neliniștită. Se hotărî în sfîrșit să-mi spună :

— Ascultă, Pop, dacă țin într-adevăr atît de mult să nu se știe despre planeta asta a lor, nu crezi că ne vor...

— Nu, asta n-o vor face !

Răspunsesem puțin cam prea brutal. Dar nu asta era ceea ce mă frământa pe mine.

Am privit strada aceea nouă și de o perfecțiune fără cusur și mi-am dat seama că aici era acel ceva putred. Am traversat strada pieziș, apoi am luat-o în lungul trotuarului ; după ce treceai de ridicătura trotuarului nu mai era decît argilă verzuie cît vedeai cu ochii și nimic altceva decît găuri și iarăși găuri, precum și nenumărate libărci, la fel cu cea pe care o zărisem la „Bonton Restaurant“.

Poate că totuși nu erau libărci, poate că producătorii filmului le aduseseră în cine știe ce scop... Dar asemănarea cu o libarcă obișnuită era destul de mare pentru a fi mulțumitoare — presupunînd firește că te poți mulțumi cu libărcile. Și cel puțin ele nu purtau cravată, nu aveau elice și nici măcar pene. Erau libărci ca toate libărcile.

Degeaba am încercat să cobor de pe trotuar și să strivesc vreo cîteva sub talpă ; erau foarte sperioase și se înfundau pe dată în găurile lor. Aveau reflexe bune și un joc de picioare de prima mînă.

A trebuit să mă întorc pe carosabil, mergînd alături de Ma.

— Ce-ai făcut acolo ? mă întrebă ea.

— Nimic.

Ellen pășea lîngă Ma, avînd grijă să nu i se poată citi nimic pe față. Nu-mi era greu să bănuiesc la ce se gîndea și tare aș fi vrut să pot face ceva. Nu găseam nimic potrivit pentru situația aceasta, în afară de a rămîne cîtva timp pe Pămînt după terminarea acestei expediții, pentru a-i da prilejul să-l uite pe Johnny și să cunoască o groa-

ză de tineri filfizoni. Poate că în cele din urmă va găsi unul pe gustul ei.

Johnny mergea precum un lunatic. De prins, 'era bine prins în laț, nimic de zis. Și se pomenise cu asta așa cum îți cade o țiglă pe cap din senin. Așa o pătesc întotdeauna cei de felul său. Poate că nu-i dragoste, doar un foc de paie, dar să fi văzut unde îl putea duce... Nu mai știa nici pe ce planetă se află.

Tocmai trecusem de culmea primului deal și cortul lui Sam nu mai putea fi văzut, când Ma întrebă :

— Ia spune, Pop, ai văzut vreun aparat de filmat pe undeva ?

— Nu. Dar astea valorează milioane, nu le lași să zacă pe unde s-o nimeri atunci când nu le folosești.

Ne apropiam de fațada restaurantului. Era amuzant să-l privești din profil, atunci când te apropiai din partea asta. Altceva nici nu era de văzut, în afară de valurile verzui de argilă.

Pe carosabilul pavat nu erau libărci și mi-am amintit că aici nu văzusem nici una. Ca și cum niciodată vreo libarcă nu s-ar aventura să traverseze strada. Dar de ce ar face-o ? Pentru a ajunge pe partea cealaltă ?

În continuare mă sîcîia ceva, un lucru mai puțin logic și de înțeles decît restul întîmplării.

Cu cît trecea timpul, cu atît deveneam mai nervos. Simțeam că în curînd voi exploda. Ah, măcar de-aș putea bea o înghițitură ! Sirius cobora către orizont, se apropia seara, însă mai era destul de cald. Atît de cald încît mi se făcuse sete, aș fi băut și apă. Ma părea obosită și ea.

— Ne oprim să răsufptăm puțin ? am propus. Sîntem cam la jumătatea drumului de întoarcere.

Ne aflam în clipa aceea chiar în dreptul restaurantului cu firmă, un loc ce mi se părea foarte potrivit pentru un scurt popas de odihnă. M-am întors către bravul nostru pilot :

— Johnny, vrei să fii bun să ne comanzi cina ?

Johnny salută impecabil, spuse „Da, domnule“ și făcu un pas spre intrarea restaurantului. Acolo se opri brusc, roșind pînă la rădăcina părului. Nu am avut inima să mai insist și nu știu cum am izbutit să nu pufnesc în rîs.

Ma și Ellen se așezară pe marginea trotuarului, în timp ce m-am îndreptat către ușa restaurantului. Partea din spate a decorului era neschimbată, netedă ca sticla. La marginea aceleiași găuri se ținea aceeași libarcă, ori una identică.

Am spus în primul rînd „Bună ziua“ către libarcă, apoi am încercat s-o strivesc cu piciorul, dar mica bestie nu-și pierduse reflexele... Am observat însă un lucru curios : fugise să se ascundă înainte de a schița cel mai mic gest ; se repezise către adăpost din clipa în care mă hotărîsem în gînd s-o strivesc.

Am trecut apoi pragul, sprijinindu-mă cu spatele de perete. Un perete neted și țeapăn, care îmi oferea un sprijin comod. Am scos o țigară și am dat s-o aprind, cînd chibritul îmi scăpă din mînă ; aproape că pusesem degetul pe rană. Acum știam ce mă frămîntase atîta. Era vorba de un mic amănunt privitor la Sam Heideman...

— Ma, strigai prin ușă. Sam Heideman... nu a murit ?

În clipa aceea, într-un sincronism cumplit, nu mai fu nici un perete de care să mă sprijin. De aceea cădeam pe spate și în timp ce cădeam am auzit-o pe Ma țipînd și pe Ellen gemînd.

M-am ridicat de pe solul verzui ; Ma și Ellen se ridicău și ele strîmbîndu-se de durere, după ce căzuseră pe argilă de la înălțimea trotuarului pe care șezuseră pînă cu o clipă mai înainte și care încetase să existe. Iar Johnny se împleticea, dezechilibrat de dispariția de sub picioarele sale a drumului pavat.

Nu mai rămăsese nici urmă din stradă și restaurant. În jur doar valurile verzui. Ba da... mai era ceva. Libărcile.

Căzusem cît eram de lung și asta mă zguduise bine. Și mă înfuriase. Îmi trebuia ceva pe care să-mi vărs furia ; dar nu erau decît libărcile, care nu dispăruseră, ca toate celelalte, în neant. Am țintit-o pe cea mai apropiată, dar mi-a scăpat. Și de astă dată, eram foarte sigur, libarca se mișcare înaintea mea.

Ellen rămăsese cu ochii ațintiți acolo unde fusese strada ; apoi îi îndreptă acolo unde ar fi trebuit să se afle restaurantul ; în cele din urmă privi înapoi, pe dru-

mul pe care venisem, ca și cînd s-ar fi întrebat dacă mai există cortul, cu mașinile sale de joc.

— Nu mai e, am spus.

— Ce nu mai e, unde ? întreabă Ma.

— Cortul. Compania cinematografică. Toată aiureala. Și mai ales Sam Heideman. Atunci cînd mi-am amintit că aflasem cu cinci ani în urmă, la Luna City, că Sam Heideman a murit și prin urmare nu putea fi aici, totul a dispărut. Și din clipa în care am înțeles, ne-a fost trasă și strada de sub picioare.

— Cine a făcut toate acestea ? De cine vorbești, Pop ?

Văzînd cît de neliniștită este, am încercat să amîn.

— Să nu rămînem aici să trîncănim, am spus. Să ne întoarcem la navă, să ajungem cît mai repede la bord. Crezi că ne mai poți conduce, Johnny, acum după ce strada a dispărut ?

Îmi făcu semn că da, uitînd de „domnule“ și de salutul regulamentar. Dar asta nu mă neliniște ; cu toate că fusese pocnit cu leuca între urechi, Johnny era cu siguranță în stare să găsească drumul de întoarcere cu ajutorul ceasului-busolă.

Oricum, începînd din momentul în care am ajuns în locul unde se termina strada ce tocmai dispăruse, lucrurile au devenit cît se poate de simple, datorită urmelor lăsate de pașii noștri la venire, ușor de recunoscut. După un timp am ajuns astfel pe culmea unde văzusem tufișul cu păsărelele dotate cu elice, însă păsărelele nu mai erau. De altfel nici tufișul.

Dar dragul nostru *Chitterling* era la locul său, Domnul fie lăudat. L-am zărit de departe și părea că nimic nu se schimbase în timpul cît am lipsit. Am grăbit pasul pentru a ne cățăra la bord cît mai repede : un ! doi ! un ! doi !...

Am deschis ușa etanșă și m-am dat de-o parte pentru a face loc să treacă în primul rînd Ma și Ellen. Ma era cu piciorul înăuntru al navei cînd am auzit glasul : „Vă dorim o călătorie plăcută“.

— Vă dorim la fel, am răspuns. Și mai duceți-vă la dracu !

I-am făcut semn lui Ma să intre. Cu cît vom pleca mai iute, cu atît mai mulțumit voi fi. Glasul însă stăruia :

„Așteptați ! Vrem să vă explicăm situația, pentru a nu mai reveni“.

Să revenim ? Asta-i bună ! Dacă un asemenea gând mi-ar fi trecut doar o clipă prin minte și tot nu mi-aș fi iertat-o. Dar ei n-aveau cum s-o știe.

— De ce nu ne-am întoarce ? întrebai bățos.

„Pentru că întâmplător civilizația voastră nu e compatibilă cu a noastră. V-am examinat psihicul, pentru a fi siguri. Am proiectat imagini, pornind de la cele pe care le-am găsit în înconștientul vostru, pentru a vă studia reacțiile. Primele imagini, primele noastre proiecții de gânduri au fost tulburi. Am analizat și înțeles bine psihicul vostru abia la capătul plimbării, unde am reușit să proiectăm ființe asemănătoare cu voi.“

— Asta în legătură cu Sam Heideman, de acord. Dar în legătură cu hm... domnișoara aceea ? Nu putea fi luată din memoria nici unuia dintre noi, odată ce nimeni nu o cunoscuse.

„Ah, fata... era un montaj al unui tip ideal de femeie. Dar acesta e un amănunt lipsit de importanță. Studiindu-vă comportamentul, am înțeles că civilizația voastră este preocupată de lucruri, pe cîtă vreme a noastră se interesează numai de idei. Nu avem ce schimb face, nu avem nimic comun, iar contactele dintre noi nu ar putea aduce nimic bun, în schimb s-ar putea să avem destule necazuri. Planeta noastră nu conține nici o bogăție materială care ar putea interesa specia voastră.“

Aici trebuia să le dau dreptate : valurile acestea monotone din argilă unde nu puteau supraviețui decît tufişuri mărunte, și acestea destul de rare ; iar în ceea ce privea bogățiile minerale, nu zărisem nici măcar o singură pietricică.

— Cu asta mă declar perfect de acord, am spus. O planetă care nu are decît tufişuri și libărci, s-o ia cine vrea, pe mine nu mă interesează. Astfel că...

Dar mi-am dat seama că ceva nu era totuși în regulă.

— Ceva nu înțeleg totuși ; mai trebuie să fie și altceva pe aici, altfel cu cine aș vorbi acum ?

„Vorbești cu ceea ce numești libărci, lucru care marchează încă o incompatibilitate între noi. Mai exact, dialogați cu o proiecție a gândurilor devenită voce și noi

sîntem cei care asigură proiecția. Și în legătură cu aceasta, trebuie să vă mărturisesc că ne sînteți și mai respingători decît noi vouă.“

Privind la picioarele mele am văzut trei, gata să sară în găurile lor la cea mai mică intenție agresivă din partea mea.

Nu mai aveam ce să ne spunem. Am urcat toți patru la bord și, în calitatea mea de comandant, i-am ordonat lui Johnny :

— Pregătește decolarea. Destinația : Terra.

Johnny salută ca la carte și spuse :

— *Yes, Sir !*

După care trecu în cabina lui de pilotare și închise ușa. Rămase acolo cît timp nava nu trecu pe pilot automat. Sirius se îndepărta cu repeziciune în spatele nostru. Ellen se retrăsese în cabina ei. Ma și cu mine jucam cărți.

— Pot ieși din gardă, domnule ?

— Bineînțeles. Odihnește-te.

Johnny străbătu țeapăn încăperea și se duse să se încuie la el. Ma și cu mine nu am mai tîndălit-o mult și ne-am culcat și noi. Eram pe cale să adorm, cînd am auzit zgomote. M-am sculat și m-am dus să văd ce se petrece. Am revenit destins și zîmbitor.

— Totul se aranjează, Ma, am spus. Johnny Lane e beat criță.

Eram atît de mulțumit încît Ma se alese cu o palmă pe fese.

— Prostule ! mîrîi ea. Tocmai acolo m-am lovit cînd am căzut, după ce a dispărut trotuarul. Ce-i așa de grozav că Johnny s-a îmbătat ? Nu cumva tu ești cel beat ?

— Nu, și te rog iartă-mă. Dar închipuie-ți, m-a trimis la toți dracii ! Fără să mă salute ! Pe mine, proprietarul navei !

Soția mea se uita la mine fără să înțeleagă. Femeile sînt uneori tare istețe, dar nu totdeauna.

— Ascultă, Ma, doar nu se va îmbăta în fiecare zi. Azi însă a simțit nevoia. Nu îți dai seama cît este de rănit în mîndria lui ?

— Pentru că...

— Pentru că s-a îndrăgostit ca un nebun de gîndul proiectat de o libarcă. Sau pentru că a crezut că s-a

îndrăgostit. Pentru a uita era neapărat nevoie să-și înecă amarul. Acum, după ce se va trezi, va deveni mai uman, pun rămășag pe ce vrei tu. Și mai pun rămășag că, devenind uman, o va vedea în sfârșit pe Ellen și își va da seama cât e de frumoasă. Și, pun mîna în foc, înainte de a ajunge pe Pămînt va fi îndrăgostit de ea pînă peste urechi. Mă duc să aduc o sticlă, trebuie să stropim evenimentul. În sănătatea lui Sirius *Anormal* !

De data aceasta am avut și eu dreptate. Johnny și Ellen erau logodiți atunci cînd ne-am apropiat destul de Terra pentru a începe decelerația.

DINCOLO DE ECRAN

11 APRILIE. Nu izbutesc să-mi dau seama dacă sînt revoltat sau speriat, ori pur și simplu mă întreb doar dacă e posibil ca de partea cealaltă a geamului să domnească alte reguli. Crezusem pînă atunci că morala este ceva ce nu poate fi schimbat. Și e foarte bine că e așa : două măsuri pentru același lucru, e de neînchipuit. Probabil o neglijență a cenzorului de lă ei. Nici nu poate fi altceva.

Nu are prea mare importanță de altfel, însă aceasta s-a petrecut în timpul unui western. Eram Whitey Grant, șeriful din Nest Pecos, cavalerul desăvîrșit, pistolarul vestit, eroul fără cusur. O bandă de borfași sosise în orașel și mă căuta ; ucigași adevărați ; și cum toată lumea din tîrg murea de frica lor, a trebuit să mă ocup eu singur de ei. Black Burke, căpetenia bandiților, pe care nici măcar nu a trebuit să-lucid, ametîndu-l doar cu patul pistolului, mi-a spus după aceea, printre barele de fier ale închisorii, că situația îi amintea puțin de cea din *Trenul va fluiera de trei ori* ; era poate adevărat, dar ce importanță mai poate avea asta ? *Trenul va fluiera de trei ori* nu era decît un film ; se poate întîmpla uneori ca realitatea să se modeleze după ficțiune, nu-i nimic surprinzător, nu-i așa ?

Dar înainte de a ajunge aici, pe cînd ne aflam încă „pe antenă“, am avut prilejul să privesc dincolo de geam (pe care îl numim cîteodată și „ecran“), să văd ce se întîmplă acolo. Nu poți face asta atunci cînd te afli chiar

în fața ecranului și e rar să se întâmple una ca asta. Dar atunci ne este posibil să aruncăm o privire în această lume de dincolo, care și ea este populată cu oameni asemănători nouă, cu diferența că, în loc să aibă diferite ocupații ori să trăiască aventuri, ei se mulțumesc să ne privească prin ecran. Și, dintr-o cauză care pentru mine constituie un mister (printre multe altele), noi nu avem niciodată prilejul să vedem aceeași persoană sau același grup de persoane care ne observă din lumea opusă.

Și cum spuneam, aseară am avut prilejul să mă uit prin geam. În salon, după cât puteam să văd, era așezată o pereche de tineri: Băiatul și fata ședeau lipiți unul de celălalt, pe canapea. Erau poate la numai trei metri de mine și se sărutau. Bun, în regulă, pentru că și la noi se admite un sărut, în anumite prilejuri, cu condiția însă de a fi scurt și mai ales cast, neprihănit. Dar sărutul pe care îl vedeam nu era nici scurt și nici nevinovat. Țștia doi se încolăciseră unul în brațele celuilalt și păreau să fie pe altă lume, nu mai terminau sărutarea, o sărutare plină de pasiune, cu evidente implicații sexuale. În trei rînduri, apropiindu-mă și depărtîndu-mă de ecran, i-am tot văzut cum se sărutau. A treia oară încă mai erau lipiți, gură pe gură.

Atunci cînd i-am văzut a treia oară, încolăciți în continuare, trecuseră cel puțin douăzeci de secunde. Nu m-am putut împiedica să întorc privirea, era mult, prea mult. O sărutare de cel puțin douăzeci de secunde ! O sărutare cu siguranță și mai lungă, începută înainte de a-i putea observa și pe care poate că au prelungit-o și după ce i-am pierdut din vedere. Te întrebi desigur ce fel de cenzură or avea acolo, cum de aleg cenșori atît de neglijenți.

Și unde găsesc sponsori care să finanțeze producții care își bat jaco în halul ăsta de cenzură ?

După ce westernul s-a sfîrșit și ecranul a redevenit opac, am rămas numai între noi, în lumea noastră. Aveam chef să stau de vorbă cu Black Burke ; am avut o lungă convorbire, printre gratiile pușcăriei. Dar în timp ce vorbeam mă gîndeam și în cele din urmă am hotărît că nu trebuia să-i spun ce văzusem. Fără îndoială că Burke va fi spînzurat în curînd, după procesul care are loc mîine. Face față situației cu mult curaj, de ce să-l

mai amărăsc și eu ? Desigur, e un ucigaș, dar nu-i băiat rău și e destul de necăjit și așa, acum în ajunul execuției.

15 aprilie. Acum sînt cu adevărat neliniștit. S-a petrecut aseară. Și a fost mult mai rău ! Am fost profund zdruncinat.

În cursul serilor care s-au scurs între prima dată și aceasta avusesem o presimțire, astfel că șovăiam să mai privesc dincolo. Nu am privit decît rareori ecranul direct în față și atunci cît de scurt mi-a fost posibil. Dar de fiecare dată cînd am privit, nu am observat nimic ieșit din comun. De fiecare dată alt salon, însă niciodată cu o tînără pereche pe cale de a pîngări legislația privitoare la decență. Întotdeauna erau oameni care ședeau cuviincioși, privindu-ne. Uneori și copii. Într-un cuvînt, publicul obișnuit.

În schimb aseară !

A fost întru totul scandalos. Iată un cuplu tînăr, bineînțeles nu cel din prima seară și nici în același salon. În acesta nu se afla o canapea, ci doar două fotolii adînci și capitonate... iar ei erau instalați într-unul singur ; fata ședea pe genunchii băiatului.

La prima vedere nu observasem nimic altceva. Eram medic, iar în spital situația era cît se poate gravă, mă năpusteam de la o urgență la alta, în strădania mea de a salva vieți omenești. Cînd se apropia însă genericul din finalul filmului, adică ceea ce noi numim *sfîrșit*, care se situează în momentul apariției ultimului *flash* publicitar care împiedică pe cei de dincolo să ne vadă, tocmai dădeam unele sfaturi unui medic mai tînăr, evitînd să-l privesc drept în față, pentru a nu-l intimida. Asta m-a făcut să-mi îndrept privirile către ecran. Și atunci am dat cu ochii de perechea de care pomeneam.

Se mutaseră între timp ? Observam abia acum ceea ce prima dată îmi scăpase ? Nu, nu se sărutau, priveau chiar spre ecran, Dar...

Tînăra femeie era în *short*, unul foarte scurt, iar băiatul ținea mîna pe pulpele ei ! Și mîna lui nu era doar așezată pe pulpe, nu, se mișca în et și o mîngîia !

Oare în ce abisuri ale viciului trăiesc ei, în lumea aceasta a lor, în care sînt permise asemenea spectacole ? Un bărbat care mîngîie pulpa unei femei, pulpa *goală*

a unei femei ! În lumea noastră doar gîndul că așa ceva e posibil ne dă fiori reci pe spine.

Mă cutremur și acum, amintindu-mi.

Ce face Comisia lor de Cenzură ? Oare între lumile noastre o fi vreo deosebire care îmi scapă ? Necunoscutul este întotdeauna înspăimîntător. Sînt speriat. Și mai ales revoltat , scîrbit.

22 aprilie. A trecut o săptămînă de la cea de a doua dintre aceste întîmplări cumplite. Începusem să mă liniștesc, gîndindu-mă că ambele violări ale principiului cenzurii la care fusesem martor, erau doar manifestări indecente izolate, care trebuie să scăpaseră întîmplător vigilenței cenzorilor. Și atunci a avut loc întîmplarea de aseară.

Ce am văzut — mai bine spus ce am auzit — constituie o violare flagrantă a unui cu totul alt capitol al Codului.

Înainte de a-l descrie, poate că ar fi potrivit să explic fenomenul „auditiv“. Nu auzim decît cu totul excepțional sunetele de dincolo de ecran. În general sunetele sînt prea slabe pentru a trece prin sticlă, ori sînt acoperite de dialogul nostru, de zgomotul pe care îl producem sau de muzica ce se înalță în secvențele lipsite de dialog. (A fost o vreme cînd mă întrebam de unde vine muzica aceasta, căci exceptînd scenele care se petrec în localurile de noapte, în discoteci și altele asemănătoare, nu există niciodată artiști care să cînte. În prezent nu mai încerc să înțeleg, ajungînd la concluzia că e vorba de o muzică pe care nu sîntem abilitați s-o înțelegem). Pentru ca unul dintre noi să poată auzi cu adevărat sunete identificabile din lumea de dincolo, trebuie să aibă loc un întreg concurs de împrejurări. Această nu se poate produce decît în decursul unei secvențe lipsite de muzică și dialog, în care în lumea noastră intervine o liniște deplină. Iar în aceste clipe rare, unul singur dintre noi poate auzi și numai atunci cînd se află foarte aproape de geam. (Situția pe care o numim „plan foarte apropiat“). Atunci cînd sînt îndeplinite toate condițiile acestea, unul dintre noi poate avea șansa să audă, destul de limpede, cîteva cuvinte sau chiar și o propoziție rostită în lumea din exterior.

Aseară, timp de câteva clipe, m-am bucurat de un astfel de concurs ideal de împrejurări ; și am auzit cât se poate de limpede rostindu-se o propoziție, văzându-l și pe cel care o rostea. Pe deasupra vedeam și persoana căreia îi era adresată. Era o pereche de oameni foarte obișnuiți, între două vârste, așezați (așa cum se cuvine, la o oarecare depărtare între ei) pe o canapea, cu fața spre mine. Bărbatul a spus următoarele cuvinte, pe care sînt sigur că le-am auzit bine, căci vorbea tare, ca și cum femeia ar fi fost surdă :

— Dă-o... de emisie, închide... ăla de aparat și hai mai bine să bem ceva la... aia de cîrciumă !

Primul cuvînt, pe care l-am înlocuit cu patru puncte, era numele *Ființei Supreme*, pe care Codul permite să fie pronunțat, însă nu în felul acesta jignitor ; al doilea era o scatologie josnică, iar cel de al treilea presupunea a face trotuarul.

Sînt adînc tulburat.

30 aprilie. De fapt nu am nici un motiv serios pentru a înnegri încă o pagină adăugînd-o celor care îmi alcătuiesc jurnalul. Voi arunca probabil fițuica asta după ce o voi mîzgăli pînă la capăt. Scriu pentru că pur și simplu trebuie să scriu ceva și în cazul acesta prefer să aștern cuvintele de față, decît altele fără șir și lipsite de înțeles.

Trebuie să lămuresc că scriu „pentru ecran“, pentru a folosi jargonul nostru. În seara asta sînt un ziarist așezat în fața mașinii de scris din marea sală a redacției cotidianului la care lucrează.

Partea de acțiune la care am participat în această aventură s-a încheiat și acum mă aflu în planul secund ; de acum înainte rolul meu este doar să par preocupat și să bat la mașină. Ținînd seama că bat ca un profesionist, fără a privi clapele, în seara aceasta îmi este foarte lesne să ridic privirea către geam și să privesc la ce se întîmplă în lumea de dincolo. De pildă, în clipa aceasta văd din nou o pereche de tineri. Decorul în care îi zăresc este cel al unui dormitor. Sînt fără îndoială căsătoriți, pentru că ne privesc stînd culcați în paturile lor, separate desigur. Sînt mulțumit constatînd că respectă Codul, care permite perechilor căsătorite să schimbe cuvînte de la un pat la celălalt, cu condiția ca acestea să fie su-

ficienț de depărtate, interzicînd însă paturile matrimoniale duble, chiar dacă fiecare dintre ei ocupă marginea opusă a patului, în care caz situația ar fi prea echivocă.

Mai arunc o privire. Cele două persoane nu par foarte interesante de ceea se petrece pe ecranul nostru, privind din cealaltă parte. Îi văd vorbind. Bineînțeles că nu aud ce spun ; chiar dacă pe partea noastră ar domni o liniște deplină, sînt prea departe de geam. Dar observ că el întreabă ceva și ea îi răspunde zîmbind.

Oh ! Dar ce-i asta ? Ea aruncă cuvertura de o parte și, azvîrlindu-și picioarele în sus, se așeză pe marginea patului.

Este goală.

Doamne ! cum poți Tu permite asemenea lucruri ? E de necrezut ! În lumea noastră, o femeie goală nici nu există ! Nu poate exista !

O văd ridicîndu-se și nu-mi pot dezlipi ochii de la acest spectacol neînchipuit, neînchipuit de frumos. Cîm am întors puțin capul, văd cu coada ochiului pe bărbat care la rîndul său aruncă așternutul, apărînd și el gol. Îi face semn, ca pentru a o chema și ea rămîne o clipă nemișcată, în picioare, rîzînd în timp ce privește goliciunea băiatului, care privește goliciunea fetei.

Mi se întîmplă ceva ciudat, ceva ce nu am simțit niciodată, ceva ce nu mi-aș fi închipuit că e posibil, undeva în scobitura șalelor. Mă străduiesc să-mi iau ochii de la priveliștea de dincolo, dar îmi este peste putință.

Femeia străbate din doi pași intervalul dintre cele două paturi și se lungește alături de bărbat. Acum o ia în brațe și o mîngîie. Și acum.....

Cum se poate întîmpla una ca asta ?!

Prin urmare e adevărat ! Pentru ei nu există nici o comisie de cenzură ! Ei au voie să facă și chiar fac lucruri care la noi nu pot fi decît cel mult sugerate, dar foarte discret, ca și cum s-ar întîmpla acolo unde aparatul de filmat nu are acces.

Cum e posibil ca ei să fie liberi și noi nu ? E îngrozitor ! E o cruzime ! Ni se refuză egalitatea în drepturi !

Lăsați-mă să ies de aici ! Nu mă aude nimeni ? AJUTOR ! AJUTOR ! LĂSAȚI-MĂ SĂ IES DIN TÎRFA ASTA DE CUTIE !

SCHEMA DE PRINCIPIU

PENTRU A-ȘI MARCA DISPREȚUL, miss Macy pufăi așa cum alții scot zgomote triviale și comentă situația :

— De ce își face lumea atâtea griji ? Ei nu fac nimic rău și nu poți să nu-mi dai dreptate !

În orașe, și de altfel pretutindeni, domnea panica. Numai în grădina lui miss Macy totul respira liniște și pace. Miss Macy privea fără urmă de neliniște trupurile monstruoase, de o mie și cinci sute de metri, ale invadatorilor.

Cu o săptămână în urmă aterizaseră într-o navă lungă de o sută cincizeci de kilometri, care coborîse în deșertul Arizonai. Din navă ieșiseră vreo mie, care cutreierau acum noua moșie.

Dar, așa cum spusese și miss Macy, nu făcuseră rău nimănui și nici nu stricaseră ceva. Erau alcătuiți dintr-o materie insuficient de densă pentru a putea aduce vreo stricăciune. Atunci cînd unul dintre ei punea piciorul pe tine, te pomeneai deodată scufundat într-o beznă neagră și, cît timp piciorul rămînea pe tine, nu vedeai nimic ; dar asta era totul.

Nu acordaseră nici o atenție pămîntenilor și toate strădaniile de a comunica cu ei se dovediseră zadarnice. La fel cum zadarnice au fost și toate atacurile lansate împotriva lor de către infanterie și aviație. Obuzele explodau în interiorul trupurilor invadatorilor fără a le

produce vreo vătămare. Pînă și bomba H ce fusese folosită împotriva unuia din ei, profitînd de momentul cînd acesta străbătea o zonă pustie, nu-l incomodase cîtuși de puțin.

Se părea că nici măcar nu sesizează prezența oamenilor.

Miss Macy se întoarse către sora ei, care se numea tot miss Macy, pentru că nici una și nici cealaltă nu erau măritate :

— Ce dovadă mai bună am vrea că nu ne doare răul ?

— Să dea Domnul să ai dreptate, Amanda, dar privește ce fac ei acum ! spuse miss Macy-sora.

Ziua era senină, sau cel puțin așa începuse. De dimineață cerul fusese albastru, fără pic de nori, iar pe el se detașau capetele aproape umanoide ale uriașilor, la o altitudine de o mie și cinci sute de metri. Dar urmărind privirea surorii sale, miss Macy observă că începuse să se lase un fel de pîclă. Se puteau vedea doi invadatori, fiecare avînd în mîini un obiect cilindric, din care ieșea pîcla aceea care cobora încet pe suprafața planetei.

Miss Macy pufni din nou, de data aceasta doar pentru a mirosi aerul.

— Se distrează făcînd nori, nu vezi ! Fiecare se amuză cum știe ! Doar n-o să ne fie frică de un nor, nu-i așa ? Nu înțeleg deloc de ce se teme lumea !

Acestea spuse, își reluă treburile.

— Ce spray e acela cu care stropiți, Amanda, e un fertilizant ? întrebă miss Macy-sora.

— Nu, răspunse miss Macy. E un insecticid.

CE ÎNSEAMNĂ POLITETEĂ

RANCE HENDRIX, specialist în exo-psihologie (psihologia civilizațiilor cosmice), membru al celei de-a treia expediție pe planeta Venus, cutreiera plictisit nisipurile fierbinți, în căutarea unui venusian. Îndată ce va întâlni unul, avea să încerce să înnoade relații prietenești; era la a cincea încercare. Primele patru se soldaseră cu tot atâtea eșecuri. Experții expedițiilor precedente înregistraseră și ei numai eșecuri.

Partea grea nu era de a întâlni un venusian; însă toți cei ce fuseseră abordați nu se interesau cîtuși de puțin de pămînteni și nici măcar unul dintre ei nu se arătase vreodată prietenos. Această totală lipsă de sociabilitate era și mai ciudată prin faptul că venusienii vorbeau limbile folosite pe Pămînt; aptitudinile lor telepactice, necunoscute nouă, le permiteau să prindă pînă și cele mai neînsemnate nuanțe ale oricărei limbi vorbite pe Terra și să răspundă la întrebări cît se poate de limpede dar... cu o ostilitate evidentă.

Iată însă că tocmai se apropie unul, cu cazmaua pe umăr.

— Salut, venusianule, spuse Hendrix jovial.

— La revedere, pămînteanule, răspunse venusianul fără a încetini pasul.

Hendrix se simțea jignit și încurcat. Se luă după venusian, potrivindu-și pasul cu el. Trebuia să alerge

pentru a nu fi lăsat în urmă de picioarele lungi ale individului.

— De ce nu vreți să vorbiți cu noi ? întrebă Hendrix.

— Eu ? Doar să vorbesc, cu toate că asta nu-mi face nici o plăcere. Mergeți mai încolo.

Venusianul se opri și începu să sape cu unealta sa, căutînd ouă de korvil, fără să-i mai pese de pămîntean.

Hendrix îl privi, jignit la culme. Întotdeauna se întîmpla exact la fel, indiferent de venusian. Toate metodele și procedeele prevăzute de psihologia pămîntească precum și de exo-psihologie nu dădeau nici un rezultat.

Și nisipul ăsta care frigea prin tălpi ; și aerul ăsta care, cu toate că putea fi respirat, putea a formol și îi măcina plămîinii, toate se adăugau acestei respingeri sistematice... Era prea mult pentru Hendrix, care explodea :

— Atunci ia mai bagă-ți-o în...

Aceasta era o acțiune evident imposibilă pentru un pămîntean, însă venusienii sînt hermafrodiți. Venusianul se răsuci spre Hendrix privindu-l uimit, încîntat ; era pentru prima oară cînd se întîmpla ca un pămîntean să folosească un fel de a vorbi care pe Venus însemna cea mai elementară politețe.

Răspunse cu o urare la fel de succulentă, zîmbind cu toată fața, lăsă cazmaua jos și se așează alături de străinul atît de amabil.

Acesta a fost punctul de pornire pentru o minunată prietenie și deplină înțelegere între Terra și Venus.

ONDULAȚII

DEFINIȚII extrase din *Mini-Gus* (versiunea prescurtată, pentru uzul elevilor și studenților, a *Dicționarului limbii franceze*, de Paul Gustave, ediția 2028) :

ONDULAȚI	n.m. (sec. XX ; termen din mecanica ondulatorie) Fam. Duli.
DULI	n.m. (sec. XX, contracție de la <i>biduli</i>) Dezorganizat de genul radioului.
INORGANAT	n.m. (sec. XX) Entitate inorganică. „De pildă duli sunt inorganati” (Fr. Brown).
RADIO	n.n. 1 ⁺ Categorie de inorganate. 2 ⁺ Bandă de frecvență situată între frecvențele de curenți casnici și frecvențele luminoase. 3 ⁺ Mijloc de comunicare folosit până în anul 1987.

Primele salve ale invaziei nu au fost nicidecum gălăgioase, ceea ce nu a împiedicat să fie auzite de milioane de oameni. George Bailey era unul dintre cei mulți și dacă îl pomenesc o fac pentru că a fost singurul care s-a apropiat la mai puțin de un gogol de ani-lumină de adevăr, în ipoteza sa inițială. (Un gogol este un număr mitic, care se exprimă prin cifra unu, urmată de o sută de zerouri, adică 10^{100} .)

George Bailey era beat, iar situația fiind cum era, nu i se poate aduce nici un reproș. Asculta emisiunea

cea mai scîrboasă de publicitate radiofonică. Nu asculta fiindcă i-ar fi făcut plăcere, asta e la mintea găinii, ci pentru că patronul lui îi spusese s-o facă. Patronul lui era J. R. McGee, de la canalul radio MID.

George Bailey scria textele reclamelor radiofonice. Singurul lucru care îi displăcea mai mult decît publicitatea era radioul. Și iată-l stînd, după ore de muncă, să asculte emisiuni publicitare gogonate și grețose, difuzate de o stație radio concurentă.

— Bailey, îi spusese J. R. McGee, ar trebui să cunoști mai bine realizările concurenței. Trebuie mai ales să te preocupi de ceea ce difuzează clienții noștri care folosesc și serviciile altor canale.

Cînd vrei să-ți păstrezi o slujbă bună, de mulți dolari pe săptămînă, nu te apuci să discuți ceea ce îți sugerează apăsător patronul. În schimb îți păstrezi dreptul de a bea mult whisky în timp ce ascuți. Iar George Bailey nu se priva de acest drept.

Și, între două flashuri publicitare, juca o partidă de *ginrummy* cu Maisie Hetterman, drăgălașa și micuța dactilografă roșcată, angajată a studiourilor. Aceasta avea loc în apartamentul lui Maisie, în fața aparatului de radio al lui Maisie (din principiu George nu avea aparat de radio și nici televizor); George era însă cel care pune whisky-ul la bătaie.

„...doar tutunul cel mai bun, se spunea la radio, este folosit la fabricarea țigărilor *bip-bip-bip*, țigările pe care le preferă americanii.“

— Marconi! spuse George privind chiorîș spre aparat.

De fapt nu „Marconi“ vrise să spună, bineînțeles, ci „Morse“; dar posemne că paharele băute încurcaseră puțin lucrurile... Și tocmai aceasta a fost prima ipoteză, care se nimeri a fi mai aproape de realitate decît alte milioane de ipoteze inițiale. Într-un fel, chiar de Marconi era vorba. Într-un sens foarte denaturat.

— Marconi? întrebă Maisie.

George ura să vorbească luîndu-se la întrecere cu radioul. Prin urmare, în primul rînd îi reduse tonul rotînd un buton.

— Am vrut să zic Morse, se corectă el. Este codul Morse, la fel cu cel pe care îl folosesc cercetașii Serviciului de Transmisiuni. Și eu am fost *boy-scout*.

— Ce te-ai schimbat de atunci !

George oftă adînc.

Cineva avea de plătit oricum oalele sparte ; costă o avere să transmiți în morse frecvențele radiodifuziunii.

— Ce vrei să spui ?

— Ce vreau să zic ? Ah, vrei să zici ce vrea să însemne asta... Ei bine, „S“, litera S. *Bip-bip-bip* este S. Iar **SOS** este *bip-bip-bip-bo-bo-bo-bip-bip-bip*.

Adică O este *bo-bo-bo* ?

— Mai spune o dată, Maisie. Te iubesc. Îmi place, cum spui *bo-bo-bo*.

— Lasă asta, George. Poate e într-adevăr un **SOS**. Deschide iar aparatul.

George prinse din nou postul. Marca de țigări încă nu încetase să-și laude produsele.

„...oamenii cu gusturile cele mai *bip-bip-bip* țioase preferă aroma cea mai rafinată a țigări-*bip-bip-bip*-ase. Noul mod de prezentare care le per- *bip-bip bip*-ceată.

— Nu este un S.O.S. E un șir de S.

— Ca o oală sub presiune, care fluieră ? Poate că e un nou *gag* publicitar.

George scutură capul respingînd ideea.

— Nu, puicuțo. Nici un *gag* publicitar nu ar acoperi numele mărcii. Stai, mi-a venit o idee.

Întinse mîna și roti butonul aparatului puțin la stînga, apoi puțin la dreapta, repetînd operația ; pe chipul său apăruse o uimire fără margini. Roti butonul pînă la capătul scalei. Nu se auzea nici un post, nici măcar vreun parazit...

— *Bip-bip-bip*, continua să emită nepăsător postul. *Bip-bip-bip*.

Mai încercă o dată, de data aceasta pînă la capătul celălalt al scalei : *bip-bip-bip*.

George închise aparatul și o fixă pe Maisie fără s-o vadă, ceea ce era în sine o mare performanță.

— S-a întîmplat ceva, George ?

— Nădăjduiesc, spuse George Bailey: O nădăjduiesc din inimă.

Se repezise la sticlă pentru a-și turna de băut, însă se răzgîndi. Simțise brusc că se întîmpla ceva cu totul neobișnuit și nu dorea să judece situația cu mintea prea încetoșată.

Dar era încă departe de a bănuî cît de important era ceea ce se întîmpla.

— Ce vrei să spui, George ?

— Habar nu am ce-am vrut să zic. Dar vreau să-ţi spun, Maisie, că dacă dăm o fugă pînă la studiouri, avem toate şansele să aflăm veşti mari.

5 aprilie 1987. Seara cînd au sosit ondulaţii.

Seara începuse ca toate celelalte seri. Dar nu era o seară ca oricare.

George şi Maisie căutaseră întîi un taxi şi negăsind nici unul, coborîseră la metrou. Pe atunci metroul încă mai funcţiona. Ajunseră astfel la cîţiva paşi de imobilul societăţii Radio-MID.

Aici parcă intraseră într-un balamuc. Cu zîmbetul pe buze, braţ la braţ cu Maisie, George străbătu holul fără să se grăbească, luă ascensorul pînă la etajul cinci şi, fără vreun motiv special, îi dădu un dolar băiatului de la lift. În viaţa lui nu mai dase vreodată bacşiş unui lift-boy. Băiatul îi mulţumi şi îi spuse :

— N-ar fi rău să-i ocoliţi pe ştabii ai mari, domnule Bailey. Sînt gata să te muşte doar dacă îi priveşti.

— Splendid ! spuse George.

De la ascensor se îndreptă direct către biroul marelui J. R. McGEE în persoană.

Din spatele uşii de sticlă răzbăteau glasuri stridente. George puse mîna pe clanţă şi Maisie încercă să-l oprească.

— George ! şopti ea, te va da afară !

— Fiecare lucru la timpul său... Nu rămîne în. uşă, puicuţo.

Cu blîndeţe dar hotărîre, o împinse pe Maisie pînă într-un loc mai ferit.

— Dar, George, ce ai de...

— Să fii atentă.

Glasurile aţîţate încetaseră brusc cînd se deschise uşa. Toate privirile se întoarseră spre George, care îşi strecură capul prin deschizătură, apoi deschise uşa complet şi articulă :

— *Bip-bip-bip, bip-bip-bip.*

...şi se retrase tocmai la timp pentru a scăpa de ploaia de cioburi stîrnită de un prespapier şi o călimară care sparseră geamul în acelaşi timp.

O înșfăcă apoi de braț pe Maisie și împreună coborîră scările în goană.

— Și acum, vesti el, mergem să bem ceva.

Barul de pe trotuarul opus, față în față cu clădirea radioului, era plin, dar mulțimea păstra o tăcere ciudată. Ca un omagiu adus clientelei, alcătuită mai ales din cei care lucrau în radiodifuziune, în local nu era televizor. În schimb se găsea aici un aparat modern de radio, în fața căruia se adunase aproape toată lumea.

— *Bip*, spunea radioul. *Bi-bo-bo-bo-bip-bip-bip...*

— Nu-i așa că e frumos? îi murmură George lui Maisie la ureche.

Cineva umbla la butoane. Un altul întrebă :

— Ce frecvență e asta ?

— Cea a poliției, răspunse un al treilea ; să încerc un post străin.

Primul încuviință și manevră selectorul de posturi.

— Ar trebui să fie Buenos Aires, se auzi o voce.

— *Bip-bo-bo-bip-bip!* făcu aparatul.

Al doilea își trecu mîna prin păr și porunci cu glas autoritar :

— Inchideți-i gura blestematului de aparat !

După o clipă, un altul îl deschise din nou.

George, care părea că se distrează, se îndreptă urmat de Maisie spre un colțisor mai retras unde îl zărise pe Pete Mulvaney, care ședea singur la masă, cu o sticlă în față. Amîndoi luară loc lîngă el.

— Salut ! spuse George grav.

— Ce porcărie, spuse Pete, care era șeful serviciului tehnic de la Radio-MID.

— Frumoasă noapte, ce zici, Mulvaney, spuse George. Ai observat luna, care străpunge norii scămoși precum o galeră de aur ce se leagănă pe crestele valurilor argintii, în timp ce furtuna...

— Ține-ți fleanca, încerc să mă gîndesc.

— Whisky sec, spuse George către piccolo. De două ori.

Apoi către Mulvaney :

— Dacă tot o faci, caută să gîndești cu voce tare, să pricepem și noi. În primul rînd însă spune-mi cum ai făcut de ai șters-o din balamucul de peste drum ?

— M-au dat afară, mi-au dat papucii, m-au scos ca pe un dinte stricat...

— Nu-i, nimic, ne apucăm să vindem gogoși. Ce-ai făcut? Le-ai zis *bip-bip-bip*?

Pe fața lui Pete se zugrăvi admirația :

— Le-ai făcut tu figura asta?

— Am și un martor. Dar tu ce le-ai spus?

— Le-am zis doar ce cred eu că este iar ei cred că sînt nebun.

— Și ești?

— Da.

— Perfect, spuse George. În cazul ăsta ne interesează și urmarea... Stai, dar televiziunea?

— Și acolo același lucru. Imaginea tremură și se estompează, se aud aceleași *bip-bip-uri*. Ecranul nu mai e decît un peisaj cenușiu, cu fulgi de zăpadă.

— Perfect. Și acum te rog să-mi explici ce s-a stricat. De fapt, tot ce vreau e să fie o dandana cît mai mare, însă aș dori s-o cunosc.

— După mine, este vorba de un continuum* spațiu-timp. Iar acesta suferă o deformare.

— Dragul și iubitul de continuum! spuse George.

— Vrei să taci, George? interveni Maisie. Pe mine mă interesează.

Pete luă sticla de pe masă și își mai turnă un pahar.

— Spațiul, spuse el, e deformat, curbat, contractat. S-a terminat cu el. Odată ce ai pornit într-o direcție dată, cu condiția să continui atîta timp cît e necesar, ajungi înapoi, în punctul de unde ai pornit. Ca o furnică plimbîndu-se pe suprafața unui măr.

— Exemplul tipic nu e cu mărul, ci cu portocala.

— Fie și o portocală. Ei bine, în cazul ăsta, eu îmi închipui că primele unde radio care au fost lansate vreo dată tocmai se întorc după marele ocol. După optzeci și șase de ani.

— Optzeci și șase de ani? Credeam că undele radio se propagă cu viteza luminii... iar dacă e așa, în optzeci și șase de ani nu pot străbate decît optzeci și șase de ani-lumină, ceea ce este exclus să reprezinte perimetrul universului, de vreme ce există galaxii la nu știu cîte milioane de ani-lumină, ba chiar și la miliarde... Nu-mi pot aminti acum exact. Pete, chiar și galaxia noastră e cu mult mai mare decît optzeci și șase de ani-lumină.

* (astr.) Univers limitat de spațiu și timp (N. T.).

— Tocmai de aceea spuneam că spațiul este neapărat deformat, oftă Pete Mulvaney. Trebuie să fie o scurtătură pe undeva.

— Asta nu mai e scurtătură, e scurt-circuit.

— Bună ? Dar fii atent ce se recepționează ; poți descifra alfabetul morse ?

— Am cam uitat. Oricum nu în ritmul acesta.

— Eu însă da. Dar e în americană arhaică, preistorică, pînă și în ceea ce privește expresiile argotice. Polologhia care se numea pe atunci T.F.F.* și se emitea înainte chiar de a exista emisiuni regulate. Cunosce foarte bine jargonul de atunci, prescurtările, pălăvrăgelile dintre amatorii T.F.F. care aveau aparatele instalate în podul casei ori în grajd. Era un adevărat festival al manipulatorilor de telegraf, de cocrori Branly și galene... Foarte curînd ai să auzi un solo de vioară. Știi ce vînta violonistul ?

— Nu. Ce ?

— Va cînta *Largo*, de Haendel. Primul disc de fonograf transmis vreodată prin radio... adică T.F.F., cum se numea pe vremea aceea. Transmis de Fessenden de la postul de emisie din Brant Rock, în 1906. Îl vei putea auzi foarte curînd indicativul, CQ-CQ. Pun rămășag pe un pahar.

— S-a făcut. Dar ce era cu *bip-bip-bip*-ul acela cu care a început totul ?

— Marconi, bătrîne ! Care a fost semnalul cel mai puternic radiodifuzat vreodată, cine l-a transmis și cînd ?

— Marconi ? *Bip-bip-bip* ? De atunci sînt optzeci și șase de ani ?

— Ai cîștigat douăzeci și cinci de puncte ! Primul semnal care a traversat Atlanticul, la 12 decembrie 1901. Timp de trei ore emițătorul puternic al lui Marconi, instalat la Poldhu, cu catargele antenelor de șaiszeci de metri înălțime, a transmis la intervale regulate litera S, *bip-bip-bip*, în timp ce Marconi împreună cu doi asistenți erau la St. John în Terra-Nova, unde pentru a putea capta semnalul urcaseră la o sută și douăzeci de metri un zmeu care înălța antena. A traversat oceanul, bătrîne, scoțînd scînteii din uriașele butelii de Leyda mon-

* Telegrafie fără fir (N. T.).

tate la Poldhu ! Cu o putere de douăzeci de mii de volți care țîșneau din monstruoasa antenă !

— Nu mă lua atît de repede, Pete. Să nu ne amba-lăm. Ai luat-o razna : dacă astea s-au petrecut în 1901, iar prima emisiune muzicală a-avut loc în 1906, înseamnă că mai avem de așteptat cinci ani pînă cînd să ajungă la noi muzica lui Haendel, pe aceeași lungime de undă. Și aceasta dacă ar exista prin spațiu o scurtătură de optzeci și șase de ani și dacă aceste semnale nu au slăbit între timp, în așa fel încît să nu mai poată fi auzite. E o aiureală.

— Te-am prevenit, sînt nebun. Semnalele acestea, după ce ar străbate distanțe astronomice, ar trebui să devină atît de slabe, încît le-am putea neglija, ca inexistente. Nu este așa, ba mai mult, semnalele pe care le primim acoperă toate benzile de frecvență, inclusiv ultrascurtele, iar puterea lor este la fel în toată gama. Și, pentru a pune capac la toate, așa cum ai spus-o foarte bine, am și străbătut o perioadă de cinci ani în numai două ore, iarăși o imposibilitate evidentă. Te-am prevenit, e o nebunie !

— Dar...

— Gura ! Ascultă ! se răsti Pete.

Un glas, foarte depărtat dar în mod indiscutabil omene-sc, se auzea din aparat, amestecat cu paraziți și sem-nale morse. Apoi muzică ; se auzea slab și tremurător, însă se putea recunoaște că este o vioară. Vioara interpreta *Largo*, de Haendel.

Deodată muzica urcă la un ton ascuțit, apoi deveni stridentă, dureros de stridentă. Continuă să urce, atinse limita perceperii, o depăși, dispăru.

Cineva zbieră : „Închideți dracului radioul !“, cineva îl închise și de data aceasta nu se mai găsi nimeni care să-l deschidă din nou.

— Nici eu nu credeam cu adevărat ce spuneam, zise Pete. Și mai este un argument împotriva acestei teze : semnalele astea perturbază și televiziunea, ceea ce un-dele radio nu ar putea face...

— Trebuie să fie o cu totul altă explicație, reluă Pete, după o clipă de gîndire morocănoasă. Cu cît mă gîndesc mai mult la aceasta, cu atît încep să cred că nu am drep-tate.

Pete avea dreptate : într-adevăr nu avea dreptate.

— Complet irațional ! decretă mister Ogilvie.

Mister Ogilvie își scoase ochelarii, încruntă sprâncenele cu aer sălbatic, puse ochelarii la loc pe nas și citi copiile pe care le ținea în mână. După ce le parcursese, le azvîrli cu dispreț pe biroul pe care alunecară pînă ce se opriră de placa pe care se putea citi numele și calitatea titularului acelui birou :

B.R. OGILVIE

Redactor-șef

— Complet irațional ! repetă Ogilvie.

Casey Blair, cel mai bun reporter al său, suflă un rotocol de fum, în care își introduse degetul înainte de a întreba :

— De ce ?

— Pentru că... pentru că e complet irațional.

— Este ora trei dimineța, spuse Casey Blair. Interferențele au început acum cinci ceasuri și nu mai este nici o emisiune de acum înainte, nici la radio și nici la televizor. Toate posturile din lume au încetat să emită.

Și au încetat să emită din două motive. *Primo*, pentru că ar fi fost doar o risipă inutilă de energie. *Secundo*, pentru că au cerut-o toate guvernele, pentru a nu complica și mai mult treaba tehnicienilor radiogoniometriști care încearcă să descopere de unde vine interferența. Iată dar că s-au scurs cinci ceasuri de la apariția interferenței și de cînd toți tehnicienii folosesc toate metodele goniometrice cunoscute pentru a ajunge la vreo concluzie.

— Este complet irațional, repetă redactorul șef.

— E adevărat. Și totuși rămîne un fapt. La ora 23, ora New Yorkului, Greenwichul a obținut (transpun mereu la timpul New Yorkului) drept direcție generală a sursei Miami. Sursa s-a deplasat către nord și la ora 2 se situa pe axa Richmondului, în Virginia. La ora 23 San Francisco găsea direcția către Denver. Trei ore mai tîrziu deriva către sud indica direcția Tucson. Iar în emisfera sudică : detectarea a fost făcută pornind de la Capetown din Africa de Sud. Sursa a fost localizată la

început în direcția Buenos Aires, deplasându-se **ulterior** spre Montevideo, la o mie patru sute de kilometri **mai** la nord.

La ora 23, la New York se captau semnale slabe, din direcția Madrid ; la ora două dimineața nici un semnal **re-**perabil. Poate pentru că New Yorkul folosește o **bucă** care nu se orientează decît într-un plan orizontal.

— Absurd !

— Preferam să vă aud zicînd „complet irațional !” domnule Ogilvie. Este complet irațional, însă nu absurd. Toate aceste determinări, precum și altele despre care am aflat, totul duce către un singur punct... cu condiția de a le interpreta ca tot atîtea linii drepte, tangente la pămînt, în loc de a ni le închipui curbate, urmînd **curbu-**ra globului pămîntesc. Am făcut proba cu un **mie glob** terestru și cu o hartă a cerului. Toate liniile converg spre constelația Leului.

Casey Blair se aplecă deasupra biroului și puse arătătorul pe prima pagină a articolului pe care îl adusese.

— Radiogoniometriștii care operează în locurile unde constelația Leului apare la orizont nu obțin nici un **sem-**nal. În schimb posturile situate în perimetrul Pămîntului primesc cele mai puternice semnale. Dacă doriți **puneți** un astronom să verifice datele mele, înainte de a le **pu-**blica. Dar grăbiți-vă dacă nu vreți să citiți același lucru în alt ziar.

— Ce faci însă cu straturile exterioare ale atmosferei, Casey...

— Știu, știu. Toate astea sînt complet **iraționale**. Dar nu e un fapt. Iar ziarul se închide peste un **ceas**. Ați face mai bine să trimiteți copia articolului meu la tehnoredactare și între timp să-l dați la verificat. Și **mai** e ceva de verificat.

— Ce mai e ?

— Nu am avut datele necesare pentru a putea **deter-**mina pozițiile planetelor. Leul este pe ecliptică ; pe **tra-**ietorie poate se află o planetă intermediară. De ce nu Marte...

Privirea lui Ogilvie se luminează pentru o clipă, după care se întunecă brusc.

— Lumea întreagă va rîde de noi pe vecie, dacă **te** înșeli, Blair.

— Dar dacă nu m-am înșelat ?

Redactorul-șef ridică receptorul și începu' să împartă ordine.

Prima pagină a ultimei ediții (de la ora 6 dimineata) a lui *Morning Messenger* din New York era ocupată pe toată lățimea de un titlu cu litere uriașe :

INTERFERENȚELE RADIO
PROVIN DIN SPAȚIUL COSMIC
*Este posibil ca extraterestrii să încerce
să stabilească contactul cu noi*

Nu se mai transmitea, nici la radio și nici la televiziune.

La deschiderea bursei, acțiunile societăților de radio și de televiziune scăzuseră cu câteva puncte ; către amiază avu loc o cădere brutală, după care o serie de cereri făcură să crească puțin cursul.

Reacțiile populației erau diferite ; cei care nu aveau un aparat de radio se năpustiseră în magazine pentru a cumpăra — ceea ce duse la un mare *boom* — fie un aparat puternic, fie unul portativ. În schimb vânzarea de televizoare se văzu curmată dintr-o dată : nu mai erau emisiuni, nu se mai așteptau imagini, iar în ceea ce privea sunetul, erau aceleași tremurături, un amestec de semnale, cuvinte și muzică, care se auzea și la radio. Ceea ce, așa cum Pete Mulvaney o spusese lui George Bailey, era manifestarea unei imposibilități absolute : frecvențele radio nu pot activa în nici un fel circuitele unui televizor. Și cu toate acestea le activau ; *dacă erau cu adevărat frecvențe radio...*

Ascultînd posturile de radio, auzai diferite frecvențe, cumplit de distorsionate. Nimeni nu putea să le suporte mult timp. Într-adevăr, erau și clipe privilegiate cînd, timp de câteva secunde, cei în vîrstă puteau recunoaște glasul vedetei lor favorite din tinerețe, ecourile meciului dintre Carpentier și Dempsey sau frînturi din reportajul asupra atacului de la Pearl Harbor (vă amintiți de Pearl Harbor ? Atunci cînd au atacat japonezii...). Dar asemenea momente în care se putea auzi ceva erau extrem de rare. De cele mai multe ori din difuzoare ieșea un amestec oribil de resturi de muzică ușoară, de publicitate și de

deșeuri din ceea ce fusese cîndva muzică. Un ghiveci de neînțeles ce devenea foarte curînd de nesuportat.

Curiozitatea, este însă întotdeauna mai puternică decît orice. Vînzările de aparate crescuseră amețitor, lucru greu de explicat și scăpînd oricărei logici. La fel ca în zilele minunate a invaziei marțienilor, ca urmare a emisiunii cărții lui Welles, din 1938, armurierii vîndură pînă la epuizare stocul de arme de vînătoare și pistoale. În librării era mare cerere atît de biblii, cît și de cărți de astronomie — mai ales cărțile de astronomie se vindeau ca pîinea caldă. Pe o mare parte a continentului american s-a înregistrat o creștere vertiginoasă de paratrăznete, iar instalatorii nu coborau de pe un acoperiș decît pentru a se cățăra pe altul.

Dintr-o pricină care nu a putut fi lămurită niciodată, locuitorii din Mobile, statul Alabama, s-au năpustit să cumpere cîrlige de pescuit, golind în numai cîteva ore magazinele universale și cele cu articole sportive.

Cărțile de astrologie au adus beneficii uriașe, la fel și monografiile despre planeta Marte. Da, despre planeta Marte, cu toate că Marte era pe vremea aceea pe cealaltă parte a soarelui iar toate articolele apărute în toate ziarele afirmaseră că între pămînt și constelația Leului nu se găsea nici o altă planetă.

Ceea ce se întîmpla era cu adevărat straniu și nu exista nici o sursă de informații, în afară de presa scrisă. Lumea se îngămădea în fața tipografilor, pentru a nu scăpa ultimele ediții. Șefii serviciilor de desfacere se scufundau încet dar sigur într-o nebunie furioasă.

Mici grupuri de gură-cască se adunau și în preajma studiourilor de radio și de televiziune, reduse la tăcere, comentînd în șoaptă, ca la priveghiul unui mort. Ușile erau zăvorîte iar portarul nu lăsa înăuntru decît pe tehnicienii care încercau să lămurească problema. Unii dintre acești tehnicieni ajunseră la douăzeci și șase de ore de muncă neîntreruptă, fără a dormi.

George Bailey se trezi la amiază, cu o ușoară durere de cap. Se bărbieri, făcu un duș, se îmbracă și ieși; se mulțumi cu un mic dejun lichid, puțin alcoolizat și în sfîrșit se simți cu mintea limpede. Cumpără ziarele de seară și citirea lor îi provocă o mare bucurie: avusese

dreptate, nici acum nu se ştia ce şchioapătă, dar şchioapăta serios.

Dar ce putea fi ? Răspunsul veni odată cu ediția a doua a ziarelor de seară. Titlul era prezentat telegrafic, pentru a putea cuprinde literele de 36, cel mai mare dintre caracterele folosite :

PLANETA INVADATĂ AFIRMĂ SAVANT

În seara aceea nici măcar un singur abonat nu primi ziarul ; vânzătorii ambulanți erau asaltați chiar la ieșirea din tipografie. În loc să ducă ziarele abonaților, cei mai şmecheri le vindeau obținând pînă la un dolar bucata. Cei proști și cinstiți, care nu vroiau să vîndă, nu ajungeau nici ei la abonați, căci mulțimea le smulgea ziarele fără să le mai plătească.

La ultimele ediții titlurile suferiră o mică schimbare — mică din punct de vedere tipografic, însă mare din punct de vedere al conținutului :

PLANETA INVADATĂ AFIRMĂ SAVANȚII

Doar două litere mai mult, pentru a modifica „SA-VANT“ în „SAVANȚII“, două litere care schimbau cu totul înțelesul titlului.

În seara aceea la Carnegie Hall au fost bătute toate recordurile cu prilejul unei conferințe ținute la miezul nopții. O conferință neprevăzută și neanunțată.

Profesorul Helmetz coborîse din tren la ora 23 și 30 și fusese asaltat imediat de o mulțime de reporteri. Helmetz, profesor la universitatea din Harvard, era savantul care vorbise primul despre o invazie.

Harvey Ambers, directorul lui Carnegie Hall, își făcuse loc cu coatele prin gloata de ziariști. Cînd ajunse lângă profesor își pierduse ochelarii, suflul și pălăria ; se agăță de brațul lui Helmetz și, îndată ce își recăpătă suflul, îi strigă la ureche :

— Trebuie să țineți o conferință la Carnegie Hall ! Cinci mii de dolari pentru o conferință despre duli !

— De acord. Mîine după-amiază e bine ?

— Nu ! Acum, imediat ! Veniți cu mine !

— Dar...

— Vom avea sala arhiplină ! Repede !

Și, nemaiavînd ochelari și pălărie de pierdut, începu să dea din coate către ieșire, în timp ce răcnea :

— Lăsați-ne să trecem ! Îl veți putea asculta pe profesorul Helmetz la Carnegie Hall, aici oricum nu puteți auzi ceva ; și nu uitați să faceți în drum publicitate conferinței.

Publicitatea a fost atît de bine făcută, încît după ce Carnegie Hall s-a umplut pînă la refuz, au trebuit instalate difuzoare afară, pentru mulțimea masată în tot cartierul din preajmă. Oricare fabricant de mașini de spălat ori de spaghete ar fi plătit cu dragă inimă și un milion de dolari pentru dreptul de a folosi conferința într-un clip publicitar la radio sau la televiziune... dar din nefericire nu mai erau nici radio și nici televiziune care să-l poată difuza. Toate canalele erau ocupate de duli.

— Și acum, dacă sînt întrebări... spuse profesorul Helmetz.

— Profesore ! strigă un ziarist mai iute decît confrății săi, datele furnizate și radiogonometrie confirmă ceea ce ne-ați spus despre schimbarea care a intervenit în după amiaza aceasta ?

— Hotărît. Către amiază toate semnalele captate au început să slăbească. La ora 14 și 45 au încetat cu totul. Pînă atunci undele radio veneau din cer, modificîndu-și neîncetat direcția în raport cu suprafața pămîntului, dar rămîneau fixe în raport cu constelația Leului.

— În raport cu ce stea din Leu ?

— Cîr nici una din stelele care figurează pe hărțile cerului. Proveneau fie dintr-un punct imaterial din spațiu, fie de la o stea prea puțin luminoasă pentru a putea fi descoperită cu ajutorul telescoapelor noastre.

Dar astăzi, la ora 14 și 45... mai precis ieri, pentru că e trecut de miezul nopții... toate aparatele de radiogoniometrie au amuțit. Cu toate că semnalele persistă, ele sosesc acum din toate direcțiile, avînd aceeași intensitate. Bidulii erau toți la locul lor.

Nu se poate trage nici o concluzie. Pământul este în prezent încercuit, prins ca într-o gogoasă, de unde radio care nu au nici un punct de origine și care se rotesc fără încetare în jurul Terrei în toate sensurile, schimbându-și forma după plac... dar rămân totuși copii ale imaginii semnalelor radio de origine terestră, semnale care le-au atras la început atenția și le-au făcut să vină aici.

— După părerea dumneavoastră, provin de la o stea invizibilă pentru noi, ori au la origine un punct din spațiu ?

— Înclin spre acest punct din spațiu. Și de ce nu ? Nu sînt ființe materiale. Dacă au venit la noi de la o stea, aceasta trebuie să fie foarte puțin luminoasă pentru a nu putea fi văzută, de vreme ce ar fi în mod necesar relativ apropiată, adică doar la patruzeci și trei de ani-lumină, ceea ce nu-i o distanță exagerat de mare.

— Cum puteți determina această distanță ?

— Admițînd — asta ar fi ipoteza cea mai rezonabilă — că au pornit la drum îndată ce au recepționat primele noastre semnale radio, adică emisiunea literei S de către Marconi, cu optzeci și șase de ani în urmă, și avînd în vedere că primii sosiți au apărut sub forma aceasta, e de presupus că au pornit către noi într-adevăr la recepționarea acestor prime semnale, căci în patruzeci și trei de ani ele au ajuns, logic, la un punct situat la o distanță de patruzeci și trei de ani-lumină ; deplasîndu-se la rîndul lor cu viteza luminii, bidulilor le-au trebuit tot atîta timp pentru a parcurge distanța în sens invers.

În mod logic, doar primii sosiți au luat forma semnalelor morse. Următorii au luat forma altor unde cu care s-au încrucișat (pe care poate chiar le-au absorbit) pe drum. La ora aceasta, în jurul Pământului trebuie să fie fragmente ale unor emisiuni care au fost difuzate abia cu cîteva zile în urmă. Ba trebuie să existe și frînturi ale ultimelor emisiuni, care se pare însă că nu au fost încă reperate.

— Ați putea descrie un bidul, profesore ?

— Nu mai mult sau mai puțin decît aș putea descrie o undă radio. Dacă e să pătrundem în adîncul problemei, bidulii sînt unde radio, cu toate că nu provin din aparatele noastre emițătoare ; aceste unde reprezintă o formă

de viață care are la bază mișcarea vibratorie, așa cum propria noastră formă de viață se bazează pe vibrația materiei.

— Și au diferite dimensiuni ?

— Da... și oarecum de două ori. Undele radio se măsoară de la un pas la altul, ceea ce redă lungimea de undă. Avînd în vedere că bidulii acoperă întreaga întindere a gamelor de unde a radioreceptoarelor noastre și ale televiziunii, putem alege între două ipoteze : fie au dimensiuni suficient de variate încît să ocupe întreaga scală, fie au facultatea de a se adapta la orice reglaj ce l-am putea face.

Dar asta nu se referă decît la lungimea de undă. Se mai poate afirma de asemenea că, într-un sens, o undă radio are o lungime „abstractă“, determinată de durata totală a emisiei sale. Atunci cînd o antenă emițătoare lansează un element de program care are o durată totală de o secundă, unda purtătoare a acestui program are o durată totală de o secundă-lumină, adică în linii mari 300 000 de kilometri. Un program cu o durată neîntreruptă de o jumătate de oră produce, într-adevăr, o undă purtătoare continuă a cărei durată totală va fi de treizeci de minute-lumină.

Bidulii, măsurați conform acestui al doilea criteriu, au mărimi între cîteva mii de kilometri — corespunzător unei durate de cîteva fracțiuni de secundă — și de milioane de kilometri — adică emisiuni de cîteva secunde. Cel mai lung program emis vreodată a durat aproximativ șapte secunde, ceea ce reprezintă mai mult de două milioane de kilometri.

— Dar în sfîrșit, domnule profesor Helmetz, de ce considerați drept un fapt stabilit că aceste unde sînt entități vii ? De ce nu ar fi pur și simplu unde ? Unde propriu-zise.

— Pentru că ceea ce numiți „unde propriu-zise“ s-ar supune unui anumit număr de legi, așa cum materia inanimată este supusă unui anumit număr de legi. De pildă, un animal poate să urce un deal, pe cînd o piatră nu o poate face decît dacă intervine o forță externă. Acești biduli care ne-au invadat sunt forme de viață, pentru că au dovedit că au voință, pentru că știu să-și schimbe di-

recția deplasării lor și mai ales pentru că își păstrează identitatea : niciodată două semnale nu intră în conflict într-un receptor dat. Se succed, dar nu se suprapun. Nu se amestecă, cum ar face-o semnalele care sînt emise. Deci nu sînt „unde propriu-zise“.

— Credeți că ar putea avea rațiune ?

Profesorul Helmetz își scoase ochelarii și îi șterse gînditor.

— Mă îndoiesc că o vom afla vreodată, spuse el într-un târziu. Inteligența unor ființe din categoria lor, în cazul că ar fi dotate cu inteligență, se situează pe un plan atît de diferit, încît nu poate exista un punct de intersecție de la care am putea stabili contactul. Noi sîntem făcuți din materie. Ei sînt imateriali. Nu-i nimic comun între noi.

— Dar dacă au totuși o formă de inteligență...

— Și furnicile au un fel de inteligență. Numiți-o „instinct“ dacă vreți, însă rămîne totuși o formă de inteligență ; instinctul le permite să realizeze anumite lucruri, lucruri dictate de inteligență. Cu toate acestea nu putem stabili o comunicare cu furnicile și este și mai puțin probabil că vom izbuti vreodată să comunicăm cu acești biduli. Diferența de inteligență dintre noi și furnici nu este prea mare, dacă o comparăm cu diferența care ne desparte de biduli, ca specie. Nu, nu cred că vom putea avea vreodată relații cu ei.

În privința aceasta profesorul avea dreptate. Comunicarea cu duli (contractie pe care obișnuința a impus-o numelui inițial de biduli) nu a putut fi niciodată stabilită.

Începînd din ziua următoare, cursul acțiunilor industriei radio-electrice s-au stabilizat. După altă zi însă, cineva a pus profesorului Helmetz întrebarea de baraj, întrebarea cheie, iar ziarele au publicat răspunsul :

— Reluarea emisiunilor de radio și televiziune ? Nu știu dacă vor fi reluate vreodată. Cu siguranță însă nu pînă bidulii nu vor pleca, și de ce ar pleca ? Poate pentru că vor fi atrași de emisiunile radio de pe altă planetă ? Atunci da. Dar cel puțin o parte dintre ei s-ar întoarce îndată ce vom reîncepe emisiunile de unde radio.

Acțiunile au căzut practic la zero în orele imediat următoare. Cu toate acestea nu s-au constatat scene de

panică la diferitele burse de pe planetă : nu au fost vinzări spectaculoase pentru simplul motiv că nu erau cumpărători, nici panicați și nici liniștiți. Așa încît cei ce aveau acțiuni au trebuit să le păstreze.

Funcționarii posturilor de radio și televiziune au început să caute alte slujbe. Animatorii au fost cei care au găsit cel mai repede de lucru, datorită unui boom fără precedent al tuturor formelor de distracții.

— Două turnate ! comandă George Bailey.

Barmanul îl întrebă ce înseamnă.

— Nu știu, Hank. Tocmai am avut o intuiție.

— O intuiție în legătură cu ce ?

— Nici asta n-o știu. Fă-mi încă un amestec, să plec acasă.

Shakerul electric refuza să funcționeze și Hank se văzu nevoit să-l scuture cu mîna.

— Un exercițiu foarte bun, comentă George, te va face să mai slăbești puțin.

Hank mîrîi, gheața scoase un clinchet vesel și lichidul din shaker curse în paharul lui George Bailey, care îl bău încet, savurîndu-l. Apoi ieși în furtuna de aprilie. Se ținea la adăpostul streășinei, în așteptarea unui taxi. Lîngă el un bărbat în vîrstă aștepta și el.

— Ce vreme ! spuse George.

— Ați observat și dumneavoastră ?

— Să observ ce ?

— Priviți puțin, domnule dragă. Priviți puțin și veți observa îndată.

Bătrînul se îndepărtă. Cum nu venea nici un taxi, George rămase în continuare să aștepte. Și apoi, deodată, observă. Deschise puțin gura, o închise la loc și făcu stînga imprevizibil întrînd din nou în bar. Se duse la telefon și formă numărul lui Pete Mulvaney. Greși de trei ori numărul, înainte de a-l nimeri pe cel al lui Pete.

— Da ? se auzi glasul lui Pete.

— Aici George Bailey. Ascultă, Pete... Ai observat ce vreme este ?

— Ai dreptate. Nu sunt fulgere. Ar fi trebuit să fie, pe o furtună ca asta.

— Cum îți explici asta, Pete ? Să fie dulii de vină ?

— Bineînțeles. Și asta nu-i decît începutul. Dacă...

Un troznet și glasul lui Pete se auzi pierzîndu-se, pînă încetă cu totul.

— Alo ! Alo ! Pete ! Mă auzi ?

O arie cîntată la vioară. Dar Pete Mulvaney nu cînta la vioară.

— Hei, Pete ! Ce se întîmplă ?

— Mă auzi, George ? Nici telefonul n-o mai duce mult. Să aduci...

Alt trosnet. Paraziți și apoi o voce...

„...veniți la Carnegie Hall. Cei mai buni artiști care...”

George puse receptorul în furcă și ieși afară în ploaie îndreptîndu-se spre locuința lui Pete. Pe drum cumpără o sticlă de scotch : Pete nu mai apucase să-i spună ce să aducă, poate că dorea o sticlă cu scotch.

Într-adevăr asta dorise. Turnară în pahare și le ridicară. Lumina tremură, se stinse, apoi reveni, dar foarte slab.

— Nu mai sunt fulgere, spuse George. Fără fulgere și în curînd fără lumină. Acum pun stăpînire pe telefonie. Oare ce au cu fulgerele ?

— Le mănîncă, cred. Bănuiesc că se hrănesc cu electricitate.

— Nu mai fulgeră. Dumnezeu ! Mă pot lipsi de telefon, iar lumînările și lămpile cu gaz luminează destul de bine, însă fulgerele îmi vor lipsi. Îmi plac fulgerele. Doamne, ce-i asta ?

Lumina se stinse complet. Pete Mulvaney își savură scotchul în beznă.

— Lumina electrică, frigiderile, mașinile de prăjit pîine, aspiratoarele...

— Boxele audio ! Îți dai seama, s-a terminat cu blestematele alea de boxe ! Și combinele audio ! Dar cinematograful ?

— Adio cinema. În afară poate de cel mut, cu aparate cu manivelă și lămpi cu gaz, pe ecran mic. Închipuieți, George, fără automobile... Nici un motor nu poate funcționa fără electricitate.

— De ce nu ? Dacă îl pornești cu manivela...

— Trebuie o scînteie. Cum s-o obții fără electricitate ?

— Ai dreptate ! Deci și fără avioane ! Sau poate...

— Da și nu. Un reactor ar putea zbura fără curent, dar la ce ar folosi ? Dacă n-ai curent, n-ai nici instrumente ! Cum să-l pilotezi ? La ochi ?

— Și cu radarul s-a terminat. Nici războaie nu vor mai fi, mult timp de acum înainte.

Deodată George tresări :

— Pete, spune-mi un lucru, cum rămîne cu energia atomică ? Mai poate funcționa ?

— Mă îndoiesc. E vorba de fenomene electrice. Pun ră-mășag că dulii halesc pînă și neutronii liberi. (Dacă guvernul nu ar fi ținut evenimentul secret, ar fi cîștigat ră-mășagul ; o bombă A, ce trebuia testată în Nevada, se fleș-căise precum o pocnitoare udă, deoarece pilele atomice încetaseră să funcționeze una după cealaltă).

— Autobuzele și autocarele, spuse încet George... Pete, îți imaginezi ! Ne vom întoarce la energia tradițională, la tracțiunea animală. Dacă ai bani de investit, cumpără-ți cai. Mai degrabă iepe. O iapă de reproducție va costa de o mie de ori greutatea ei în platină.

— Nu greșești. Nu uita însă aburii. Vom putea folosi totuși locomotivele și mașinile cu aburi fixe.

— Calul-de-fier pentru distanțele mari.. dar brava mîrtoagă pentru a te deplasa de ici pînă colo. Călărești, Pete ?

— Am călărit cîndva, dar acum sunt prea bătrîn pentru asta. Mă voi mulțumi cu o bicicletă. Mă reped să-mi cumpăr una mîine, înainte de a începe iereșul.

— Bună idee. Ce plăcute vor fi străzile, fără mașini care să te calce. Și încă un lucru...

— Ce anume ?

— Îmi voi cumpăra o trompetă. Pe vremea cînd eram la liceu cîntam la trompetă. Sunt sigur că îmi voi re-aminti să cînt destul de repede. Și atunci mă voi retrage undeva la țară, să scriu în sfîrșit romanul... Dar tipografiile ?

— Se tipăreau cărți cu veacuri înainte de a se descoperi curentul electric, George. Va trebui să treacă puțin timp pînă ca tipografii să se recicleze, dar cărți vom avea. Din fericire.

George Bailey se ridică și privi de la fereastră strada cufundată în întuneric. Ploaia încetase iar cerul era senin.

Un tramvai cu luminile stinse era oprit în mijlocul străzii. Un automobil care tocmai trecea se opri, plecă încet de pe loc și se opri din nou, cu lumina farurilor tremurînd. George ridică ochii către cer și sorbi puțin whisky.

— Fără fulgere... Îmi vor lipsi fulgerele.

Adaptarea se făcu cu mai mare suplețe decît se sperase.

Reunit în sesiune extraordinară, guvernul luă înțeleapta hotărîre de a crea o comisie unică, cu puteri foarte limitate, doar cu trei subcomisii. Comisia principală, numită „Biroul de readaptare economică“, nu avea decît douăzecișisapte de membri; misiunea sa era să coordoneze eforturile celor trei subcomisii și să rezolve, repede și fără apel, orice conflict s-ar fi ivit între acestea.

Prima sub comisie luă numele de „Biroul transporturilor“. Acesta — cu titlu provizoriu, firește — începu prin a înlocui direcția căilor ferate cu întreprinderi particulare. Locomotivele Diesel fură trase pe linii de garare, iar locomotivele cu aburi fură repuse în circulație, rezolvîndu-se totodată și problemele de circulație fără semnalizare electrică și telegraf. Biroul impuse apoi lista transporturilor prioritare: în primul rînd aprovizionarea; după aceea articolele de strictă necesitate, în ordinea importanței lor. În lungul șinelor se îngrămădeau acum televizoare, aparate de radio, mașini de gătit electrice, frigidere și altele de acest fel, toate ieșite în stare nouă din fabrici, așteptînd să fie recuperate ca metal vechi.

Toți caii fură decretați ocrotiți de către națiune; a fost stabilită și o ierarhie strictă, în funcție de calitățile fiecărui cal, iar toți caii au fost repartizați la muncă sau la reproducție. Caii de tracțiune nu au fost folosiți decît pentru cele mai importante transporturi. Programul de reproducție deveni obiectul tuturor atențiilor; se prevedea ca populația cabalină să se dubleze în următorii doi ani, să se cvadrupleze în trei și, înainte de șase ori șapte ani, în final să fie cîte un cal în fiecare garaj din țară.

Agricultorii, pentru moment lipsiți de cai rechiziționați și ale căror tractoare rugineau pe cîmpuri, fură nevoiți să învețe să-și folosească vitele ca animale de tracțiune.

Cea de a doua subcomisie, numită „Biroul de reintegrare umană“, avînd sarcina de a realiza exact ce sugera titlul, sub forma unui serviciu public, distribui alocații de șomaj milioanele de persoane ale căror profesii dispăruseră odată cu electricitatea și își asumă misiunea de a redistribui mîna de lucru — misiune relativ ușoară, datorită creșterii uimitoare a numărului de lucrători cu adevărat manuali și asta în nenumărate domenii.

În luna mai erau treizeci și cinci de milioane de șomeri în Statele Unite ; în luna octombrie a aceluiași an nu mai erau decît cincisprezece milioane. În mai 1988, adică după un an, mai rămăseseră cinci milioane de șomeri ; în 1989 situația se îmbunătățise complet și, în urma faptului că ofertele de serviciu depășeau cererile, salariile au început să crească.

Sarcina cea mai grea a fost impusă subcomisiei a treia, numită „Biroul de reconvertire industrială“. Era vorba de a readapta fabricile echipate cu utilaje ce funcționau cu ajutorul curentului electric, care produceau bunuri de consum care la rîndul lor foloseau electricitatea, în fabrici care să producă, fără electricitate, bunuri de consum esențiale, fabrici care urmau să funcționeze fără curent. O sarcină îngrozitoare...

Puținele mașini cu aburi disponibile (fuseseră golite pînă și muzeele) au trebuit exploatate douăzeci și patru de ore pe zi pentru a putea pune în funcțiune mașini-unelte ce produceau piesele necesare fabricării de mașini cu aburi fixe, de diferite puteri. Iar acestea din urmă, îndată după ce ieșeau de pe porțile uzinelor, au fost și ele introduse la început în fabricarea mașinilor de același fel. Populația de mașini fixe cu aburi a crescut exponențial, așa cum se înmulțiseră caii, aplicîndu-se în ambele cazuri același principiu. În acest timp uzinele se goleau de mașinile și utilajele neconvertibile, care se îngrămădeau așteptînd să fie topite.

Abia atunci cînd mașinile cu aburi care alcătuiau noua economie industrială au devenit suficient de numeroase, au putut fi folosite pentru a pune în funcțiune alte utilaje, în vederea producerii articolelor de consum, ca de pildă lămpi cu gaz, îmbrăcăminte, sobe cu cărbune sau păcură, căzi și mobilă.

Dar nu toate marile uzine au fost readaptate. În timpul cînd avea loc readaptarea industriei apăruseră pretutindeni mici întreprinderi artizanale; mici ateliere în care unul sau doi asociați reparau mobilier, încălțăminte sau făceau lumînări, adică întreaga gamă a articolelor ce pot fi produse lesne fără o mecanizare complicată. Aceste mici întreprinderi începură să adune averi, cîtă vreme marea industrie nu putea să le concureze. După această primă perioadă, micii întreprinzători achiziționară utilaje cu aburi care să pună în funcțiune un echipament redus, participînd la *boom*-ul ce urmă în mod firesc, revenire normală a angajării tuturor forțelor, adică la o putere de cumpărare normală. Artizanii izbutiră astfel să țină piept marilor uzine în privința randamentului, continuînd să le depășească din punct de vedere calitativ.

O parte a populației a dus-o greu în timpul epocii de readaptare, dar mai puțin greu ca pe vremea mării crize din anii '30. Readaptarea a fost mai rapidă, datorită unui motiv evident: în lupta împotriva regresiei din anii '30 legislatorul bîjbîia în întuneric. Nimeni nu înțelegea cauza regresiei — sau mai bine zis fiecare și-o explica în felul său, avînd de ales între miile de teorii care circula — modalitatea de remediere urmînd a fi descoperită. Economistii anilor '30 erau încredințați că situația era provizorie și că lucrurile își vor regăsi echilibrul, cu condiția să fie lăsați să acționeze. În realitate însă economiștii nu înțelegeau nimic și, pe măsură ce experimentau, lucrurile se înrăutățeau din ce în ce.

Situația cu care se confruntau Statele Unite — și bineînțeles, și celelalte state — era însă limpede și fără echi-voc în 1987. Nu mai exista electricitate; prin urmare trebuiau repuși în drepturi caii și utilajele cu aburi.

O situație limpede, fără „doar și poate“. Și, exceptînd cîtiva suciți, întreg poporul a pus umărul susținînd guvernul.

1991...

Era aprilie și ploua. George Bailey aștepta pe peronul micii gări din Blakestown, Connecticut, cu singurul scop de a vedea dacă va coborî cineva din trenul de la ora 15 și 14 minute.

Trenul intră în gară la 15 și 25 și locomotiva se opri pufăind. Garnitura era compusă din trei vagoane și unul de poștă, a cărui ușă se deschise pentru a se descărca corespondența, după care se închise la loc. Nici un alt bagaj, prin urmare foarte probabil nici călători...

Dar la capătul unuia dintre vagoane apărură o siluetă lungă și subțire ; George Bailey izbucni într-un strigăt de bucurie :

— Pete ! Pete Mulvaney ! Ce naiba cauți aici ?

— Bailey ! Să mă ia naiba ! Ce faci tu aici ?

Cei doi bărbați se îmbrățișară.

— Eu ? Trăiesc aici. Sînt doi ani de cînd am cumpărat ziarul local, care apare în fiecare duminică. M-a costat mai nimic și sunt redactor șef, reporter și băiat la toate. M-a ajutat un tipograf, iar Maisie are grijă de partea socială.

— Maisie ? Maisie Hetterman ?

— Maisie Bailey. Ne-am căsătorit chiar atunci cînd am cumpărat ziarul. Dar tu, ce-ai venit să faci aici ?

— O călătorie de afaceri. Nu stau decît o noapte. Mă întîlnesc cu un oarecare Wilcox.

— Ah, Wilcox ! E nebunul tîrgului... dar nu-i prost. Îl vei vedea mîine. Acum însă vii la mine și vom cîna împreună. Maisie va fi bucuroasă să te revadă. Brișca mea e uite colo.

— E nemaipomenit ! Ți-ai terminat treburile în gară ?

— Da, venisem la întîmplare, în căutare de noutăți ; nu poți ști niciodată cine apare. De data asta tu ești noutatea. Să mergem !

— Ghie, puicuțo ! făcu George.

Iapa porni în trap mărunț și George se întoarse către Pete.

— În ce domeniu te-ai reciclat ?

— În cercetare. La uzina de gaz a orașului. Lucrez la perfecționarea becului cu incandescență. Wilcox ne-a scris că ar avea o idee. Dacă brevetul său e atît de valoros precum pretinde, îl voi lua cu mine la New York iar avocații societății vor negocia cu el problemele licenței.

— Merg bine afacerile ?

— Formidabil ! Gazul reprezintă viitorul. Toate construcțiile noi sînt echipate cu instalații cu gaz și multe dintre cele vechi se modernizează trecînd pe gaz. Ne trebuie decît să te racordezi la rețea și ai iluminatul cu gaz asigurat. Nu poți opri progresul.

— Și cum e acum la New York ?

— Un adevărat rai. Au rămas mai puțin de o jumătate de milion de locuitori și situația s-a stabilizat. A dispărut aglomerația, toată lumea are loc berechet. Iar în ceea ce privește aerul... e mai curat decît la malul mării, la Atlantic City. Am uitat pînă și mirosul de eșapament al automobilelor.

— Aveți cai suficienți ?

— Aproape. Dar noua modă e bicicleta : fabricile de biciclete nu izbutesc să facă față cererii uriașe. Există cîte un club de cicliști la fiecare cîteva case și doar ologii nu se deplasează pe două roți. Oamenii sînt atît de sănătoși încît în curînd medicii o să-și cîștige cu greu pîinea.

— Ai bicicletă ?

— Te cred ! Una adevărată, făcută înainte de duli. Fac zilnic zece kilometri cu ea și mănînc de rup.

— Înțeleg, Maisie va trebui să mai pună o mînă de fin în mîncare... Iată că am ajuns. Hoo !

La etaj se deschise o fereastră și Maisie își arătă capul.

— Bună seara, Pete.

— Mai pune un tacîm ! strigă George. Îi arăt lui Pete proprietatea, duc calul la grajd și venim.

Lădițele cu litere, presa de mînă, încăperile iluminate cu gaz ale unui mic săptămînal de provincie...

— George, spuse Pete Mulvaney, am impresia că ți-ai găsit locul. Erai făcut pentru meseria asta și locul ăsta.

— Niciodată nu m-am distrat mai bine. Învăț meseria de tipograf, nu-mi termin niciodată lucrul și mă simt fericit.

— Dar romanul pe care vroiai să-l scrii ?

— Pe jumătate terminat și nu arată prea rău. Dar nu mai e romanul pe care am vrut să-l scriu pe vremuri ; pe atunci eram cinic. Pe cînd acum...

— De fapt ondulații sunt cei care te-au adus aici.

— Cine ?

— E adevărat, uit mereu că nu peste tot în țară se cunosc ultimele cuvinte născocite la New York. acum că

nu mai există radio. Ondulații sînt bidulii, așa îi numim acum ; nu mai știu care savant specialist în studiul invadatorilor a spus că un bidul este o ondulație punctiformă în spațiu, un undulat. Iar de a doua zi invadatorii au căpătat numele de „ondulați“.

Au cinat în tihnă ; George adusese sticle de bere ținete la rece în pivniță.

— Te rog să mă ierți, Pete, nu îți pot oferi alcool. Eu m-am lăsat de băutură...

— Tu ? Ai devenit abstinent ?

— Nu. Nu am făcut vreun jurămint, nimic de felul acesta... dar iată că se împlinește aproape anul de cînd nu am mai pus picătură de alcool în gură. Nici nu știu de ce...

— Eu însă știu, spuse Pete. Știu sigur de ce nu mai bei. Trebuie să-ți spun că nici eu nu mai beau, și din același motiv. Nu mai bem pentru că pur și simplu nimic nu ne mai împinge să bem... Ia spune, ce ai acolo, nu-i un televizor ?

— Ba da, desigur. O amintire. Nu aș renunța la el pentru nimic în lume. Din cînd în cînd îl privesc și-mi amintesc de amestecătura ce se revărsa din el pe vremuri... Atunci mă duc și îi roteșc butoanele dar... nu se întîmplă nimic. Nu iese nimic din el, decît liniște. Liniștea poate fi cîteodată cel mai minunat lucru din lume. Dacă ar avea curent, nu m-aș putea bucura de liniște, ar veni imediat dulii. Bine că mi-am amintit de ei : ce fac dulii acum ? Mai sînt aici ? Nu s-au schimbat ?

— Nimic nu s-a schimbat. Biroul de cercetări verifică zilnic ; o mașinuță cu aburi pune în funcțiune un dinam și, de fiecare dată, imediat ce se produce curent, dulii îl halesc.

— Nu se mai crede că vor pleca vreodată ?

— Helmetz e încredințat că nu vor pleca niciodată. Bănuiește că ei se propagă în funcție de cantitatea de electricitate disponibilă. Dacă în alt punct din univers o altă civilizație ar atinge stadiul radioului și televiziunii, se vor năpusti desigur într-acolo și unii dintre ei se vor stabili... Dar și la noi vor rămîne destui și se vor înmulți ca muștele din clipa în care vom reîncepe să producem curent electric. În așteptarea acestui moment supravie-

țuiesc mîncînd electricitatea din atmosfersă. Cum îți petreci serile aici ?

— Ce fac ? Citesc, scriu, îmi vizitez prietenii, atunci cînd nu ne vizitează ei pe noi ; mergem la spectacolele unui teatru de amatori — Maisie este președintele „Comedianților din Blakestown“ și se mai întîmplă să-mi asum și eu cîte un rol mai mic într-o piesă. Acum că nu mai există cinematograful, toată lumea se interesează de teatru și asta ne-a făcut să descoperim amatori foarte talentați. Avem și zile de șah, plimbări cu bicicleta, mese la iarbă verde... nici nu avem destul timp pentru a le putea face pe toate. Pentru a nu mai pomeni despre muzică. Toți cîntă la cîte un instrument, sau cel puțin încearcă.

— Chiar și tu ?

— Da, m-am reapucat de trompetă. Sînt prim trompetist la Silver Concert Band... Dumnezeu ! Era să uit. Avem în seara aceasta repetiție, în vederea concertului de duminică. Te rog să mă ierți, dar va trebui s-o șterg.

— Nu te-aș putea însoți ? V-aș sculța repetînd. Dar, știi, sînt și eu flautist...

— Ești flautist ? N-or să te mai lase să pleci, îți vom găsi un flaut. Duminică nu-i decît peste trei zile...

Dar Pete nu mergea nicăieri fără propriul său flaut. Se duse să-l scoată din valiză, George puse mîna pe trompetă și Maisie luă loc în fața pianului.

Ploaia încetase. În noaptea întunecată răsunau copitele unui cal. De undeva de departe răsună clopoțelul unei biciclete. De peste drum o ghitară acompania glasul unui bărbat ce cînta o melodie veche. George trase adînc în piept aerul proaspăt și umed, cu parfum primăvăratic.

Liniștea serii.

Undeva, departe, tuna.

„Doamne, își spuse George, dacă ar fi fost și fulgere...“ Fulgerele îi lipseau mult.

DUMNEZEU

AMABILUL MOȘ, cu barbă lungă și albă surise.

— Fii bine venit în rai, Petre. Și pe mine mă cheamă. Petre, cred că știi. Nădăjduiesc că vei fi foarte fericit aici.

Iar Petre, care nu avea decît patru anișori, trecu prin poarta de sîdef și porni în căutarea lui Dumnezeu.

Pășea pe străzi de o curățenie fără cusur, mărginite de case strălucitoare, întîlnind numai oameni fericiți, însă pe Dumnezeu nu l-a întîlnit.

Depănă astfel mult timp din picioare, se simțea oboșit, dar nu încetă să meargă mai departe. Unii îi vorbeau atunci cînd îl întîlneau, dar nici nu-i asculta. În cele din urmă ajunse la o casă din aur curat, mai mare decît toate celelalte, atît de mare încît și-a dat seama că îl găsisese în sfîrșit pe Dumnezeu, sau cel puțin locul în care trăia.

Cînd s-a apropiat, ușile cele mari s-au deschis și pătrunse înăuntru. La un capăt al sălii uriașe se găsea un tron mare din aur, însă Dumnezeu nu era așezat pe el.

Podeaua era moale și mătăsoasă, căptușită. În mijloc, la jumătatea drumului dintre tron și uși, Petre se așeză, așteptîndu-l pe Dumnezeu. După cîtva timp se culcă și adormi.

A dormit cîteva minute, ori cîtiva ani ?

Deodată auzi pași ușori ce se apropiau ; Petre știu că Dumnezeu este cel care se apropia. Se trezi fericit.

Dumnezeu se apropia. Ochii lui coborîră asupra lui Petre și dintr-o dată privirea i se lumină de bucurie. Petre alergă spre el iar Dumnezeu își puse mîna pe capul lui Petre și îi spuse cu blîndețe :

— Bună ziua, Petre.

Apoi privirea lui se îndreptă către tron și chipul său își schimbă expresia.

Încet, căzu în genunchi și își plecă fruntea, ca și cum aproape i-ar fi fost teamă. Dar de cine se putea teme Dumnezeu ?

Petre înțelegea prea bine că lui Dumnezeu nu-i putea fi teamă, că era doar o joacă. Și Petre intră în joc.

Petre vîntură din codița sa pentru a arăta că înțelegea bine că este numai un joc, apoi se întoarse și începu să latre către lumina orbitoare care scălda tronul de aur.

MĂ IUBEȘTE, NU MĂ IUBEȘTE, MULT, PUȚIN...

DOCTORUL MICHAELSON o plimba pe soția sa, care se numea doamna Michaelson, prin vastul laborator-seră. Era prima oară după multe luni cînd doamna Michaelson vizita locurile în care soțul ei făcea experiențe și cercetări, iar în cursul acestor luni apăruseră multe materiale noi în laborator.

— Prin urmare vorbeai serios, John, spuse în cele din urmă doamna Michaelson, atunci cînd susțineai că experimentezi posibilitatea comunicării cu florile? Am fost sigură că glumeai.

— Nicidecum, este un lucru foarte serios. Contrar credinței răspîndite, florile comunică între ele. Într-un fel telepatic, proiectînd imagini în loc de cuvinte.

— Ele comunică între ele, dar nu vrei să spui că...

— Contrar credinței răspîndite, draga mea, este posibil să se stabilească o comunicare între oameni și flori; este adevărat că pînă acum nu am izbutit să obțin legătura decît într-un singur sens: pot să captez gîndurile lor, dar nu să le trimit mesaje ale propriilor mele gînduri.

— Dar... cum procedezi pentru a le capta imaginile, John?

— Contrar credinței răspîndite, gîndurile — atît cele umane cît și cele florale — sînt unde electromagnetice.

care pot fi... Dar să lăsăm teoria, mai simplu ar fi să-ți arăt cum are loc transmiterea gândurilor.

Doctorul Michaelson o chemă pe asistenta sa, care lucra în celălalt capăt al cabinetului :

— Domnișoară Wilson, vrei să fii amabilă să ne aduci comunicatorul ?

Domnișoara Wilson aduse comunicatorul. Acesta era alcătuit dintr-o panglică din care ieșea un fir care ducea la o tijă ; panglica se fixa în jurul frunții, iar tija trebuia ținută de mânerul ei izolator. Doctorul Michaelson îi puse soției sale panglica și ea apucă în mână capătul izolat al tijei.

— E foarte simplu. Dirijezi tija către floare, iar ea se comportă precum o antenă captatoare de imagini. Vei putea constata în felul acesta, contrar credinței răspîndite...

Dar d-na Michaelson nu-l mai asculta pe soțul ei. Rămăsese încremenită, cu antena îndreptată către un ghiveci cu margarete așezat pe marginea ferestrei. După ce se concentrează în modul acesta timp de cîteva minute, d-na Michaelson puse antena pe masă, scoase un pistol mic din poșetă și-l împușcă întîi pe soțul ei și apoi pe domnișoara Wilson.

Contrar credinței răspîndite, pentru a afla dacă ești iubit puțin, mult sau deloc, nu este neapărat nevoie să rupi petalele margaretelor.

CUPRINS

INTRODUCERE	5
PARADOXUL PIERDUT	9
MARIONETELE	29
ULTIMUL TREN	41
NU S-A ÎNTÂMPLAT NIMIC	47
SUPUNERE	63
DOMNUL ZECE LA SUTĂ	77
DIN LAC ÎN PUȚ	97
SIRIUS ANORMAL	103
DINCOLO DE ECRAN	125
SCHEMĂ DE PRINCIPIU	131
CE ÎNSEAMNĂ POLITETEȚA	133
ONDULAȚII	135
DUMNEZEU	163
MĂ IUBEȘTE, NU MĂ IUBEȘTE, MULT, PUȚIN... .	165

nautilus

Fredric Brown

PARADOXUL PIERDUT

E LUMEA VOASTRĂ, DAR VĂZUTĂ DE NEBUNI

APARE O MUSCĂ ALBASTRĂ... ȘI SHORTY MACCABE CONSTATĂ CĂ PRELEGEREA PROFESORULUI DOLOHAN ESTE COMPLET LIPSITĂ DE INTERES. MAI ALES CÎND MUSCA DISPARĂ ÎMPREUNĂ CU MÎINILE SALE ȘI - NEDERANJAT DE PARADOXUL CĂLĂTORIEI ÎN TIMP - SHORTY ÎNVATĂ SĂ VÎNEZE DINOZAUURI... CU PRAȘTIA.

Apare o fată pe bicicletă... și Lorenz Kane nu mai poate evita accidentul. Accident? Nici vorbă, căci fata a dispărut fără urmă. Apoi, and ucide în mod deliberat o altă persoană care dispare la fel de misterios, Lorenz se convinge că este unicul om care există...

ERA UN CAP CE SEMĂNA CU UNUL DE STRUȚ, DAR MARE CAM CÎT UN ELEFANT. AVEA UN GULER TARE ȘI O CRAVATĂ CU BULINE ÎN JURUL GÎTULUI SĂU SLAB, ȘI ERA ÎNCUNUNAT DE O PĂLĂRIE. IAR PĂLĂRIA ACEASTA ERA DE UN GALBEN AURIU, ÎMPODOBITĂ CU O PANĂ LUNGĂ, PURPURIE. ARĂTAREA NE OBSERVĂ TIMP DE APROAPE UN MINUT, DUPĂ CARE ÎȘI RETRASE CAPUL ÎN SPATELE DEALULUI. AM TRAS ATUNCI ADÎNC AER ÎN PIEPT, ANUNȚÎND CU HOTĂRÎRE: "IATĂ UN ASPECT CARE S-A LĂMURIT DE LA SINE: PLANETĂ, TE NUMESC SIRIUS-ANORMAL!"

N
NEMIRA
/93

21

ISBN 973-9144-82-9

PREȚ 548 + 2 T.L. = 550 LEI